

12.08.2024

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

ESITYSLISTA

28 - 2024

KOKOUSKUTSU

Kokousaika 12.08.2024 klo 16:00
Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali
Käsitellään Tällä esityslistalla mainitut asiat

Kaupunginhallitus

12.08.2024

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun asetuksen 1 ja 4 §:n muuttamisesta	2
3 Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle vanhuspalvelulain muutoksista	8
4 Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ruoka-aputoimintaan myönnettäviin valtionavustuksiin	11
5 Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta	15
6 Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle sairauspäivärahan muutoksia ja sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavointia koskevasta lainsäädännöstä	25
7 Lausunto sisäministeriölle rahapelijärjestelmästä annetun lainsäädännön muuttamisesta	28
8 Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liitviksi laeiksi	40
9 V 28.8.2024, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen valinta	53
10 V 28.8.2024, Suvilahden tiilisen kaasukellon käytettävyyden parantamista koskeva tarkennettu hankesuunnitelma	55
11 V 28.8.2024, Lauttasaaren Vattuniemen keskuksen asemakaavan muutos nro 12701 (sis. liikennesuunnitelman)	61
12 V 28.8.2024, Tuomarinkylän Kuusmiehentien ja Tuohuskujan ympäristön asemakaavan muutos (nro 12871), sis. liikennesuunnitelman	84
13 V 28.8.2024, Vartiokylän Myllypadontie 3:n asemakaavan muutos (nro 12784)	99
14 V 28.8.2024, Länsimäentien pohjoisosa ja Laakavuoren korttelitalon ympäristön asemakaavan muutos (nro 12898)	108
15 V 28.8.2024, Valtuutettu Laura Korpisen aloite Helen Oy:n ja sen ener-	121

12.08.2024

	giantuotanto-omistuksien säilyttämisestä kaupungin omistuksessa	
16	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan varajäsenen valinta	124
17	Kodinkoneiden ja viihde-elektroniikan hankintapäätökseen kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus	126
18	Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitokseen sijoitettavien virkojen perustaminen 19.8.2024 lukien	133
19	Oikaisuvaatimus työllisyyspalveluliikelaitoksen kohtaantopalveluiden yksikön johtajan virkaan ottamisesta	136
20	Tilojen vuokraaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan väistötilakäyttöön (Malminkartano, Arentipolku 1)	147
21	Valtuutettu Amanda Pasasen aloite biomassan kestävyden turvaamisesta ja polttoon perustavasta lämmöntuotannosta eroon pyrkimisestä	152
22	Valtuutettu Mai Kivelän toivomusponsi liikenteen lisätoimenpiteiksi päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi	155
23	Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Vuosaaren metroaseman liukkaudentorjunnasta	159
24	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen	162

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Maarit Vierrusen ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Minja Koskelan ja Tuomas Rantasen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

12.08.2024

Asia/2

Päätettävä tässä kokouksessa

2

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun asetuksen 1 ja 4 §:n muuttamisesta

HEL 2024-009404 T 03 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Lausunnonantajan näkemykset osaamiskeskusten toimialueista (1 §)

On hyvä, että esitetty aluejako noudattaa yhteistyöalue- eli YTA-jakoa. Tämä helpottaa käytännön organisoitumista ja yhteistyörakenteita sekä vahvistaa sosiaalihuollon TKKI-rakenteita sekä -työtä yhteistyöalueella.

Ruotsinkielisen osaamiskeskuksen säilyttäminen on tärkeää, ja että ruotsinkielinen osaamiskeskus tekee tiivistä yhteistyötä alueellisten osaamiskeskusten kanssa. Asetuksessa tulisi painottaa tai edellyttää ruotsinkielisen osaamiskeskuksen ja muiden toimialueiden osaamiskeskusten välistä yhteistyötä, koska ilmiöt, tutkimuskohteet ja kehittäminen ovat yhteisiä asioita kielestä huolimatta. On myös tärkeää yhdessä edistää ja vahvistaa sosiaalihuollon koulutusta eri tasoilla.

Nykytilan kuvauksessa ja säännöskohtaisissa perusteluissa on kuvattu sosiaalialan osaamiskeskukset ja niiden toimialueet. Niissä tulee mainita hyvinvointialueiden lisäksi myös Helsingin kaupunki.

Lausunnonantajan näkemykset erityisen valtioneuvoston perusteista (4 §)

Ehdotettu asetusmuutos koskien erityisen valtioneuvoston perusteita on kannatettava.

Lausunnonantajan näkemykset voimaantulosta

Olisi selkeämpää, jos muutokset astuisivat voimaan vasta 1.1.2026. Budjetointi tehdään kokonaisille vuosille ja valmisteluun jää liian vähän aikaa, jos muutos tapahtuu jo vuoden 2025 aikana. Kuten perustelumuistiossa tuodaan esille, toimivat osaamiskeskukset erilaisilla hallinnollisilla muodoilla, mikä vaatii laajaa ja yhteen sovittavaa työtä sekä yhteistoimintamenettelyjä.

Onko asetusmuutoksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetusmuutoksella voidaan arvioida olevan?

Helsinki pitää tärkeänä kehityssuuntana osaamiskeskusten alueellista laajentamista ja niiden roolin vahvistamista. Tämä mahdollistaisi eduskunnan hyväksymässä lausumassa edellytettyjen sosiaalihuoltoon luotavien yliopistosairaaloiden kaltaisten toimintarakenteiden kehittymisen. Valtion rahoituksen vähentäminen ei kuitenkaan tue eduskunnan hyväksymää lausumaa, jonka mukaan sosiaalihuoltoon luodaan yliopistosairaaloihin vastaavat palvelujen kehittämistä, tutkimusta ja koulutusta tukevat toimintarakenteet.

Kehysriihessä päätetyn määrärahan vähentämisen takia valtionavustuksen määrän voidaan arvioida vähenevän lähes puoleen tämän vuoden tasosta, mikä on huolestuttavaa. Sosiaalialan osaamiskeskusten lakisääteiset tehtävät eivät ole vähenemässä ja sosiaalialan osaamiskeskusten nykyisenkin rahoituksen on nähty rajoittavan toimintaa. Rahoitukseen kohdistuva yhden miljoonan euron vähennys vähentäisi merkittävästi sosiaalialan osaamiskeskusten toimintamahdollisuuksia. Vaarana on, että sosiaalialan osaamiskeskusten merkitys jää vähäiseksi niin YTA-yhteistyörakenteissa kuin valtakunnallisesti.

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 4 §:n mukaan osaamiskeskustoimintaa varten tulee olla sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitetun sopimuksen mukaisesti valittu johtaja ja muuta toiminnan toteuttamiseksi tarvittavaa henkilöstöä. Nyt suunnitellulla rahoituksella ei pystytä turvaamaan riittävää vakituista henkilöstöä siten, että voitaisiin tuottaa vaikuttavaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa eikä pystytä rakentamaan yliopistosairaaloihin vastaavaa toimintaa. Riittävä toiminnan vakituinen resurssi on edellytys myös hanketoiminnan toteuttamiselle. Jos rahoituksen vähenemiseen päädytään, tulisi sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan toimintaedellytysten riittävyttä arvioida tulevina vuosina.

Siirtymäajan rahoituksen turvaamiseksi ehdotetaan, että talousarviossa vuodelle 2025 valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen sekä sosiaalityön yliopistotasoiseen tutkimukseen momentilta 33.60.32 siirrettäisiin 1 000 000 euron sosiaalialan osaamiskeskusten momentille 33.60.63. Siirtymäajan lisärahoitus on tarpeen, mutta se ei ratkaise vakituisten resurssien vähäisyyttä esimerkiksi terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämistoimintaan kohdennettuun rahoitukseen verrattuna.

Muita yleisiä huomioita asetusmuutoksesta

Järjestämislain 32 §:n mukaan hyvinvointialue vastaa alueellaan tehtävälänsä koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet huomioiden. Hyvinvointialueet kuntia isompina toimijoina pystyvät tämän toteuttamaan.

Tästä johtuen YTA-tasoisten sosiaalialan osaamiskeskusten toimintamahdollisuudet esimerkiksi tutkimukseen perustuvien sosiaalihuollon menetelmien vahvistamisessa tulevat kasvamaan myös valtakunnallisesti. Jatkossa sosiaalialan osaamiskeskusten tehtäviä ja painotuksia tulisikin tarkastella myös lainsäädännön tasolla.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa 13.8.2024 klo 16 mennessä luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun asetuksen 1 ja 4 §:n muuttamisesta. Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa. Lausuntopyyntö on liitteenä 1, asetusluonnos liitteenä 2 ja asetuksen perustelumuistio liitteenä 3.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 26.6.2024
- 2 Lausuntopyyntö 26.6.2024, liite, asetusluonnos
- 3 Lausuntopyyntö 26.6.2024, liite, perustelumuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 25.7.2024

HEL 2024-009404 T 03 00 00

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 4 §:n muuttamisesta. Lausuntoa on pyydetty sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta 26.7.2024 mennessä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon, joka on koottu vastaamalla sosiaali- ja terveysministeriön antamiin valmiisiin kysymyksiin:

Lausunnonantajan näkemykset osaamiskeskusten toimialueista (1 §)

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toteaa hyväksi sen, että aluejako noudattaa yhteistyöalue- eli YTA-jakoa. Tämä helpottaa käytännön organisoitumista ja yhteistyörakenteita sekä vahvistaa sosiaalihuollon TKKI-rakenteita sekä -työtä yhteistyöalueella.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala näkee hyvänä sen, että ruotsinkielinen osaamiskeskus säilyy. On tärkeää, että ruotsinkielinen osaamiskeskus tekee tiivistä yhteistyötä alueellisten osaamiskeskusten kanssa. Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ehdottaa, että asetuksessa painotettaisiin tai edellytettäisiin ruotsinkielisen osaamiskeskuksen ja muiden toimialueiden osaamiskeskusten välistä yhteistyötä, koska ilmiöt, tutkimuskohteet ja kehittäminen ovat yhteisiä asioita kielestä huolimatta. On myös tärkeää yhdessä edistää ja vahvistaa sosiaalihuollon koulutusta eri tasoilla.

Nykytilan kuvauksessa ja säännöskohtaisissa perusteluissa on kuvattu sosiaalialan osaamiskeskukset ja niiden toimialueet. Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala huomauttaa, että niissä tulee mainita hyvinvointialueiden lisäksi myös Helsingin kaupunki.

Lausunnonantajan näkemykset erityisen valtiovastuun perusteista (4 §)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää ehdotettua asetusmuutosta koskien erityisen valtionavustuksen perusteita kannatettavana.

Lausunnonantajan näkemykset voimaantulosta

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala katsoo, että olisi selkeämpää, jos muutokset astuisivat voimaan vasta 1.1.2026. Budjetointi tehdään kokonaisille vuosille ja valmisteluun jää liian vähän aikaa, jos muutos tapahtuu jo vuoden 2025 aikana. Kuten perustelumuistiossa tuodaan esille, toimivat osaamiskeskukset erilaisilla hallinnollisilla muodoilla, mikä vaatii laajaa ja yhteensovittavaa työtä sekä yhteistoimintamenettelyjä.

Onko asetusmuutoksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetusmuutoksella voidaan arvioida olevan?

Toimiala pitää tärkeänä kehityssuuntana osaamiskeskusten alueellista laajentamista ja niiden roolin vahvistamista. Tämä mahdollistaisi eduskunnan hyväksymässä lausumassa edellytettyjen sosiaalihuoltoon luotavien yliopistosairaaloiden kaltaisten toimintarakenteiden kehittymisen. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan mielestä valtion rahoituksen vähentäminen ei kuitenkaan tue eduskunnan hyväksymää lausumaa, jonka mukaan sosiaalihuoltoon luodaan yliopistosairaaloita vastaavat palvelujen kehittämistä, tutkimusta ja koulutusta tukevat toimintarakenteet.

Kehysriihessä päätetyn määrärahan vähentämisen takia valtionavustuksen määrän voidaan arvioida vähenevän lähes puoleen tämän vuoden tasosta, mikä on Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan mielestä huolestuttavaa. Sosiaalialan osaamiskeskusten lakisääteiset tehtävät eivät ole vähenemässä ja sosiaalialan osaamiskeskusten nykyisenkin rahoituksen on nähty rajoittavan toimintaa. Rahoitukseen kohdistuva yhden miljoonan euron vähennys vähentäisi merkittävästi sosiaalialan osaamiskeskusten toimintamahdollisuuksia. Vaarana on, että sosiaalialan osaamiskeskusten merkitys jää vähäiseksi YTA-yhteistyörakenteissa sekä valtakunnassa.

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 4 §:n mukaan osaamiskeskustoimintaa varten tulee olla sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitetun sopimuksen mukaisesti valittu johtaja ja muuta toiminnan toteuttamiseksi tarvittavaa henkilöstöä. Nyt suunnitellulla rahoituksella ei pystytä turvaamaan riittävää vakituista henkilöstöä siten, että voitaisiin tuottaa vaikuttavaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa eikä pystytä rakentamaan yliopistosairaaloita vastaavaa toimintaa. Riittävä toiminnan vakituinen resurssi on edellytys myös hanketoiminnan toteuttamiselle. Jos rahoituksen vähenemiseen päädy-

12.08.2024

Asia/2

tään, tulisi sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan toimintaedellytysten riittävyttä arvioida tulevina vuosina.

Siirtymäajan rahoituksen turvaamiseksi ehdotetaan, että talousarviossa vuodelle 2025 valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen sekä sosiaalityön yliopistotasoiseen tutkimukseen momentilta 33.60.32 siirrettäisiin 1 000 000 euron sosiaalialan osaamiskeskusten momentille 33.60.63. Siirtymäajan lisärahoitus on tarpeen, mutta se ei ratkaise vakituisten resurssien vähäisyyttä esimerkiksi terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämistoimintaan kohdennettuun rahoitukseen verrattuna.

Muita yleisiä huomioita asetusmuutoksesta

Järjestämislain 32 §:n mukaan hyvinvointialue vastaa alueellaan tehtävälänsä koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet huomioiden. Hyvinvointialueet kuntia isompina toimijoina pystyvät tämän toteuttamaan. Tästä johtuen YTA-tasoisten sosiaalialan osaamiskeskusten toimintamahdollisuudet esimerkiksi tutkimukseen perustuvien sosiaalihuollon menetelmien vahvistamisessa tulevat kasvamaan myös valtakunnallisesti. Jatkossa sosiaalialan osaamiskeskusten tehtäviä ja painotuksia tulisi tarkastella myös lainsäädännön tasolla.

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 09 310 64489

leena.luhtasela(a)hel.fi

Minttu Markkanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 40196
minttu.markkanen(a)hel.fi

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Päätettävä tässä kokouksessa

3

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle vanhuspalvelulain muutoksista

HEL 2024-009042 T 03 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Helsinki kannattaa luonnoksessa esitettyä muutosta. Helsinki on aiemmissa lausunnoissaan todennut, että henkilöstömitoituksen määrittely lainsäädännön kautta ei ratkaise henkilöstön riittävyyttä tulevaisuudessa ja turvaa hoidon laatua.

Esitetty muutos tukee kansallista talouden tasapainottamisen tavoitetta. Tehtävä muutos ei sen sijaan vahvista Helsingin ja hyvinvointialueiden rahoitusta.

Esitetty muutos edistää henkilöstön saatavuuden ja riittävyyden turvaamista. Lainsäädäntöä on edellisellä hallituskaudella uudistettu tukemaan henkilöstön riittävyyttä ja nykyisessä hallitusohjelmassa on esitetty useita toimenpiteitä, joiden avulla tarvittava henkilöstö iäkkäiden palveluissa olisi mahdollista turvata vuoteen 2028 mennessä. Henkilöstön saatavuuden edistämisen toimenpiteet kansallisella ja paikallisella tasolla ovat oikean suuntaiset, mutta selkeää laskelmaa ei vielä ole siitä, miten pystytään varmistamaan henkilöstö kaikkiin sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluihin.

Helsingin kaupunki järjestää henkilöstömitoitukseen piirissä olevaa ympärivuorokautista palveluasumista ja laitoshoidon (pitkä- ja lyhytaikaisia) yhteensä n. 4 800 paikkaa, joista puolet hankitaan ostopalveluna. Tällä hetkellä laki edellyttää ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoidon yksiköiltä 0,65 välittömän työn henkilöstömitoitusta. Helsingissä tämä toteutuu.

Henkilöstörakennetta on kehitetty pitkään ja kehitetään edelleen moniammatillisemmaksi. Palveluihin on tehty viimeisen kahden vuoden aikana n. 150 vakanssin lisäys lain vaatiman välittömän työn mitoituksen nostamiseksi. Lisäksi on vahvistettu eri tavoin välillisen työn resurssia. Lakisääteinen henkilöstömitoituksen määrittely ja linjausten jatkuvat muutokset ovat aiheuttaneet lisätyötä palvelujen järjestämisen ja tuottamisen organisoinnille. Henkilöstörakenteen kehittäminen ja resursoinnin suunnittelu sekä ostopalvelujen sopimusten hallinta ja kilpailu-

tusten ennakointi on ollut erittäin haastavaa. Työkuormaa ovat lisänneet myös välittömän työajan laskennan ja raportoinnin muutokset.

Esitetty aikataulu 1.1.2025 on hyvin tiukka muutoksen toimeenpanoon, mutta toteutettavissa. Toimeenpanoon vaikuttavat myös sopimukset palveluntuottajien kanssa ja mahdollisuudet niiden muuttamiseen nopealla aikataululla. Riskinä on, että kustannukset jäävät Helsingin kattavaksi.

Vähimmäismitoitus 0,6 on riittävä turvaamaan laadukkaat ja asiakasturvalliset palvelut pääosalle asiakkaista. Henkilöstömäärässä ja rahoituksessa tulisi kuitenkin huomioida se, että osassa yksiköitä tarvitaan perustellusti 0,6 korkeampi mitoitus. Huomioitava on myös, että mitoituksella tarkoitetaan toteutunutta välittömän työn henkilöstömitoitusta, joka edellyttää suunnitelmissa korkeampaa kokonaishenkilöstömitoitusta.

Laskelmalla kuvattuun yhteisöllisen asumisen kehitysnäkymään on suhtauduttava varauksella. Tavoite 12–25 % osuudesta on epärealistinen.

Teknologian hyödyntäminen tulisi huomioida aidosti osana mitoitusta ja lainsäädännön mahdollistaa, että erityisesti yöaikaan hyödynnettävä teknologia luo turvaa asiakkaille ja vapauttaa henkilöstöresurssia päiväaikaan tapahtuvaan työhön.

Lainsäädännön muuttuessa on tärkeää varmistaa myös, etteivät valvovat viranomaiset omassa ohjauksessaan tai ratkaisuisaan noudata lainsäädäntöä tiukempaa linjaa.

Vastaukset lausuntopyynnön kysymyksiin:

1. Pidätkö luonnoksessa esitettyä muutosta kannatettavana?

Kyllä.

2. Onko esitetty muutos toimiva ratkaisu talouden tasapainottamiseksi?

Ei.

3. Onko esitetty muutos toimiva ratkaisu henkilöstön saatavuuden ja riittävyyden turvaamiseksi?

Kyllä.

4. Kuinka suurelle osalla asiakkaista arvioitte vähimmäismitoituksen 0,6 olevan riittävä turvaamaan laadukkaat ja asiakasturvalliset palvelut?

75 % tai enemmän.

12.08.2024

Asia/3

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää 14.8.2024 mennessä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (vanhuspalvelulaki) muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vanhuspalvelulakia siten, että mitoituksen tulisi olla vähintään 0,6 työntekijää 1.1.2025 lähtien. Lisäaikaa lausunnon antamiselle ei pyynnöstä huolimatta ole saatu, joten asiasta on päätettävä tässä kokouksessa. Lausuntopyyntö on liitteenä 1 ja luonnos hallituksen esitykseksi liitteenä 2.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto sekä vanhusneuvoston lausunto (liite 3). Esitys on toimialan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 18.6.2024, fi
- 2 Lausuntopyyntö 18.6.2024, liite, esityksen pääasiallinen sisältö, fi
- 3 Vanhusneuvoston lausunto vanhuspalvelulain muuttamiseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

12.08.2024

Asia/4

Päätettävä tässä kokouksessa

4

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ruoka-aputoimintaan myönnettäviin valtionavustuksiin

HEL 2024-008935 T 03 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ruoka-aputoimintaan myönnettäviin valtionavustuksiin seuraavan lausunnon:

1 § Soveltamisala

Ei lausuttavaa

2 § Avustuksen saajat

Asetuksessa esitetty malli, jossa valtionavustus jaetaan keskuskuntien ja hyvinvointialueiden kautta, asettaa ruoka-aputoimijat aiempaa yhdenvertaisempaan asemaan, kun kaikilla ruoka-aputyötä tekevillä järjestöillä on yhtäläinen mahdollisuus hakea valtionavustusta riippumatta siitä kuuluvatko he valtakunnalliseen järjestöön tai järjestöjen yhteenliittymään. Toisaalta samalla on hyvä huomata, että kunnan tai hyvinvointialueen kautta toteutettu valtionavustuksen jakaminen voi tehdä hakuprosessista ruoka-apujärjestöille raskaamman, mikä voi osaltaan sulkea avustuksen ulkopuolelle pieniä järjestöjä, joilla ei ole tällaiseen haku- ja raportointiprosessiin vaadittavia resursseja tai taloushallinnollista osaamista.

Seurakunnilla on suuri rooli ruoka-aputyön kentällä. Helsingissä ruoka-avun kehittämistyötä tehdään vahvassa yhteistyössä evankelisluterilaisen kirkon kanssa, ja seurakunnat ovat järjestöjen rinnalla tärkeimpiä ruoka-avun jakajia. Helsinki pitää perusteltuna, että myös seurakunnat voisivat olla avustuksen saajina ruoka-avun valtionavustuksessa, kun ruoka-avun saaminen ei vaadi seurakuntaan kuulumista tai uskonnolliseen toimintaan osallistumista.

3 § Avustettava toiminta

Helsingin kaupunki pitää hyvänä avustettavan toiminnan tavoitteita ja sitä, että valtionavustuksen ehdoissa edellytetään kunnan ja ruoka-aputoimijoiden välistä yhteistyötä sekä kunnan ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä ruoka-avun käyttäjien palvelutarpeiden tunnistamiseksi.

12.08.2024

Asia/4

4 § Valtionapuviranomainen

Ei lausuttavaa

5 § Valtionavustuksen hakeminen

Ei lausuttavaa

6 § Avustuksen määrä

Avustuksen jakautuminen eri alueille väestömäärän mukaan on selkä ja ennustettava jakokriteeri. Väestömäärän lisäksi avustuksen kohdentumista voisi parantaa huomioimalla väestömäärän lisäksi myös erilaisia huono-osaisuuden ja sosiaalisten ongelmien määrästä kertovia indeksejä, kuten pienituloisten osuutta tai asunnottomuuden määrää alueella.

7 § Avustuspäätös

Helsinki pitää hyvänä mahdollisuutta myöntää valtionavustus kerrallaan kolmeksi vuodeksi ilman vuosittaista hakumenettelyä. Useammaksi vuodeksi kerrallaan myönnettävä avustus keventää sekä kaupungin työtä hankehallinnoijana että pienillä resursseilla toimivien ruoka-aputoimijoiden hanketyön kuormaa. Samalla Helsinki pitää tärkeänä avustuksen käytön raportoinnin keveyttä ja selkeyttä erityisesti pienten avustusten kohdalla. Näin vältetään tilanteita, joissa ruoka-aputyötä tekevälle toimijalle aiheutuu avustuksen hakemisesta ja raportoinnista suhteettoman paljon vaivaa avustuksen määrään nähden. Lisäksi kevyt hankehallinto mahdollistaa valtionavustuksen kohdistumisen mahdollisimman tehokkaasti asetuksen tavoitteiden mukaiseen toimintaan, kun avustusta voidaan kohdentaa enemmän varsinaiseen ruoka-aputoimintaan ja sitä tukevan yhteistyön koordinointiin hankehallinnoijan hallinnollisen työn sijaan.

8 § Hyväksyttävät kustannukset

Helsingin kaupunki pitää hyvänä mahdollisuutta rahoittaa valtionavustuksesta alueellisen hävikkiruokaterminaalin toimintaa. Hävikkiruokaterminaalien toiminta kohdentuu laajasti alueen ruoka-aputoimijoille, ja ne tukevat ruoka-aputoimijoiden välisen yhteistyön ja kehittämisverkostojen muodostumista alueella.

Helsingissä valtaosa pienistä ja keskisuurista ruoka-aputoimijoista on Helsingin kaupungin ja Helsingin seurakuntayhtymän ylläpitämän Stadin safkan hävikkiruokaterminaalin logistiikan piirissä. Näin ollen mahdollinen valtionavustuksen kohdentaminen hävikkiruokaterminaalin logistiikkakustannuksiin kohdistuu valtionavustuksen kohteena oleville

12.08.2024

Asia/4

ruoka-aputoimijoille, ja erityisesti myös niille pienille toimijoille, joilla ei ole resursseja osallistua valtionavustushakuun suoraan.

Henkilöstökustannusten sisällyttäminen avustettaviin kustannuksiin hankehallinnoijan lisäksi myös osatoteuttajille olisi perusteltua. Pienikin henkilöstöresurssi parantaa ruoka-aputoiminnan jatkuvuutta ja vastuullisuutta, kun toiminta ei ole vain vapaaehtoisten varassa. Työntekijäresurssi varmistaa toiminnan elintarviketurvallisuutta ja omavalvontaa sekä vahvistaa vapaaehtoisten ja logistiikan koordinoitua, mikä mahdollistaa vapaaehtoisille keskittymisen varsinaiseen auttamistyöhön.

Mahdollisia muita huomioita ja kommentteja

Valtionavustuksen vakiinnuttaminen on hyvä ruoka-aputoiminnan kehittämisen ja jatkuvuuden kannalta. Samalla on tärkeää varmistaa, ettei ruoka-avusta muodostu sosiaaliturvajärjestelmän osaa. Ruoka-apu on julkista järjestelmää täydentävää apua, joka nojaa ylijäämäruoan hyödyntämiseen. Sen on tarkoitus olla väliaikaista ja akuuteissa kriisitilanteissa tukevaa apua. Ruoka-avulla on myös rooli palveluiden ja sosiaaliturvan ulkopuolelle jääneiden ihmisten tavoittamisessa, ja siksi kuntien, hyvinvointialueiden ja ruoka-aputoimijoiden välisen yhteistyön vahvistaminen on tärkeää.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt 17.6.2024 Helsingin kaupungilta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ruoka-aputoimintaan myönnettäviin valtionavustuksiin. Lausuntoa on pyydetty 12.8.2024 mennessä. Lausunnon jättämiselle on saatu kaupunginhallituksen kokousaikataulun takia lisää aikaa 13.8.2024 asti.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Titta Reunanen, Kumppanuuspäällikkö, puhelin: 09 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Anni Heinälä, Ruoka-aputoiminnan päällikkö, puhelin: 09 310 24670
anni.heinala(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

12.08.2024

Asia/4

- 1 Lausuntopyyntö 17.6.2024
- 2 Lausuntopyyntö 17.6.2024, liite, asetusluonnos
- 3 Lausuntopyyntö 17.6.2024, liite, perustelumuiistioluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätettävä tässä kokouksessa

5

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta

HEL 2024-009278 T 03 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Asetuksella korotettaisiin perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon asiakasmaksuja. Helsinki pitää esitettyjä korotuksia perusteltuina ottaen huomioon yleisen kustannustason ja palvelujen tuotantokustannusten nousun sekä tarpeen turvata sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluille riittävä rahoitus.

Asetuksen perustelumuihistiossa todetun mukaisesti kehysriihessä sovitut indeksisääntelyn muutoksia ei ehdoteta toteutettavaksi tässä yhteydessä. Perustelumuihistiossa ei kuitenkaan huomioida muita muutoksia, jotka tulevat voimaan vuodenvaihteessa ja voivat vaikuttaa asiakkaiden maksuihin.

Maksujen indeksimuutokset vuodenvaihteessa tarkoittavat asiakkaiden tuloidonnaisten asiakasmaksupäätösten uusimista, ja eri toimijoilta eriaikaisesti ja lyhyellä aikataululla tulevat tiedot johtavat suureen mahdollisuuteen sille, että yksittäiselle asiakkaalle voidaan joutua tekemään useita päätöksiä samalle ajanjaksolle. Lisäksi valmistavaa työtä on nykyin mukaisessa aikataulussa erittäin vaikea saada ajoissa valmiiksi, kun vuodenvaihteessa voimaan tulevat indeksikorotusten määrät tulevat tiedoksi marraskuun lopussa. Hyvinvointialueiden rahoituksen sitominen asiakasmaksutasoon korostaa näitä haasteita.

Vaikutukset palvelujen käyttäjiin

Esitetyt korotukset eivät erityisesti estäisi tai vaikeuttaisi palveluun hakeutumista tai johtaisi toimeentulon vaikeuksiin, ja suurin osa asiakkaista todennäköisesti selviäisi asiakasmaksujen nostoista ilman, että se vaikuttaisi taloudelliseen tilanteeseen merkittävästi. Helsinki ei tällä hetkellä peri terveyskeskusmaksuja, eikä esitetyllä asetuksella olla muuttamassa hyvinvointialueiden harkintavaltaa maksun käyttöönotosta.

Palvelujen käyttäjien kannalta on positiivista, ettei maksukattoa olla korottamassa tässä yhteydessä, vaan voimaan tullessaan korkeammat maksut aikaistavat maksukaton täyttymisen nykyisestä ja maksukaton tuoma hyöty on asiakkaalle aiempaa aikaisemmin käytössä. Hyvänä voidaan pitää myös sitä, että nykyisten palvelujen säädetty maksuttomuus säilytetään ennallaan ja että niihin ei tässä yhteydessä kohdisteta muutoksia. Maksukaton korottamatta jättäminen on asiakkaiden toimeentulo huomioiden kannatettavaa erityisesti, kun asiakasmaksulain 11 §:n osoittama alentamisen ja perimättä jättämisen menettely ei velvoita hyvinvointialueita alentamaan ja jättämään perimättä terveydenhuollon tasasuuruksia asiakasmaksuja.

Esitetyt korotukset on suunniteltu palvelujen käyttäjien sosioekonomisen jakauman mukaan suojellen vähävaraisimpia. Erikoissairaanhoidossa potilas on jo hoitopolulla, eikä hoitopäivämaksun hinnalla olisi siten ohjaavaa vaikutusta, mutta perusterveydenhuollossa hoitopäivähinnan nousulla voi olla ohjausvaikutusta lyhempiin hoitjaksoihin kasvaneen kotiutumisen motivaation myötä. Tästä voi seurata painetta omaishoitajille ja kotihoidon henkilöstölle sekä varhaisempaa siirtymistä raskaisiin palveluihin. Ohjausvaikutuksen vuoksi on kannatettavaa, että suuremmat korotukset kohdistuvat raskaimpiin kuin kevyisiin, ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Ministeriö on perustelumuistiossaan arvioinut, ettei maksujen korottaminen esitetysti koituisi esteeksi palveluiden saamiselle huomioiden, ettei asiakasmaksulain 11 §:n säädös alentamisesta ja perimättä jättämisestä ole velvoittava terveydenhuollon tasamaksujen eikä huollollisista perusteista tehtävän maksun alentamisen tai perimättä jättämisen osalta. Perustelumuistiossa tuodaan kuitenkin esiin vahvoja perusteita säädöksen laajempaan soveltamiseen. Velvoittavuutta ei kuitenkaan olla nykytiedon mukaan tuomassa säädöstasolle, mikä jättää hyvinvointialueille mahdollisuuden päättää käytänteestä siltä osin itsenäisesti. Yhdenvertaisuus huomioiden olisi perusteltua säätää velvoittavasti asiakasmaksujen tasoista sekä alentamisen ja perimättä jättämisen käytänteistä hyvinvointialueilla kansallisesti.

Taloudelliset vaikutukset hyvinvointialueille

Esitettyjen korotusten myötä hyvinvointialueiden kerrotaan pystyvän perimään 150 miljoonaa euroa enemmän asiakasmaksuja, mutta tosiasiassa asiakasmaksutulot eivät realisoidu täysimääräisinä hyvinvointialueille. Maksukaton laskennallinen vaikutus on perustelumuistion mukaisesti otettu tulokertymälaskelmissa huomioon. Huomioon ei ole kuitenkaan pystytty ottamaan tulokertymää pienentäviä sekä luottotapioiksi realisoituvia maksuja että maksutuloja niiltä osin, kuin maksuja

12.08.2024

Asia/5

on asiakasmaksulain 11 §:n mukaisesti velvoitettu alentamaan ja jättämään perimättä.

Alentamisen ja perimättä jättämisen osalta päätösoikeus on edelleen hyvinvointialueilla, mutta koska tulokertymää edelleen pienentävä vaikutus on sekä sillä, ettei maksuja korotettaisi maksimiin, että sillä, jos korotukset otetaan käyttöön ja alueet joutuvat tekemään aiempaa enemmän alentamista ja perimättä jättämistä, on kumpikin vaihtoehto tappiollinen alueiden näkökulmasta ja haastaa entisestään enemmän alueita tiukassa taloudellisessa tilanteessa karsimaan palveluista.

Huomioitavaa on myös se, että toimeentulotukilain (1412/1997) 7 § sisältää edelleen perusosalla katettavat vähäiset terveydenhuollon menot, sekä että yleisesti terveydenhuollon menot ovat edelleen huomiotavia menoja toimeentulotuen tarvetta laskettaessa. Tätä terveydenhuollon korvaavuutta vastaavaa rahoitusmäärää ei kuitenkaan tässäkään yhteydessä olla kohdentamassa hyvinvointialueille asiakasmaksujen alentamiseen ja perimättä jättämiseen, vaan nämä asiakasmaksuihin kohdentuvat vähennykset jäisivät lähtökohtaisesti aina siis hyvinvointialueiden tappioksi, lisäten näin ollen alijäämää alueilla. Esitetty taloudellinen kannustin tasasuuruisten terveydenhuollon maksujen alentamiseen ja perimättä jättämiseen ei siis hyvinvointialueille käytännössä toteudu.

Perustelumuiustiossa esitetyt taloudelliset arviot perustuvat vuoden 2017 palveluiden käyttötietojen pohjalta rakennettuun simulointimalliin. Tiedot perustuvat hoitoilmoitusrekisterin käyttötietoihin, eivät asiakkailta perittäviin asiakasmaksuihin. Lisäksi sekä demografiset että yksilöön ja yhteiskuntaan kohdistuvat taloudelliset muutokset tämän jälkeen voidaan nähdä merkittävinä, mutta näiden tekijöiden vaikutuksia ei ole mallissa voitu ottaa huomioon.

Säädöskohtaiset huomiot

Asetusmuutoksen perustelumuiustiossa korotusten kerrotaan kohdentuvan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Huomionarvioista kuitenkin on, että koska muutos on kohdennettu asiakasmaksuasetukseen, samalla korottuvat myös sosiaalihuollon lyhytaikaisesta laitospalvelusta sekä sosiaalihuollon toimintayksikössä järjestettävästä päivä- ja yöhoidosta perittävät asiakasmaksut (asiakasmaksuasetus 12–13 §).

Korotuksen vaikutus ei näin ollen kohdennu vain terveydenhuollon palveluita käyttäville ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin vaan osittain myös sosiaalihuollon tilapäisiä palveluita käyttäville ja niiden palvelujen maksuihin, mitä ei ole huomioitu esityksessä. Kyseiset lyhytaikaiset sosiaalihuollon palvelujen maksut kuitenkin asiakkaalle edullisesti kerryt-

tävät maksukattoa, mutta myös velvoittava alentaminen on huomioitava sosiaalihuollon maksujen osalta.

Voimassa olevan asiakasmaksuasetuksen ja sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisesti tilapäisen kotisairaanhoidon kotisairaanhoidoa antavan henkilön (muu kuin lääkäri tai hammaslääkäri) käynnistä voidaan periä enintään 13,40 euroa käynniltä. Kotisairaanhoidossa sarjassa annettavasta hoidosta voidaan kuitenkin periä enintään sarjahoidon maksu (12,80 euroa hoitokerralta enintään 45 kertaa kalenterivuodessa). Esitettyjen korotusten myötä maksujen suhde kuitenkin kääntyisi päinvastoin, kun tilapäisessä kotisairaanhoidossa annettavan sarjahoidon yksittäisen käynnin asiakasmaksu nousisi korkeammaksi (18,60 euroa), kuin muun tilapäisen kotisairaanhoidon käynnin maksu (16,40 euroa). Sarjahoidon maksua ei tulisi korottaa yli tilapäisen kotisairaanhoidon käyntimaksun, koska tällä voisi olla palvelun käyttöä ohjaava vaikutus.

Asetuksen 12 §:ään tulee lisätä tarkennus koskien sitä, mikä osa laitoshoidon hoitopäivämaksusta on tarkoitettu olevan ylläpidon maksua. Voimassa olevan asiakasmaksuasetuksen mukaisesti psykiatrian toimintayksikössä annettavan lyhytaikaisen laitoshoidon hoidosta ja ylläpidosta perittävä hoitopäivämaksu on vastannut ylläpidon maksua 25,10 euroa (asiakasmaksulaki 6 a §: laitoshoidosta perittävä ylläpito-maksu maksukaton täyttymisen jälkeen), mikä on psykiatrisen hoidon pääsääntöiseen maksuttomuuteen peilaten (asiakasmaksulaki 5 § 1 mom. 2. kohta) nähty tarkoituksenmukaisena. Esitettyjen muutosten myötä lyhytaikaisesta psykiatrisesta laitoshoidosta perittävä hoitopäivämaksu korottuisi 30,70 euroon, mutta ylläpidon maksuun ei olla kohdistamassa vastaavaa korotusta.

Todistuksista ja lausunnoista perittävät asiakasmaksut

Ministeriö pyytää hyvinvointialueita tuottamaan valmistelun tueksi tietoa hyvinvointialueen antamien todistusten ja lausuntojen määristä sekä niistä saatavista asiakasmaksutuloista.

Lääkärintodistuksista perittävät asiakasmaksut määräytyvät Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla asiakasmaksuista annetun asetuksen (912/1992) 23 §:n enimmäismäärien mukaisesti 1.3.2024 alkaen (lääkärintodistus 56,70 euroa ja lääkärintodistus ajo-oikeutta varten 68,10 euroa).

29.2.2024 asti lääkärintodistuksista perittiin asiakasmaksuja lausunnon laajuuden mukaan seuraavasti:

- Suppea todistus 19,70 euroa
- Keskilaaaja todistus 33,50 euroa

12.08.2024

Asia/5

- Laaja todistus 40,90 euroa
- Lääkärintodistus ajo-oikeutta varten 49,20 euroa

Lääkärintodistuksia kirjoitettiin vuonna 2023 yhteensä 3546 kpl, joista

- Lääkärintodistukset ajokorttia varten 1891 kpl
- Muut lääkärintodistukset 1655 kpl

Vuonna 2024 kesäkuun loppuun mennessä vastaavat määrät olivat yhteensä 2243 kpl ja

- Lääkärintodistukset ajokorttia varten 1103 kpl
- Muut lääkärintodistukset 1140 kpl.

Vuonna 2023 lääkärintodistuspalkkioita maksettiin yhteensä 340 tuhatta euroa. Erittelyjä todistuksen tyyppin mukaan ei ollut annetulla aikataululla saatavilla.

Lausunnoista saatavat asiakasmaksutulot olivat vuonna 2023 yhteensä 140 tuhatta euroa. Erittelyjä todistuksen tyyppin mukaan ei ollut annetulla aikataululla saatavilla.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää 9.8.2024 mennessä kaupungin lausuntoa sosiaali- ja luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta. Lausunnon antamiselle on saatu lisää aikaa 14.8.2024 asti. Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa. Lausuntopyyntö on liitteenä 1, luonnos valtioneuvoston asetukseksi liitteenä 2 ja asetuksen perustelumuistio liitteenä 3.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomaisen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

12.08.2024

Asia/5

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 24.6.2024
- 2 Lausuntopyyntö 24.6.2024, liite, asetus
- 3 Lausuntopyyntö 24.6.2024, liite, perustelumuioliuonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 25.7.2024

HEL 2024-009278 T 03 00 00

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa seuraavan lausunnon kaupunginkans-
lialle koskien valtioneuvoston asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmak-
suista annetun asetuksen muuttamisesta:

"Yleisesti

Asiakasmaksulain (734/1992) 1 §:n mukaan hyvinvointialueiden sosi-
aali- ja terveysterveystoimiala voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä.
Maksujen enimmäismäärät on määritelty asiakasmaksulaissa sekä
asiakasmaksuasetuksessa (912/1992). Palvelusta ei saa periä niiden
tuotantokustannuksia suurempaa maksua (asiakasmaksulaki 2 §).

Hyvinvointialue voi päätöksellään ottaa käyttöön laissa ja asetuksessa
säädettyä pienemmät maksut tai antaa palvelun maksutta. Helsinki on
korottanut joitakin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja vuo-
den 2024 alusta, mutta osa maksuista on tietojemme mukaan edelleen
tällä hetkellä muuhun Suomeen verrattuna keskimääräistä alhaisem-
mat.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talouden
muutosohjelman 2023–2025 tavoitteeksi on asetettu laadukkaiden pal-

veluiden turvaaminen helsinkiläisille. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta on linjannut, että ensisijaisesti on hyödynnettävä sellaisia keinoja, jotka eivät heikennä palveluja. Maksutulojen tehokas periminen muilta yhteisöiltä sekä asiakasmaksujen mahdollinen nostaminen ovat muutosohjelmassa tunnistettuja keinoja tulojen lisäämiseksi.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen rahoituksen riittävyys kannalta sekä yleisen kustannustason ja palvelujen tuotantokustannusten nousun huomioiden esitetyt korotukset ovat perusteltuja. Asetusmuutoksessa esitetyt korotukset ovat linjassa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talouden muutosohjelman tavoitteiden kanssa.

Perustelumuiustiossa todetun mukaisesti kehysriihessä sovittuja indeksisääntelyn muutoksia ei ehdoteta toteutettavaksi tässä yhteydessä. Jatkovalmistelua koskien näemme perusteltuna huomauttaa, ettei perustelumuiustiossa huomioida muita muutoksia, jotka tulevat voimaan vuodenvaihteessa ja voivat vaikuttaa asiakkaiden maksuihin. Maksujen indeksimuutokset vuodenvaihteessa tarkoittavat asiakkaiden tulosidonnaisten asiakasmaksupäätösten uusimista, ja eri toimijoilta eriaikaisesti ja lyhyellä aikataululla tulevat tiedot johtavat suureen mahdollisuuteen sille, että yksittäiselle asiakkaalle voidaan joutua tekemään useita päätöksiä samalle ajanjaksolle. Lisäksi valmistavaa työtä on nykymallin mukaisessa aikataulussa erittäin vaikea saada ajoissa valmiiksi, kun vuodenvaihteessa voimaan tulevat indeksikorotusten määrät tulevat tiedoksi marraskuun lopussa. Tämän oleellisuus korostuu hyvinvointialueiden rahoituksen asiakasmaksutasoon sitomisen myötä.

Vaikutukset palvelujen käyttäjiin

Käsityksemme mukaan esitetyt korotukset eivät erityisesti estäisi tai vaikeuttaisi palveluun hakeutumista tai johtaisi toimeentulon vaikeuksiin, ja suurin osa asiakkaista todennäköisesti selviäisi asiakasmaksujen nostoista ilman, että se vaikuttaisi taloudelliseen tilanteeseen merkittävästi. Helsinki ei tällä hetkellä peri terveyskeskusmaksuja, eikä esitetyllä asetuksella olla muuttamassa hyvinvointialueiden harkintavaltaa maksun käyttöönotosta.

Palvelujen käyttäjien kannalta on positiivista, ettei maksukattoa olla korottamassa tässä yhteydessä vaan voimaan tullessaan korkeammat maksut aikaistavat maksukaton täyttymisen nykyisestä ja maksukaton tuoma hyöty on asiakkaalle aiempaa aikaisemmin käytössä. Hyvänä pidämme myös sitä, että nykyisten palvelujen säädetty maksuttomuus säilytetään ennallaan ja että niihin ei tässä yhteydessä kohdisteta muutoksia. Maksukaton korottamatta jättäminen on asiakkaiden toimeentulo huomioiden kannatettavaa erityisesti, kun asiakasmaksulain 11 §:n osoittama alentamisen ja perimättä jättämisen menettely ei velvoita hy-

vinvointialueita alentamaan ja jättämään perimättä terveydenhuollon tasasuuruksia asiakasmaksuja.

Esitetyt korotukset on suunniteltu palvelujen käyttäjien sosioekonomisen jakauman mukaan suojellen vähävaraisimpia. Erikoissairaanhoidossa potilas on jo hoitopolulla, eikä hoitopäivämaksun hinnalla olisi siten ohjaavaa vaikutusta, mutta perusterveydenhuollossa hoitopäivähinnan nousulla voi olla ohjausvaikutusta lyhyempiin hoitjaksoihin kasvaneen kotiutumisen motivaation myötä. Tästä voi seurata painetta omaishoitajille ja kotihoidon henkilöstölle sekä varhaisempaa siirtymistä raskaisiin palveluihin. Ohjausvaikutuksen vuoksi näemme kannatettavana, että suuremmat korotukset kohdistuvat raskaimpiin kuin kevyisiin, ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Ministeriö on perustelumuiustiossaan arvioinut, ettei maksujen korottaminen esitetysti koituisi esteeksi palveluiden saamiselle huomioiden sekin, ettei asiakasmaksulain 11 §:n säädös alentamisesta ja perimättä jättämisestä ole velvoittava terveydenhuollon tasamaksujen eikä huollollisista perusteista tehtävän maksun alentamisen tai perimättä jättämisen osalta. Perustelumuiustiossa tuodaan kuitenkin esiin vahvoja perusteita säädöksen laajempaan soveltamiseen. Velvoittavuutta ei kuitenkaan olla nykytiedon mukaan tuomassa säädöstasolle, mikä jättää hyvinvointialueille mahdollisuuden päättää käytänteestä siltä osin itsenäisesti. Yhdenvertaisuus huomioiden olisi näkemyksemme mukaan perusteltua säätää velvoittavasti asiakasmaksujen tasoista sekä alentamisen ja perimättä jättämisen käytänteistä hyvinvointialueilla kansallisesti.

Taloudelliset vaikutukset hyvinvointialueille

Esitettyjen korotusten myötä hyvinvointialueiden kerrotaan pystyvän perimään 150 miljoonaa euroa enemmän asiakasmaksuja, mutta tosiasiassa asiakasmaksutulot eivät realisoitu täysimääräisinä hyvinvointialueille. Maksukaton laskennallinen vaikutus on perustelumuiustion mukaisesti otettu tulokertymälaskelmissa huomioon. Huomioon ei ole kuitenkaan pystytty ottamaan tulokertymää pienentäviä sekä luottotappioiksi realisoituvia maksuja että maksutuloja niiltä osin, kuin maksuja on asiakasmaksulain 11 §:n mukaisesti velvoitettu alentamaan ja jättämään perimättä.

Alentamisen ja perimättä jättämisen osalta päätösoikeus on edelleen hyvinvointialueilla, mutta koska tulokertymää edelleen pienentävä vaikutus on sekä sillä, ettei maksuja korotettaisi maksimiin, että sillä, jos korotukset otetaan käyttöön ja alueet joutuvat tekemään aiempaa enemmän alentamista ja perimättä jättämistä, on kumpikin vaihtoehto

tappiollinen alueiden näkökulmasta ja haastaa entisestä enemmän alueita tiukassa taloudellisessa tilanteessa karsimaan palveluista.

Huomioitavaa on myös se, että toimeentulotukilain (1412/1997) 7 § sisältää edelleen perusosalla katettavat vähäiset terveydenhuollon menot, sekä että yleisesti terveydenhuollon menot ovat edelleen huomioitavia menoja toimeentulotuen tarvetta laskettaessa. Tätä terveydenhuollon korvaavuutta vastaavaa rahoitusmäärää ei kuitenkaan tässäkään yhteydessä olla kohdentamassa hyvinvointialueille asiakasmaksujen alentamiseen ja perimättä jättämiseen, vaan nämä asiakasmaksuihin kohdentuvat vähennykset jäisivät lähtökohtaisesti aina siis hyvinvointialueiden tappioksi lisäten näin ollen alijäämää alueilla. Näin ollen esityksessä esitetty taloudellinen kannustin tasasuuruisten terveydenhuollon maksujen alentamiseen ja perimättä jättämiseen ei hyvinvointialueille käytännössä toteudu.

Kiinnitämme huomiota myös perustelumuistiossa esitettyihin taloudellisiin arvioihin siitä näkökulmasta, että arviot perustuvat vuoden 2017 palveluiden käyttötietojen pohjalta rakennettuun simulointimalliin. Tiedot perustuvat hoitoilmoitusrekisterin käyttötietoihin, eivät asiakkailta perittäviin asiakasmaksuihin. Lisäksi sekä demografiset että yksilön ja yhteiskuntaan kohdistuvat taloudelliset muutokset tämän jälkeen voidaan nähdä merkittävinä, mutta näiden tekijöiden vaikutuksia ei ole mallissa voitu ottaa huomioon.

Säädöskohtaisia huomioita

Asetusmuutoksen perustelumuistiossa korotusten kerrotaan kohdentuvan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Huomionarvioista kuitenkin on, että koska muutos on kohdennettu asiakasmaksuasetukseen, samalla korottuvat myös sosiaalihuollon lyhytaikaisesta laitospalvelusta sekä sosiaalihuollon toimintayksikössä järjestettävästä päivä- ja yöhoidosta perittävät asiakasmaksut (asiakasmaksuasetus 12–13 §). Korotuksen vaikutus ei näin ollen kohdennu vain terveydenhuollon palveluita käyttäville ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin vaan osittain myös sosiaalihuollon tilapäisiä palveluita käyttäville ja niiden palvelujen maksuihin, mitä ei nähdäksemme ole huomioitu esityksessä. Kyseiset lyhytaikaiset sosiaalihuollon palvelujen maksut kuitenkin asiakkaalle edullisesti kerryttävät maksukattoa, mutta myös velvoittava alentaminen on huomioitava sosiaalihuollon maksujen osalta.

Voimassa olevan asiakasmaksuasetuksen ja sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisesti tilapäisen kotisairaanhoidon kotisairaanhoidoa antavan henkilön (muu kuin lääkäri tai hammaslääkäri) käynnistä voidaan periä enintään 13,40 euroa käynniltä. Kotisairaanhoidossa

sarjassa annettavasta hoidosta voidaan kuitenkin periä enintään sarjahoidon maksu (12,80 euroa hoitokerralta enintään 45 kertaa kalenterivuodessa). Esitettyjen korotusten myötä maksujen suhde kuitenkin kääntyisi päinvastoin, kun tilapäisessä kotisairaanhoidossa annettavan sarjahoidon yksittäisen käynnin asiakasmaksu nousisi korkeammaksi (18,60 euroa), kuin muun tilapäisen kotisairaanhoidon käynnin maksu (16,40 euroa). Näkemyksemme mukaan sarjahoidon maksua ei tulisi korottaa yli tilapäisen kotisairaanhoidon käyntimaksun, koska tällä voisi olla palvelun käyttöä ohjaava vaikutus.

Näemme lisäksi tarpeellisena saada asetuksen 12 §:ään tarkennuksen koskien sitä, mikä osa laitoshoidon hoitopäivämaksusta on tarkoitettu olevan ylläpidon maksua. Voimassa olevan asiakasmaksuasetuksen mukaisesti psykiatrian toimintayksikössä annettavan lyhytaikaisen laitoshoidon hoidosta ja ylläpidosta perittävä hoitopäivämaksu on vastannut ylläpidon maksua 25,10 euroa (asiakasmaksulaki 6 a §: laitoshoidosta perittävä ylläpitomaksu maksukaton täyttymisen jälkeen), mikä on psykiatrisen hoidon pääsääntöiseen maksuttomuuteen peilaten (asiakasmaksulaki 5 § 1 mom. 2. kohta) nähty tarkoituksenmukaisena. Esitettyjen muutosten myötä lyhytaikaisesta psykiatrisesta laitoshoidosta perittävä hoitopäivämaksu korottuisi 30,70 euroon, mutta ylläpidon maksuun ei olla kohdistamassa vastaavaa korotusta."

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausuntoa 26.7.2024 mennessä.

Lisätiedot

Elina Karhunen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34353
elina.karhunen(a)hel.fi

6

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle sairauspäivärahan muutoksia ja sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavoitinta koskevasta lainsäädännöstä

HEL 2024-009118 T 03 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Esityksessä ehdotetaan sairauspäivärahan suuruuden alentamista nykytilaan verrattuna.

Esityksen perusteella vaikuttaa siltä, että Kansaneläkelaitoksen työnantajille maksamien sairauspäiväraha korvausten määrä pienenee. Korvausten pienemisen arvioidaan aiheuttavan lisäkustannuksia Helsingin kaupungille, koska kaupungilla on suurena työnantajana runsaasti sellaisia sairauspoissaoloja, joista kaupunki maksaa työntekijöille täysimääräisesti palkkaa.

Työnantajan rahoitusosuuden korottaminen sairausvakuutuksen työttölovvakuutuksesta kasvattaa palkkojen sivukuluja. Myös kuntalaisten verovähennysten voidaan olettaa pienenevän, joka toisaalta voi kasvattaa ansiotuloveron tuottoa. Toisaalta esitetty korvaustason vuositulon ylärajan laskeminen pienentää päivärahojen määrää kaikilta tuloluokilta, jolloin kaupungin ansiotuloverokertymä vastaavasti pienenee.

Kanavoitintarkaisuun sisältyvät veronluonteiset maksumuutokset arvioidaan kasvattavan Kuntaliiton arvion mukaan kuntien verotuottoja 60-70 milj. euroa koko kuntakentän tasolla, ja Helsingin osuus tästä on arvion mukaan noin 7-8 miljoonaa euroa. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksun ja päivärahamaksun alentuessa verovelvollisen verovähennysoikeus kyseisistä maksuista pienenee ja ja siten muutos vaikuttaa verovelvollisen verotettavan tulon määrään lisäen ansiotuloverotuksen kertymistä. Uudistuksen toteutuksessa on tärkeää, että kuntien saama ansiotuloverotuksen lisätuottoa ei tule leikata pois kunnilta muuta kautta.

Peruspäivärahan määrän alentaminen saattaisi nopeuttaa työntekijöiden paluuta töihin sellaisissa tapauksissa, joissa ainakaan kokoaikainen sairauspoissaolo ei ole välttämätöntä. Työllisyysvaikutusten arvioidaan jäävän vähäisiksi.

Esittelijän perustelut

12.08.2024

Asia/6

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää 13.8.2024 mennessä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi sairauspäivärahan muutoksia ja sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavointia koskevasta lainsäädännöstä. Lisäaikaa lausunnon antamiseen on saatu 20.8.2024 asti. Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa. Lausuntopyyntö on liitteenä 1 ja luonnos hallituksen esitykseksi liitteenä 2.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen ja valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 19.6.2024
- 2 Lausuntopyyntö 19.6.2024, liite, kanavointi ja sairauspäiväraha

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 2.8.2024

HEL 2024-009118 T 03 00 00

12.08.2024

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle sairauspäivärahan muutoksia ja sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavoitinta koskevaksi lainsäädännöksi:

Esityksessä ehdotetaan sairauspäivärahan suuruuden alentamista nykytilaan verrattuna.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toteaa, että esityksen perusteella vaikuttaa siltä, että Kansaneläkelaitoksen työnantajille maksamien sairauspäivärahakorvausten määrä pienenee. Korvausten pienemisen arvioidaan aiheuttavan lisäkustannuksia Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle, koska toimialalla on suurena työnantajana runsaasti sellaisia sairauspoissaoloja, joista toimiala maksaa työntekijöille täysimääräisesti palkkaa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toteaa lisäksi, että peruspäivärahan määrän alentaminen saattaisi nopeuttaa työntekijöiden paluuta töihin sellaisissa tapauksissa, joissa ainakaan kokoaikainen sairauspoissaolo ei ole välttämätöntä. Työllisyysvaikutusten arvioidaan jäävän vähäisiksi.

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle sairauspäivärahan muutoksia ja sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavoitinta koskevaksi lainsäädännöksi.

Lisätiedot

Annamari Rinne, työnantajapolitiikan päällikkö, puhelin: 09 310 24044
annamari.rinne(a)hel.fi

7

Lausunto sisäministeriölle rahapelijärjestelmästä annetun lainsäädännön muuttamisesta

HEL 2024-009721 T 03 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sisäministeriölle seuraavan lausunnon:

1. Näkemykset hallitusohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta

Kaikki toimenpiteet, jotka vaikeuttavat rahapelien saavutettavuutta ja näkyvyyttä ehkäisevät sekä vähentävät pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja. Yleisesti pidetään kannattavana, että lasten, nuorten ja perheiden rahapeleistä johtuvien haittojen syvenemistä ja lisääntymistä voidaan estää erilaisilla toimenpiteillä, kuten mahdollistamalla kuluttajalle pelaamisen eston hankkiminen yhdeltä alustalta kaikkiin lisensoituihin palveluihin. Pelaajan pelitilien käytön itsesäätelyn lisäksi tulisi kehittää vaihtoehtoisia toimia pelaamisen estämiseksi.

Rahapelihaitoista johtuvien haittojen tunnistaminen ja haittojen korjaaminen on sosiaali- ja terveystaloudessa haastavaa ja käytössä olevia vaikuttavia menetelmiä tunnistetuissa rahapeliongelmissa on vähän. Siksi mahdollisesti lisääntyvät tai vaikeutuvat rahapeliongelmat vaikuttavat suoraan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin.

Rahapeleistä johtuvien haittojen ehkäisyn mahdollisuuksiin tulisi kiinnittää huomiota. Toivottavaa on, että hyvinvointialueiden tehtävää ennaltaehkäisevässä työssä ohjataan selkeämmin, jotta se olisi riittävän yhdenmukainen koko maassa ottaen kuitenkin huomioon alueiden erityispiirteet. Mahdollisesti lisääntyvät rahapeliongelmat lisäävät tarvetta tunnistaa paremmin jo varhaisessa vaiheessa pelihaittoja. Helsinki ehdottaa, että jo käytössä oleviin kansallisiin Voimavara-lomakkeisiin lisätään rahapelaamista koskeva kysymys.

Alaikäisiin kohdentuvaa markkinointia pyritään hallituksen esityksessä vähentämään, mutta suositeltavaa on, että ikärajoitusten ilmoittamista valvotaan perusteellisemmin. Vaikka suoraa markkinointia alaikäisille rajoitetaan, mainokset ovat kuitenkin saavutettavissa, jolloin ennaltaehkäisyn näkökulmasta olisi toivottavaa, että palvelun/rahapelien ikärajoitus ja korkean riskin pelien kohdalla "korkean riskin peli" -merkintöjä käytettäisiin rahapelimarkkinoinnissa. Ikärajan ilmoittaminen on lakisääteistä jo nyt, mutta toteutus on vaihtelevaa. Siksi esimerkiksi yksinöi-

keustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan velvollisuuksiin tulisi kuulua vuosittainen raportointi valvontaviranomaiselle.

Lisäksi esitykseen tulisi lisätä myös kohta, missä kuvataan alaikäisiin kohdentuvien haittavaikutusten vähentämisen toimenpiteet markkinoinnissa, sekä lupien haltijoiden toimenpiteet rahapelihaittojen vähentämiseksi. Hyvänä voidaan pitää hankkeen yhteydessä laadittua hallitusohjelmassa tarkoitettua selvitystä rahapeliautomaattien siirtämisestä erillisiin valvottuihin tiloihin, jolloin alaikäisille ei kohdistu suoraan rahapeliä markkinointia ja rahapelitoimintaa ei olisi helposti saavutettavissa. Ikärajojen valvontaa ja markkinointikieltoa tulee kohdistaa ennen kaikkea ennaltaehkäisevästi yläkouluikäisiin nuoriin.

Rahapelistä johtuvien haittojen minimoiminen olisi lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta paras vaihtoehto kehittää kokonaisuutta. Ongelmapelaaminen ulottuu läheisiin ja aiheuttaa monenlaisia kerrannaisia vaikutuksia yhteiskuntaan. Lapsia ja nuoria tulee suojella kaikin keinoin haittapelaamisen vaikutuksilta ja ennaltaehkäistä ylisukupolvisuutta haitallisen rahapelaamisen kehittymisessä. Huomiota tulisi kiinnittää etenkin yleisiin rahapelaamiseen liittyvien asenteiden muodostumiseen. On tärkeää kiinnittää huomiota markkinoinnin kohdentumiseen ja ennaltaehkäisevän päihdetyön riittävyteen lasten ja nuorten suojelemiseksi.

Rahapelihaittojen ehkäisyssä ja vähentämisessä budjettirahoitus on kannatettavaa, jotta valtionavustukset kohdistuvat erityisosaamiseen ja pelihaitoista kärsivien lapsiperheiden avunsaannin mahdollistamiseen.

Suunniteltu rahapelijärjestelmän uudistaminen tulee lisäämään rahapeliä näkyvyyttä ja saavutettavuutta. Sen myötä todennäköisesti myös pelaamisesta aiheutuvat terveydelliset, taloudelliset ja sosiaaliset haitat tulevat lisääntymään nykytilanteeseen nähden. Rahapelitoimijoiden lisääntyessä myös mainonta tulee lisääntymään ja muuttumaan monipuolisemmaksi, mikä saattaa muuttaa ihmisten mielipiteitä rahapelejä kohtaan positiivisemmaksi ja normalisoida rahapelikulttuuria. Tämä on huolestuttava kehityssuunta, erityisesti ajatellen alaikäisiä ja haavoittuvassa asemassa olevia ihmisryhmiä.

2. Esityksen pääasialliset vaikutukset

Esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnissa oli kattavasti kuvattu nuorten aikuisten lisääntyvät riskit rahapelihaittoihin. Lapsiin kohdistuvia haittavaikutuksia on kuitenkin suositeltavaa arvioida perusteellisemmin ja laaja-alaisemmin. Lapsiin kohdistuvat rahapelihaittavaikutukset eivät yksinomaan liity läheisenä olemisen rooliin, vaan rahapelihaitat vaikuttavat perheiden talouden ja asumiskysymysten lisäksi myös perheen

sisäisiin vuorovaikutussuhteisiin, vanhemmuuteen ja kasvatukseen, mielenterveysongelmiin ja turvalliseen kasvuympäristöön. Lasten ollessa erityisen haavoittuvassa asemassa läheistensä huolenpidon ja turvan varassa, ovat he erityisen haavoittuva ryhmä rahapelihaittojen lisääntymisessä.

On odotettavissa, että suunnitellun muutoksen seurauksena varsinkin internetissä tapahtuva rahapelaaminen tulee lisääntymään ja tämän yhteydessä myös rahapelaaminen riski- ja ongelmatasolla tulee kasvaamaan. Tästä seuraa suurempi tarve rahapeliongelman hoitoon ja ehkäisyyn kunnissa ja hyvinvointialueilla. Palveluiden saatavuus peliongelmaisille vaihtelee Suomessa alueittain ja toivottavaa olisi, että rahapeliongelman ehkäisyä ja hoitoa kehitettäisiin valtakunnallisesti eteenpäin.

3. Asiakokonaisuudet

a. Rahapelilain 1 luku - Yleiset säännökset

Ei lausuttavaa.

b. Rahapelilain 2 luku - Yksinoikeustoimilupa, rahapelitoimilupa ja peliohjelmistotoimilupa

Ei lausuttavaa.

c. Rahapelilain 3 luku - Rahapelien toimeenpano

Yleisellä tasolla rahapeliongelman tunnistaminen sosiaali- ja terveyspalveluissa on vielä heikkoa. Tämän lisäksi rahapeliongelma kärkevät ihmiset ja heidän läheisensä kokevat usein häpeää ongelmastaan, joka osaltaan estää heitä hakemasta apua. Tästä syystä olisi tarpeellista lisätä tietoisuutta rahapeliongelma yhteiskunnassa.

On tärkeää, että pelaajalla olisi tulevaisuudessa mahdollisuus estää itseltään kaikki rahapelaaminen yhdellä alustalla kaikkiin lisensoituihin pelientarjoajiin (kuten ehdotettu 28 §:ssä).

Tässä yhteydessä on syytä nostaa esille rahapelimahdollisuus risteilylaivoilla. Laivojen pelikoneisiin ei ole tähän asti voitu saada pelinestoja ja tämä on usein aiheuttanut haasteita peliongelmaisille, jotka ovat muuten pystyneet estämään pelaamisen itseltään.

Toinen ongelma on mahdollisuus pelata päihtyneenä eri pelipisteissä. Alkoholin tai muiden huumaavien aineiden vaikutuksen alaisuudessa kynnys pelata rahapelejä madaltuu ja riskinotto rahapelaamisen yhteydessä kasvaa (esim. panokset kasvavat ja tunneperustaiset, virheelliset ajatukset rahapeleistä ovat useimmiten voimakkaampia). Olisi toi-

vottavaa, että pelisaleissa ja kasinoilla kiinnitettäisiin tähän asiaan erityistä huomiota esimerkiksi asettamalla määräaikaisen pelikiellon.

29 §:ssä ehdotetun rahansiirtorajan yhteydessä olisi toivottavaa, että kaikille pelaajalle olisi itse asettaman rajan lisäksi yhteinen sekä päivä että kuukausikohtainen maksimitappioraja. Riski- tai ongelmatasolla rahapelejä pelaavilla saattaa olla taipumus asettaa itselleen liian korkeita tappiorajoja suhteutettuna heidän tuloihinsa, mikä lisää taas riskiä pelaajan talousongelmille ja velkaantumiselle.

35 §:ssä esitetyn pelaajan informoinnin yhteydessä on tärkeää, että voittomahdollisuuksia kuvataan pelaajalle ymmärrettävällä tavalla. Samalla olisi tärkeää varoittaa rahapelien riskeistä ja eri pelityyppien riskitasoista. Varsinkin korkean riskin pelien kohdalla olisi tärkeä saada pelaajalle selkeää tietoa pelaamisen riskeistä ja mahdollisista haitoista.

d. Rahapelilain 4 luku - Rahapelien markkinointi

On tärkeää, että rahapelaamisen mainostamisen yhteydessä tiedotetaan yhtäaikaaisesti rahapelaamiseen liittyvistä riskeistä ja mahdollisista haitoista. Erityisesti maininta siitä, että rahapelien pelaaminen ei ole ratkaisu taloudellisiin ongelmiin, olisi toivottava. Sekä fyysisten että sähköisten pelipaikkojen yhteydessä olisi hyvä olla varoitusten lisäksi myös tietoa siitä, mistä saa apua, jos kärsii peliongelmaista ja/tai taloudellisista vaikeuksista.

e. Rahapelilain 5 luku - Valvonta

Yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan velvollisuuksiin raportoida vuosittain valvontaviranomaiselle tulisi lisätä myös kohta, missä kuvataan alaikäisiin kohdentuvien haittavaikutusten vähentämisen toimenpiteet markkinoinnissa, sekä lupien haltijoiden toimenpiteet rahapelihaittojen vähentämiseksi. Lapset ja nuoret ovat haavoittuvassa asemassa ja siksi alaikäisten suojeleminen tulisi olla koko ajan läsnä, kun säädetään erilaisia toimenpiteitä ja velvollisuuksia toimijoille.

f. Rahapelilain 6 luku - Valvontamaksu

Ei lausuttavaa.

g. Rahapelilain 7 luku - Rahapelitoiminnan ja -markkinoinnin kieltäminen

Ei lausuttavaa.

h. Rahapelilain 8 luku - Maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estäminen ja verkkosisällön poistaminen

Ei lausuttavaa.

i. Rahapelilain 9 luku - Seuraamukset

Ei lausuttavaa

j. Rahapelilain 10 luku - Valtionavustukset pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen

Ei lausuttavaa.

k. Rahapelilain 11 luku - Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tehtävät rahapelihaittojen ehkäisyssä ja vähentämisessä

Ei lausuttavaa.

l. Rahapelilain 12 luku - Muutoksenhaku

Ei lausuttavaa.

m. Rahapelilain 13 luku - Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Ei lausuttavaa.

n. Arpajaislain muutosehdotukset

Ei lausuttavaa.

Muut lakiehdotukset

Ei lausuttavaa.

4. Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta

Esitykseen tulisi sisällyttää perusteellisempi lapsivaikutusten arviointi, sillä nyt arviointi näyttäytyy riittämättömänä. Laki vaikuttaa lasten ja nuorten hyvinvointiin välillisesti sekä suoraan ja siksi on tärkeää tuoda esiin, miten lapsen etu kokonaisvaltaisesti toteutuu, ei vain välillisesti läheisen roolissa.

Hyvinvointialueiden ennaltaehkäisevän toiminnan toteutumiseksi tulee varmistaa riittävä henkilöstöresursointi neuvola- ja kouluterveydenhuoltoon valtion rahoituksesta. Päihteiden ja riippuvuuksien ehkäisy on ennaltaehkäisevän terveydenhuollon peruskulmakiviä. Kouluterveydenhuollossa on vuosittaisten terveystarkastusten yhteydessä mahdollisuuksia tukea lasten ja nuorten turvallista kasvua sekä ehkäistä sen osana päihteiden käyttöä, rahapelaamista ja niistä nousevia haittoja.

Esitysluonnoksen tavoitteet edesauttavat lasten ja nuorten kohdalla rahapelihaittojen ehkäisyä, joka on osa ehkäisevää päihdetyötä ja tärkeä

osa pelikasvatusta osana lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia tukevaa vuorovaikutus- ja kasvatustyötä. Pelikasvatuksen ajatuksena on ymmärtää, että digipelaaminen on tärkeä osa monen lapsen ja nuoren elämää ja arkea. Pelaamiseen ja pelimaailmaan liittyvien ilmiöiden ymmärtäminen on tärkeää. Siksi alaikäisille tulee viestiä entistä enemmän ikätasoisesti pelien piirteistä ja ominaisuuksista, pelituotteen haittaprofiileista, pelirajoitusten hyödyistä ja pelaamisen hallintakeinojen saatavuudesta sekä vääränlaisesta vallitsevasta markkinoinnista.

Esittelijän perustelut

Sisäministeriö pyytää 18.8.2024 mennessä lausuntoa rahapelijärjestelmää koskevista lakimuutoksista. Lisäaikaa on saatu 20.8.2024 asti. Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa. Lausuntopyyntö on liitteenä 1, luonnos hallituksen esitykseksi liitteenä 2 ja Kilpailu- ja kulltajaviraston muistio liitteenä 3.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 3.7.2024
- 2 Lausuntopyyntö 3.7.2024, liite, ehdotus
- 3 Lausuntopyyntö 3.7.2024, liite, muistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sisäministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-

12.08.2024

Asia/7

täntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Elinkeino-osasto

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 26.7.2024

HEL 2024-009721 T 03 00 00

1. Näkemykset hallitusohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisessa

Kaikki toimenpiteet, jotka vaikeuttavat rahapelien saavutettavuutta ja näkyvyyttä ehkäisevät sekä vähentävät pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja. Yleisesti pidetään kannattavana, että lasten, nuorten ja perheiden rahapeleistä johtuvien haittojen syvenemistä ja lisääntymistä voidaan estää erilaisilla toimenpiteillä, kuten mahdollistamalla kuluttajalle pelaamisen eston hankkiminen yhdeltä alustalta kaikkiin lisensoituihin palveluihin. Pelaajan pelitilien käytön itsesäätelyn lisäksi tulisi kehittää vaihtoehtoisia toimia pelaamisen estämiseksi.

Rahapelihaitoista johtuvien haittojen tunnistaminen ja haittojen korjaaminen on sosiaali- ja terveystaloudessa haastavaa ja käytössä olevia vaikuttavia menetelmiä tunnistetuissa rahapeliongelmassa on vähän. Siksi mahdollisesti lisääntyvät tai vaikeutuvat rahapeliongelmien vaikutukset suoraan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin.

Rahapeleistä johtuvien haittojen ehkäisyn mahdollisuuksiin tulisi kiinnittää huomiota. Toivottavaa on, että hyvinvointialueiden tehtävää ennaltaehkäisevässä työssä ohjataan selkeämmin, jotta se olisi riittävän yhdenmukainen koko maassa ottaen kuitenkin huomioon alueiden erityispiirteet. Mahdollisesti lisääntyvät rahapeliongelmien lisäävät tarvetta tunnistaa paremmin jo varhaisessa vaiheessa pelihaittoja. Ehdotetaan, että jo käytössä oleviin kansallisiin Voimavara-lomakkeisiin lisätään rahapelaamista koskeva kysymys.

Alaikäisiin kohdentuvaa markkinointia pyritään hallituksen esityksessä vähentämään, mutta suositeltavaa on, että ikärajoitusten ilmoittamista valvotaan perusteellisemmin. Vaikka suoraa markkinointia alaikäisiin rajoitetaan, mainokset ovat kuitenkin saavutettavissa, jolloin ennaltaehkäisyn näkökulmasta olisi toivottavaa, että palvelun/rahapelien ikärajoit-

tus ja korkean riskin pelien kohdalla "korkean riskin peli" -merkintöjä käytettäisiin rahapelimarkkinoinnissa. Ikärajan ilmoittaminen on lakisääteistä jo nyt, mutta toteutus on vaihtelevaa. Siksi esimerkiksi yksinoikeustoimiluvan ja rahapeliteimiluvan haltijan velvollisuuksiin tulisi kuuluvuussittainen raportointi valvontaviranomaiselle. Lisäksi tulisi lisätä myös kohta, missä kuvataan alaikäisiin kohdentuvien haittavaikutusten vähentämisen toimenpiteet markkinoinnissa, sekä lupien haltijoiden toimenpiteet rahapelihaittojen vähentämiseksi. Hyvänä voidaan pitää hankkeen yhteydessä laadittua hallitusohjelmassa tarkoitettua selvitystä rahapeliautomaattien siirtämisestä erillisiin valvottuihin tiloihin, jolloin alaikäisille ei kohdistu suoraan rahapelien markkinointia ja rahapeliteiminta ei olisi helposti saavutettavissa. Ikärajojen valvontaa ja markkinointikieltoa tulee kohdistaa ennen kaikkea ennaltaehkäisevästi yläkouluikäisiin nuoriin.

Rahapelistä johtuvien haittojen minimoiminen olisi lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta paras vaihtoehto kehittää kokonaisuutta. Ongelmapelaaminen ulottuu läheisiin ja aiheuttaa monenlaisia kerrannaisia vaikutuksia yhteiskuntaan. Lapsia ja nuoria tulee suojella kaikin keinoin haittapelaamisen vaikutuksilta ja ennaltaehkäistä ylisukupolvisuutta haitallisen rahapelaamisen kehittymisessä. Huomiota tulisi kiinnittää etenkin yleisiin rahapelaamiseen liittyvien asenteiden muodostumiseen. On tärkeää kiinnittää huomiota markkinoinnin kohdentumiseen ja ennaltaehkäisevän päihdetyön riittävyyteen lasten ja nuorten suojelemiseksi.

Rahapelihaittojen ehkäisyssä ja vähentämisessä budjettirahoitus on kannatettavaa, jotta valtionavustukset kohdistuvat erityisosaamiseen ja pelihaittoista kärsivien lapsiperheiden avunsaannin mahdollistamiseen.

Suunniteltu rahapelijärjestelmän uudistaminen tulee lisäämään rahapelien näkyvyyttä ja saavutettavuutta. Sen myötä todennäköisesti myös pelaamisesta aiheutuvat terveydelliset, taloudelliset ja sosiaaliset haitat tulevat lisääntymään nykytilanteeseen nähden. Rahapeliteimijoiden lisääntyessä myös mainonta tulee lisääntymään ja muuttamaan monipuolisemmaksi, mikä saattaa muuttaa ihmisten mielipiteitä rahapelejä kohtaan positiivisemmaksi ja normalisoida rahapelikulttuuria. Tämä on huolestuttava kehityssuunta, erityisesti ajatellen alaikäisiä ja haavoittavassa asemassa olevia ihmisryhmiä.

2. Esityksen pääasialliset vaikutukset

Esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnissa oli kattavasti kuvattu nuorten aikuisten lisääntyvät riskit rahapelihaittoihin. Lapsiin kohdistuvia haittavaikutuksia on kuitenkin suositeltavaa arvioida perusteellisemmin ja

laaja-alaisemmin. Lapsiin kohdistuvat rahapelihaittavaikutukset eivät yksinomaan liity läheisenä olemisen rooliin, vaan rahapelihaitat vaikuttavat perheiden talouden ja asumiskysymysten lisäksi myös perheen sisäisiin vuorovaikutussuhteisiin, vanhemmuuteen ja kasvatukseen, mielenterveysongelmiin ja turvalliseen kasvuympäristöön. Lasten ollessa erityisen haavoittuvassa asemassa läheistensä huolenpidon ja turvan varassa, ovat he erityisen haavoittuva ryhmä rahapelihaittojen lisääntymisessä.

On odotettavissa, että suunnitellun muutoksen seurauksena (varsinkin netissä tapahtuva) rahapelaaminen tulee lisääntymään ja tämän yhteydessä myös rahapelaaminen riski- ja ongelmatasolla tulee kasvamaan. Tästä seuraa isompi tarve rahapeliongelman hoitoon ja ehkäisyyn kunnissa ja hyvinvointialueilla. Palveluiden saatavuus peliongelmaisille vaihtelee Suomessa alueittain ja toivottavaa olisi, että rahapeliongelman ehkäisyä ja hoitoa kehitettäisiin valtakunnallisesti eteenpäin.

Yleisellä tasolla rahapeliongelman tunnistaminen sosiaali- ja terveyspalveluissa on vielä heikkoa. Tämän lisäksi rahapeliongelma kärsivät ihmiset ja heidän läheisensä kokevat usein häpeää ongelmastaan, joka osaltaan estää heitä hakemasta apua. Tästä syystä olisi tarpeellista lisätä tietoisuutta rahapeliongelma yhteiskunnassa.

3. Asiakokonaisuudet

a. Rahapelilain 1 luku - Yleiset säännökset

Ei lausuttavaa.

b. Rahapelilain 2 luku - Yksinoikeustoimilupa, rahapelitoimilupa ja peliohjelmistotoimilupa

Ei lausuttavaa.

c. Rahapelilain 3 luku - Rahapelien toimeenpano

Yleisellä tasolla rahapeliongelman tunnistaminen sosiaali- ja terveyspalveluissa on vielä heikkoa. Tämän lisäksi rahapeliongelma kärsivät ihmiset ja heidän läheisensä kokevat usein häpeää ongelmastaan, joka osaltaan estää heitä hakemasta apua. Tästä syystä olisi tarpeellista lisätä tietoisuutta rahapeliongelma yhteiskunnassa.

Pidämme erittäin tärkeänä, että pelaajalla olisi tulevaisuudessa mahdollisuus estää itseltään kaikki rahapelaaminen yhdellä alustalla kaikkiin lisensoituihin pelientarjoajiin (kuten ehdotettu 28 §:ssä).

Haluamme tässä yhteydessä nostaa esille rahapelimahdollisuuden risiteilylaivoilla. Laivojen pelikoneisiin ei ole tähän asti voitu saada pelines-

toja ja tämä on usein aiheuttanut haasteita peliongelmaisille, jotka ovat muuten pystyneet estämään pelaamisen itseltään.

Toisena ongelmana haluamme nostaa esille mahdollisuuden pelata päihtyneenä livepelipaikoissa. Alkoholien tai muiden huumaavien aineiden vaikutuksen alaisuudessa kynnyksen pelata rahapelejä madaltuu ja riskinotto rahapelaamisen yhteydessä kasvaa (esim. panokset kasvavat ja tunneperustaiset, virheelliset ajatukset rahapeleistä ovat useimmiten voimakkaampia). Olisi toivottavaa, että pelisaleissa ja kasinoilla kiinnitettäisiin tähän asiaan erityistä huomiota esimerkiksi asettamalla määräaikaisen pelikiellon.

29 §:ssä ehdotetun rahansiirtorajan yhteydessä olisi toivottavaa, että kaikille pelaajalle olisi itse asettaman rajan lisäksi yhteinen sekä päivittäin että kuukausikohtainen maksimitappioraja. Riski- tai ongelmatasolla rahapelejä pelaavilla saattaa olla taipumus asettaa itselleen liian korkeita tappiorajoja suhteutettuna heidän tuloihinsa, mikä lisää taas riskiä pelaajan talousongelmille ja velkaantumiselle.

35 §:ssä esitetyn pelaajan informoinnin yhteydessä pidämme tärkeänä, että voittomahdollisuuksia kuvataan pelaajalle ymmärrettävällä tavalla. Samalla olisi tärkeää varoittaa rahapelien riskeistä ja eri pelityyppien riskitasoista. Varsinkin korkean riskin pelien kohdalla olisi tärkeä saada pelaajalle selkeää tietoa pelaamisen riskeistä ja mahdollisista haitoista.

d. Rahapelilain 4 luku - Rahapelien markkinointi

Näemme tärkeänä, että rahapelaamisen mainostamisen yhteydessä tiedotetaan yhtäaikaaisesti rahapelaamiseen liittyvistä riskeistä ja mahdollisista haitoista. Erityisesti maininta siitä, että rahapelien pelaaminen ei ole ratkaisu taloudellisiin ongelmiin, olisi toivottava. Sekä fyysisten että sähköisten pelipaikkojen yhteydessä olisi hyvä olla varoitusten lisäksi myös tietoa siitä, mistä saa apua, jos kärsii peliongelmaista ja/tai taloudellisista vaikeuksista.

e. Rahapelilain 5 luku - Valvonta

Yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijan velvollisuuksiin raportoida vuosittain valvontaviranomaiselle tulisi lisätä myös kohta, missä kuvataan alaikäisiin kohdentuvien haittavaikutusten vähentämisen toimenpiteet markkinoinnissa, sekä lupien haltijoiden toimenpiteet rahapelihaittojen vähentämiseksi. Lapset ja nuoret ovat haavoittuvassa asemassa ja siksi alaikäisten suojeleminen tulisi olla koko ajan läsnä, kun säädetään erilaisia toimenpiteitä ja velvollisuuksia toimijoille.

f. Rahapelilain 6 luku - Valvontamaksu

Ei lausuttavaa.

g. Rahapelilain 7 luku - Rahapeli toiminnan ja -markkinoinnin kieltäminen

Ei lausuttavaa.

h. Rahapelilain 8 luku - Maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estäminen ja verkkosisällön poistaminen

Ei lausuttavaa.

i. Rahapelilain 9 luku - Seuraamukset

Ei lausuttavaa.

j. Rahapelilain 10 luku - Valtionavustukset pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen

Ei lausuttavaa.

k. Rahapelilain 11 luku - Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tehtävät rahapelihaittojen ehkäisyssä ja vähentämisessä

Ei lausuttavaa.

l. Rahapelilain 12 luku - Muutoksenhaku

Ei lausuttavaa.

m. Rahapelilain 13 luku - Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Ei lausuttavaa.

n. Arpajaislain muutosehdotukset

Ei lausuttavaa.

o. Muut lakiehdotukset

Ei lausuttavaa.

4. Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta

Esitykseen tulisi sisällyttää perusteellisempi lapsivaikutusten arviointi, sillä nyt se näyttäytyy riittämättömänä. Laki vaikuttaa lasten ja nuorten hyvinvointiin välillisesti sekä suoraan ja siksi on tärkeää tuoda esiin, miten lapsen etu kokonaisvaltaisesti toteutuu, ei vain välillisesti läheisen roolissa.

Hyvinvointialueiden ennaltaehkäisevän toiminnan toteutumiseksi tulee varmistaa riittävä henkilöstöresursointi neuvola- ja kouluterveydenhuoltoon valtion rahoituksesta. Päihteiden ja riippuvuuksien ehkäisy on ennaltaehkäisevän terveydenhuollon peruskulmakiviä. Kouluterveydenhuollossa on vuosittaisten terveystarkastusten yhteydessä mahdollisuuksia tukea lasten ja nuorten turvallista kasvua sekä ehkäistä sen osana päihteiden käyttöä, rahapelaamista ja niistä nousevia haittoja.

Esitysluonnoksen tavoitteet edesauttavat lasten ja nuorten kohdalla rahapelihaittojen ehkäisyä, joka on osa ehkäisevää päihdetyötä ja tärkeä osa pelikasvatusta osana lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia tukevaa vuorovaikutus- ja kasvatustyötä. Pelikasvatuksen ajatuksena on ymmärtää, että digipelaaminen on tärkeä osa monen lapsen ja nuoren elämää ja arkea. Pelaamiseen ja pelimaailmaan liittyvien ilmiöiden ymmärtäminen on tärkeää. Siksi alaikäisille tulee viestiä entistä enemmän ikätasoisesti pelien piirteistä ja ominaisuuksista, pelituotteen haittaprofiileista, pelirajoitusten hyödyistä ja pelaamisen hallintakeinojen saatavuudesta sekä vääränlaisesta vallitsevasta markkinoinnista.

Lisätiedot

Henri Yli-Salomäki, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 70214
henri.yli-salomaki(a)hel.fi

12.08.2024

Asia/8

8

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

HEL 2024-008725 T 03 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Lausunto

1. Ehdotuksen suoja-aika, jona aikana oleskelulupaa ei saisi peruuttaa, kun työntekijä jää työttömäksi

Antaako sääntelyehdotus riittävän pitkän suoja-ajan etsiä uusi työpaikka?

Ei, sääntelyehdotus ei anna riittävän pitkää suoja-aikaa etsiä uusi työpaikka. Sääntelyehdotus heikentää Suomen houkuttelevuutta, työmarkkinoiden toimivuutta ja työntekijöiden siirtymistä työmarkkinoiden sisällä. Lisäksi ehdotus voi vaikeuttaa työperusteisella oleskeluluvalla maahan tulleiden ja heidän perheenjäsentensä asettautumista ja kotoutumista Suomeen.

Esitysluonnoksessa mainitaan, että kolmen kuukauden työnhaku-aika olisi riittävä aika uuden työsuhteen etsimiselle, sillä rekrytointi olisi yleensä käynnistynyt työsuhteen ollessa vielä voimassa (Hallituksen esitys, s. 38). Tosiasiallisesti työnhaku alkaa usein vasta työsuhteen päättyessä. Työntekijällä ei ole aina ennakkotietoa työsuhteen päätymisestä eikä täten syytä aloittaa työnhakua työsuhteensa kestäessä. Työsuhteen päättyminen tulee työntekijälle useissa tapauksissa yllätyksenä, erityisesti jos kyse on koeajalla tapahtuvasta työsuhteen purkamisesta.

Työntekijällä ei välttämättä ole riittäviä työnhakutaitoja nopeaan työllistymiseen. Työnhakutaitojen parantaminen työvoimapalveluissa voi viedä huomattavan osan kaavaillusta kolmen kuukauden työnhakuajasta, jolloin pidempi työnhaku-aika olisi perusteltavissa kohtaannon ja työllisyyden edistämiseksi.

Ehdotuksen suoja-aika on riittämätön myös siksi, että eri alojen suhdanneilanteet ja rekrytointiprosessit voivat viivästyttää uuden työpaikan löytymistä. Suhdanneherkillä aloilla työpaikan löytäminen voi kes-

tää kauemmin kuin kolme kuukautta, minkä vuoksi työntekijä voi joutua palaamaan lähtömaahansa tai vaihtamaan maata. Suhdanteen parantuaessa työnantajalla voi olla vaikeuksia löytää osaavia ja alan käytännöt tuntevia työntekijöitä.

Kuten esityksessä todetaan, myös korkeasti koulutettujen osaajien kohdalla rekrytointiprosessit voivat olla pitkäkestoisia (Hallituksen esitys, s. 38) useine haastattelukierroksineen ja soveltuvuusarviointeineen sekä niiden keskelle osuvine lomakausineen. Yritysjohdon ja asiantuntijoiden rekrytointien kestoa lisäävät myös kilpailukieltosopimukset ja turvallisuusselvitykset (Hallituksen esitys, s. 23), minkä vuoksi kuuden kuukauden suoja-aika uuden työpaikan saamiseen voi olla riittämätön. Olisi kohtuutonta, että ulkomainen osaaja ja hänen mahdolliset perheenjäsenensä joutuvat poistumaan maasta kesken rekrytointiprosessin suoja-ajan umpeutumisen vuoksi.

Kolmen tai kuuden kuukauden työnhaku-aika edellyttää kattavaa tiedottamista, että työntekijät tehostavat työnhakuaan ja parantavat sijoittumistaan työnhakuajan sisällä osaamistaan vastaaviin tehtäviin.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala rekrytoi kolmansista maista työntekijöitä lähihoitajan ja sairaanhoitajan tehtäviin. On työnantajan etu, että ulkomailta rekrytoidut työntekijät sitoutuvat tehtävään ja organisaatioon. Työnantajalle koituu kuluja maahan asettautumisen, perehtymisen ja vastaanottavan esihenkilön sekä työyhteisön valmennuksesta. Työnantaja tukee ja mahdollistaa tutkinnon suorittamisen lähihoitajaoppisopimuksena ja tutkinnon tunnistamiseen johtavan pätevoityvän sairaanhoitajan nimikkeellä työskentelyn. Tavoitteena on työsuhteen vakinaistaminen, kun työntekijällä on riittävä suomen tai ruotsin kielen taito. Näissä tehtävissä työttömyys on vähäistä, mutta joskus määräaikaisen tehtävän päättymisen tai jonkun muun syyn vuoksi uuden tehtävän etsiminen on tarpeen. Kolmen kuukauden määräaika ja oleskeluluvan kytkeminen tähän on lyhyt aika, mikäli työn vaihtumiseen liittyy asunnon ja mahdollisen perheen lasten hoitopaikan tai koulun muutosjärjestelyt.

Muut suoja-aikaa koskevat huomiot

Helsingin seudun työmarkkinoiden ominaispiirre on ollut voimakas dynaamisuus sekä työntekijöiden kyky ja valmius vaihtaa työtä ja työpaikkaa tilanteiden muuttuessa. Piirre on tukenut työelämän joustavuutta ja työntekijöiden sijoittumista mahdollisimman tuottavaan työhön. Rajoitukset, jotka estävät työntekijöiden vapaata liikkuvuutta, heikentävät Helsingin seudulle tärkeää työmarkkinoiden dynaamisuutta.

Työperusteisella oleskeluluvalla olevan työntekijän kannustin vaihtaa työpaikkaa (oleskelulupansa työnteko-oikeuden rajoissa) voi olla aiempaa heikompi, sillä työntekijän prioriteettina on todennäköisesti työpaikan pysyvyyden varmistaminen. Työntekijällä voi olla kannustin säilyttää työpaikka, johon ei ole tyytyväinen tai jossa tulee työnantajan kaltoin kohtelemaksi. Työpaikan vaihtamiseen liittyy aina riskitekijöitä mm. koeajan ja oman osaamisen sopivuuden suhteen. Riskien välttäminen voi heikentää työmarkkinoiden toimivuutta, koska työntekijällä on aiempaa korkeampi kynnys vaihtaa esimerkiksi korkeamman osaamisvaatimuksen työpaikkaan (oleskelulupansa työnteko-oikeuden rajoissa).

Esitetyn sääntelyn myötä työperusteisella oleskeluluvalla olevan työntekijän menettäessä työnsä työntekijälle syntyy tarve löytää uusi työpaikka nopeasti. Kiireellä löydetty työpaikka ei välttämättä ole talouden toiminnan tai tuottavuuden kannalta optimaalinen, jos työntekijän osaaminen ja kyvykkyys mahdollistaisivat korkeamman osaamisen työn tekemisen. Riskinä on, että ulkomaalainen työntekijä ajautuu pikemminkin heikommin palkattuun työtehtävään välttääkseen maasta poistamisen.

Ehdotetun 58 a §:n 2 momentin mukaan Maahanmuuttovirastolla on oikeus tarkistaa ulkomaalaisen toimeentulo, jos hänellä on ollut muu kuin erityisasiantuntijan, kasvuyrittäjän tai yrityksen yli- tai keskijohdon tehtävissä toimimista varten myönnetty oleskelulupa. Maahanmuuttovirastolla ei olisi oikeutta tarkistaa toimeentuloa em. kolmen poikkeuksen osalta. Esitysluonnoksessa eri lupatyypin erottelua ei perustella riittävästi eikä myöskään perustella sitä, miksi oikeus tai syy tarkistaa toimeentulo riippuisi työperäisen oleskeluluvan perusteesta. Erottelu asettaa eri työntekijän oleskeluluvalla olevat henkilöt eriarvoiseen asemaan.

2. Työnantajan ilmoittamisvelvollisuus, kun työntekijän työt loppuvat, ja siihen liitettävä sanktion uhka

Onko esitys ilmoittamisen määräajoista 7/10 päivää riittävä?

Ei ole riittävä. Esitys 7 tai 10 päivän määräajoista on tiukka vaatimus, ja määräaika tulisi pidentää tai ilmoitusvelvollisuus poistaa. Hallitusohjelman mukaan hallitus keventää yritysten hallinnollista taakkaa. Esitetty muutos on päinvastainen hallitusohjelman kirjauksen kanssa. Ilmoituksen tekeminen luo työnantajalle lisää hallinnollista taakkaa, ja ilmoituksen tekemisen määräajan säätäminen esitetyn mukaisena vaikeuttaa työnantajien tilannetta.

Ilmoitusvelvollisuus ja sakkouhka lisäävät byrokratiasitettä varsinkin pienille ja keskisuurille yrityksille, joilla on jo useammin muita esteitä palkata työntekijöitä ulkomailta.

Työntekijän töiden päättyminen liittyy usein tilanteeseen, jossa työnantaja joutuu irtisanomaan useita työntekijöitä. Joukkoirtisanomistilanteissa työnantajalla on hoidettavanaan lukuisia velvoitteita, joista keskeisimmät liittyvät irtisanottujen työntekijöiden tilanteiden selvittämiseen ja heidän tukemiseensa mm. muutosturvan kautta. Ilmoituksen työntekijöiden töiden päättymisestä Maahanmuuttovirastolle ei voida katsoa kuuluvan työnantajan kiireellisimpiin velvollisuuksiin työntekijöiden töiden päättyessä. Siten ei myöskään voida katsoa, että ilmoituksen tekemiselle tulisi asettaa tiukkoja määräaikoja.

Työnantajan velvollisuus ilmoittaa Maahanmuuttovirastolle työntekijän töiden päättymisestä aiheuttaa organisaatiolle lisätyötä, tiedottamistehävän sekä edellyttää esihenkilöiden kouluttamista ja ohjaamista uuteen tehtävään.

Helsingin kaupunki katsoo myös, että Maahanmuuttoviraston resurssit tulee käyttää työperäisen maahantulon sujuvoittamiseen ja oleskelulupien käsittelyn nopeuttamiseen valvonnan sijaan.

Työnantajan sähköisestä asioinnista

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan rekrytoinnit ulkomailta ovat tyypillisesti ryhmärekrutointeja, usein 50–100 henkilön ryhmiä. Työntekijöitä vastaanottaa ja heidän asioitaan käsittelee suuri esihenkilömäärä. Oleskelulupa liittyvien palvelussuhdetietojen liittäminen oleskelulupa on esihenkilötyötä. Toistaiseksi esihenkilöt eivät tietosuojaesitystä käytä Maahanmuuttoviraston sähköistä EnterFinland-järjestelmää, koska käsittelyä ei voida yksilöidä yksittäisen esihenkilön työntekijään, vaan oikeudet saanut pääsee näkemään ja käsittelemään kaikki Helsingin kaupungin työntekijät, joilla on vireillä asiointia EnterFinlandissa. Tämän vuoksi työnantajatiedot on annettava joko paperilomakkeella tai käsittely on keskitettävä, mikä on byrokraattista, ja omiaan aiheuttamaan virheitä, jos tietoja pitää tarkistaa esihenkilöiltä. Toistaiseksi toimialalla keskitettyjen ryhmärekrutointien lupakäsittely on ensimmäisen oleskeluluvan osalta keskitetty henkilöstöpalveluun, muutoin esihenkilöt hoitavat asiat paperilomakkeilla. Toimialan etu olisi sähköinen järjestelmä, jossa esihenkilö voi sujuvasti hoitaa ja käsitellä vain oman työntekijänsä oleskelulupa liittyviä asioita.

Onko voimassa olevan sanktiosäätelyn (esim. ulkomaalaislain 186-189 §, rikoslaki) soveltaminen riittävää ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä?

Kyllä. Ulkomaalaislain 186 §:n mukana työnantaja on tuomittava työnantajan ulkomaalaisrikkomuksesta sakkoon, jos työnantaja tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö 82 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden. Kriteeri, jossa rangaistavuus edellyttää tahallisuutta tai törkeää huolimattomuutta, on kannatettava. Sellaista työnantajaa, joka pelkän huolimattomuuden vuoksi ei ilmoita työntekijöiden työn loppumisesta, ei tule rangaista.

3. Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille ja asetuksenantovaltuutus

Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille on kannatettavaa. Esitys on kuitenkin ongelmallinen sen valtakunnallisen laajuuden vuoksi. Voisi olla tarkoituksenmukaista mahdollistaa työnteko-oikeus valtakunnallisten työvoimapula-alojen (72 c §) lisäksi myös alueellisilla työvoimapula-aloilla (72 b §).

Työmarkkinatilanteet ovat harvoin yhdenmukaisia kaikkialla Suomessa – siksi lainsäätäjä on nähnyt tarpeen säätää alueellisista työlupalinjauksista eikä pelkästään valtakunnallisesta linjauksesta. Helsingin seudulla on monia työvoimapula-ammattiteitoja, jotka eivät nouse pulariikiksi muualla Suomessa. Jos nämä ammatit eivät nouse valtakunnallisen työvoimapula-asetuksen ammatteiksi, ei uudesta lakiesityksestä ole juurikaan apua työvoimapulan hillitsemisessä.

Esityksen 81 c §:n 2 momentin mukaan työnteko-oikeus säilyy vain sen työsuhteen loppuun, joka on alkanut 72 c §:n nojalla annetun asetuksen ollessa voimassa. Tällöin työvoimapula-alalla työskennellyt työntekijä ei välttämättä saisi jatkaa töitään uudessa työsuhteessa, jos hänen ammatinsa on työskentelyn aikana poistettu valtakunnallisten työvoimapula-alojen listalta. Ammatti voi kuitenkin edelleen olla alueellisesti merkittäväkin työvoimapula-ala.

Säätely luo lukkiutumisvaikutuksen yhdelle työnantajalle ja sitä kautta suuren potentiaalin väärinkäytöstilanteille. Vaarana on myös menettää suomalaisen työelämään jollekin alalle integroituneen henkilön työpanos. Ei ole tarkoituksenmukaista, että työntekijältä estettäisiin työskentely alalla, jonka työvoimapulaan hän on onnistuneesti vastannut.

Työperäisen hyväksikäytön tai työehtojen heikentämisen riskiin sekä väärinkäyttöihin ehdotetaan vastattavan aktiivisella viranomaistyöllä. Työvoimaviranomainen voi havaita tehtäviensä yhteydessä työnantajan

työoloihin liittyviä epäkohtia. Työvoimaviranomaisilla ei ole kuitenkaan keinoja puuttua työoloissa havaittuihin puutteisiin, sillä laista puuttuu oikeus luovuttaa salassa pidettävää tietoa työperäistä hyväksikäyttöä epäiltäessä. Tarvetta työvoimaviranomaisen tiedonanto-oikeudelle tulisi tarkastella osana haasteiden ja väärinkäytösten ehkäisemisen suunnitteleminen.

Heikossa asemassa olevalla ulkomaalaisella työntekijällä voi olla korkea kynnys tuoda hyväksikäyttöä esiin viranomaisille. Esitetyt muutokset voivat lisätä sen riskiä, että työnantaja voi painostaa ulkomaalaista työntekijää esimerkiksi irtisanomisella uhkaamisella ja maasta poistumisen pakolla. Esityksessä jää epäselväksi, miten työnantajan ilmoittamisvelvollisuuden sääntely käytännössä auttaa työntekijää tuomaan esille kokemansa hyväksikäytön (Hallituksen esitys, s. 21). Kuten esityksessä todetaan (s. 23), lupaharkinnassa ja muussa ulkomaalaisvalvonnassa on tärkeää varmistaa, että työnteko-oikeuden laajentaminen ei johda hyväksikäyttöön tai työehtojen heikentämiseen.

Asetusluonnokseen liittyvät huomiot

Lakiesitys tulee jäämään merkityksettömäksi, jos asetuksella työvoimapula-aloiksi todetut ammattialat vastaavat asetusluonnoksessa esitettyjä ammatteja. Kahdeksasta luonnoksessa mainitusta ammatista kuusi on ammatteja, joissa työskentelemiseksi edellytetään lakisääteisten kelpoisuusvaatimusten täyttämistä. Kun työn perässä Suomeen muuttanut henkilö on saanut työperusteisen oleskeluluvan jollekin ammattialalle, on erittäin epätodennäköistä, että hän ehtisi täyttää laeissa mainitut kelpoisuus- ja pätevyysvaatimukset toisen ammattialan osalta oleskeluluvan voimassaolon aikana.

Työvoimapulaa ilmenee myös yksityisen sektorin tehtävissä, kuten myyntitehtävissä, suojelu- ja vartiointityössä sekä ohjelmistoalalla (Hallituksen esitys, s. 7). Työnteko-oikeus tulee siten laajentaa kattavammin eri työvoimapula-ammatteihin.

Asetusluonnoksessa mainitaan ne työvoimapulanimikkeet (sairaanhoitaja, lähihoitaja), joita Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle rekrytoidaan sekä jo maassa olevista muun maan kansalaisista että ulkomailta. Yleislääkäreiden lisäksi myös eri alojen erikoislääkäreistä on pulaa, joten kohdan kolme ammattialaksi ehdotetaan yleis- ja erikoislääkärit.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala rekrytoi ulkomailta toistaiseksi lähihoitajan oppisopimukseen sekä pätevöityvän sairaanhoitajan tehtävään. Mikäli lähihoitajaksi valmistunut haluaisi

myöhemmin aloittaa sairaanhoitajan opinnot ja valmistuu sairaanhoitajaksi tai muulla alalla ollut, lähtömaassaan terveydenhuollon koulutuksen saanut hakeutuu koulutustaan vastaavaan työhön, on myös muun kuin alkuperäisessä hakemuksessa nimetyssä tehtävässä työskentelyn mahdollisuus hyvä asia. Toimiala rekrytoi myös jo maassa olevia ulkomaalaisia, ja näissä tapauksissa kyseeseen voi tulla myös muita kuin aiemmin todettuja työvoimapulananimikkeitä asiantuntijatehtäviin.

Helsingin kokemus työnantajana on, että muista organisaatioista ja tehtävistä työttömäksi jäävät henkilöt eivät pääsääntöisesti voi suoraan työllistyä toimialan työvoimapulananimikkeisiin, jos heillä ei jo valmiina ole Suomessa suoritettuja tai tunnustettuja tutkintoja.

4. Muut huomiot hallituksen esityksestä

Hallituksen esityksen tavoitteet ovat kannatettavia, mutta esitys ei sellaisenaan edistä riittävästi tavoitteiden saavuttamista. Esityksen tavoitteena on, että ulkomainen työvoima pysyisi maassa ja mahdollisen työttömyyden ja sen keston aikana löytäisi uuden työpaikan ja sitä kautta perusteen jatkaa maassa oleskelua. Tavoitteena on myös, että Suomeen kotoutuneelle tai kotoutumisen aloittaneelle olisi mahdollista jatkaa asumista Suomessa ja että perheen aikuisten ja lasten sosiaaliin verkostoihin ja toimintaympäristöihin ei tulisi keskeytystä tai muutosta. Esitysluonnoksessa ehdotetut muutokset ovat hyviä verrattuna hallitusohjelman kirjauksiin, mutta niillä voi olla edelleen haitallinen vaikutus asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Työperusteinen maahanmuutto on välttämätöntä Suomen taloudelle ja yhteiskunnalle. Työvoiman saatavuus on yksi suurimmista haasteista, joita Suomi kohtaa tulevana vuosikymmeninä. Julkisen talouden parantamiseen tarvitaan kasvua ja työllisyyttä. Tällä vuosituhannella työllisyyden kasvu on perustunut ainoastaan maahanmuuttoon. Työhöntuloa ja kiinnittymistä Suomeen tulee tukea eikä rajoittaa. On varmistettava, ettei Suomi menetä osaavia tekijöitään eikä mainettaan houkuttelevana työskentelymaana.

Esityksessä tunnistetaan oikein, että esitetyt muutokset saattavat vaikuttaa Suomen houkuttelevuuteen kansainvälisten osaajien keskuudessa. Julkisuudessa esityksen painopisteenä ymmärretään olevan ulkomaisen työvoiman maasta poistaminen maassa pysymisen ja maahan kotoutumisen sijaan, minkä vuoksi Suomelle on syntynyt merkittävää mainehaittaa. Suomen houkuttelevuutta pitää vahvistaa verrattuna kilpailijamaihin. Hallitusohjelman kirjauksen aiheuttama mainehaitta Suomelle on suurempi kuin esitettyjen muutosten mahdollinen hyöty. Kuten esityksessä todetaan, tilastojen mukaan työperusteisella oleske-

luvilla oleskelevat maahanmuuttajat työllistyvät jo nyt hyvin ja vain hyvin pieni osa heistä on työttömänä yli kolme kuukautta. (Hallituksen esitys, s. 22). On Suomen etu, että osaava ulkomainen työvoima työllistyy ja voi jäädä maahan.

Esittelijän perustelut

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi ulkomaalaislakia, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten annettua lakia, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä annettua lakia ja kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettua lakia. Lakien on tarkoitus tulla voimaan maaliskuuhun 2025.

Esityksen mukaan työperusteinen oleskelulupa sidotaan työhön siten, että oleskelulupaa ei saa peruuttaa laissa säädettävänä määräaikana, kun ulkomaalainen työntekijä jää työttömäksi. Työnantajalle esitetään säädettävän velvollisuus ilmoittaa työsuhteen loppumisesta Maahanmuuttovirastolle sanktion uhalla. Työntekijän oleskelulupaan liittyvä työnteko-oikeus ehdotetaan laajennettavan koskemaan aloja, jotka on aidosti todettu työvoimapula-aloiksi. Lisäksi työnantajan asiointissa ehdotetaan tarkennettavan sähköisen ja paperisen asiointin sääntelyä.

Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa 16.8.2024 mennessä. Lausuntopyyntö on liitteenä 1, luonnos hallituksen esitykseksi liitteenä 2 ja lausuntopyynnön saate liitteenä 3.

Ulkomaalaislakiin ja siihen liittyviin lakeihin esitetyt muutokset ovat erittäin oleellisia Helsingin kaupungille ja muille suurille kaupungeille, joihin maahanmuutto Suomessa keskittyy. Helsingin kaupunkistrategiassa 2021-2025 todetaan, että Helsinki ottaa entistä aktiivisemmän roolin ulkomaisten yritysten, yrittäjien ja työntekijöiden houkuttelussa ja Helsinkiin asettautumisen tukemisessa, jotta Helsinki on houkutteleva ja vetovoimainen niin kansainvälisille osaajille ja heidän perheilleen kuin muualta Suomesta muuttaville.

Henkilöstön saatavuus on kriittinen menestystekijä erityisesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle. Henkilöstön rekrytointi ulkomailta on yksi keino kehittää ja parantaa saatavuutta. Ulkomailta rekrytointiin liittyy sekä taloudellisia, inhimillisiä että juridisia riskejä kaikille osapuolille.

12.08.2024

Asia/8

Ulkomailta rekrytoinnin on taloudellisten vaikutusten lisäksi oltava eettisesti ja sosiaalisesti kestävä.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto sekä kaupunginkanslian työllisyyspalveluiden ja maahanmuuttoyksikön kommentit. Lausunto ja kommentit ovat olleet keskenään ristiriidattomia.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Glenn Gassen, maahanmuuttojohtaja, puhelin: 09 310 29151
glenn.gassen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 13.6.2024
- 2 Lausuntopyyntö 13.6.2024, liite, HE-luonnos
- 3 Lausuntopyyntö 13.6.2024, saate

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 19.7.2024

HEL 2024-008725 T 03 00 00

Henkilöstön saatavuus on toimialalle kriittinen menestystekijä. Saatavuutta kehitetään ja parannetaan monin keinoin, ja yksi niistä on henkilöstön rekrytointi ulkomailta. Ulkomailta rekrytointiin liittyy sekä taloudellisia, inhimillisiä että juridisia riskejä kaikille osapuolille. Ulkomailta rekrytoinnin on taloudellisten vaikutusten lisäksi oltava eettisesti ja sosiaalisesti kestävä. Siksi sen on oltava sekä suunnitelmallista että hal-

littua. Toimiala haluaa varmistaa rekrytointiprosessin eri vaiheissa, että rekrytointipalvelua tuottavan kumppanin toiminta on lain, säännösten ja hyvien toimintatapojen mukaista, että rekrytoitujen asettautuminen, kielen oppiminen, ammattipätevyyden saaminen ja tunnustaminen sekä tehtävään ja työyksikköön perehtyminen on sujuvaa, ja että vastaanottavat esihenkilöt ja työyhteisöt saavat tukea vastaanottamiseen ja kehittyvän kielitaidon edistämiseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle rekrytoidaan ulkomailta lähihoitajan oppisopimuskoulutukseen ja pätevöityvän sairaanhoitajan tehtävään. Lähihoitajaoppisopimusopiskelija opiskelee tutkintoon johtavan koulutuksen ja pätevöityvä sairaanhoitaja suorittaa opinnot, joiden perusteella voi hakea lähtömaassa suoritettua tutkinnon tunnustamista. Tutkinnon suorittamisen ja tunnustamisen jälkeen toimiala tarjoaa vakinaisia tehtäviä, jos riittävä suomen kielen taito on saavutettu. Toimiala mahdollistaa sujuvan urapolun ja kielenoppimisen tuen.

Luonnosehdotuksen tavoite:

Esityksellä tavoitellaan, että ulkomainen työvoima pysyisi maassa ja mahdollisen työttömyyden ja sen keston aikana löytäisi uuden työpaikan ja sitä kautta perusteen jatkaa maassa oleskelua. Tavoite on tärkeä siksi, että Suomeen ja osaksi yhteiskuntaa asettautunut työntekijä ei joutuisi poistumaan maasta. Tavoite on sitä myös tilanteessa, jossa työntekijällä on perhettä, joka on asettautunut maahan ja esimerkiksi lapset ovat päivähoitossa tai käyvät koulua. Tavoite on, että Suomeen kotoutuneelle tai kotoutumisen aloittaneelle olisi mahdollista jatkaa asumista Suomessa ja että perheen aikuisten ja lasten sosiaalisiin verkostoihin ja toimintaympäristöihin ei tulisi keskeytystä tai muutosta.

Toimialan vastaus:

Toimiala rekrytoi kolmansista maista työntekijöitä lähihoitajan ja sairaanhoitajan tehtäviin, jotka ovat työvoimapulanimikkeitä. On työnantajan etu, että ulkomailta rekrytoidut työntekijät sitoutuvat tehtävään ja organisaatioon asettauduttuaan Suomeen. Työnantajalle koituu kuluja maahan asettautumisen, perehtymisen ja vastaanottavan esihenkilön sekä työyhteisön valmennuksesta. Työnantaja tukee ja mahdollistaa tutkinnon suorittamisen lähihoitajaoppisopimuksena ja tutkinnon tunnustamiseen johtavan pätevöityvän sairaanhoitajan nimikkeellä työskentelyn. Tämän jälkeen tavoitteena on työsuhteen vakinaistaminen, kun työntekijällä on riittävä suomen kielen taito.

Näissä tehtävissä työttömyys on vähäistä, mutta joskus määräaikaisen tehtävän päättymisen tai jonkun muun syyn vuoksi uuden tehtävän etsiminen on tarpeen. Kolmen kuukauden määräaika ja oleskeluluvan kytkeminen tähän on lyhyt aika, mikäli työn vaihtumiseen liittyy asun-

non ja mahdollisen perheen lasten hoitopaikan tai koulun muutosjärjestelyt.

Luonnosehdotuksen tavoite:

Työnantajan velvollisuudeksi tulisi tehdä ilmoitus Maahanmuuttovirastolle, kun sen työntekijän työt loppuvat. Töiden loppumisen syitä on erilaisia ja ne voivat johtua työnantajasta tai työntekijästä. Tällaisia tilanteita on esimerkiksi työnantajan puolelta tapahtuva työsopimuksen irtisanominen tai työsuhteen purkaminen jo koeaikana tai sen jälkeen. Tilanteena voi olla myös työntekijän puolelta vastaavanlaiset seikat, joissa hän itse haluaa päättää työsuhteensa, mutta voi olla myös niin, että työntekijä vain lopettaa työnteon siitä mitään työnantajalle ilmoittamatta. Sääntelyllä päästäisiin entistä tarkemmin kiinni väärinkäytöstilanteisiin eli tilanteisiin, joissa lupajärjestelmää käytetään väärin. Sääntelyllä myös saataisiin tarkemmin tietoa ulkomaalaisten työntekijöiden tilanteesta työmarkkinoilla ja ulkomaalaisten maassa oleskelusta. Ilmoittamisvelvollisuus ei sinänsä olisi uutta, koska laissa jo säädetään työnantajan velvollisuudesta ilmoittaa tietyt tiedot, kun se ottaa palvelukseen ulkomaalaisen työntekijän. Työnantajalle tulisi siten sen ohelle uusi ilmoittamisvelvollisuus. Molempiin ilmoittamisvelvollisuuksiin liittyisi sanktion uhka, koska työntekijätietojen ilmoittamiseen liittyy jo voimassa olevan lain mukaan sanktion uhka. Sääntelyä tarkennettaisiin, jotta sanktiosääntelyn soveltaminen olisi selkeämpää ja toisaalta työnantajalla olisi selkeämmin tiedossa, missä ajassa ilmoittamiset tulee tehdä.

Toimialan vastaus:

Työnantajan velvollisuus ilmoittaa Maahanmuuttovirastolle työntekijän töiden päättymisestä muodostaa esihenkilölle uuden tehtävän, josta pitää vastata. Uusi tehtävä aiheuttaa organisaatiolle tiedottamistehtävän, sekä edellyttää esihenkilöiden kouluttamista ja ohjaamista uuteen tehtävään. Toistaiseksi esihenkilöt eivät tietosuojasyistä käytä Maahanmuuttoviraston sähköistä järjestelmää, koska se antaa pääsyn kaikkiin Helsingin kaupungilla työskenteleviin, joilla on asioita vireillä maahanmuuttovirastossa, eikä käsittelyä voi kohdentaa vain oman yksikkönsä työntekijöihin. Tehtävä edellyttää paperilomakkeiden käsittelyä ja lähettämistä.

Luonnosehdotuksen tavoite:

Esityksen tavoitteena on myös, että aidosti todetuille työvoimapuolaloille olisi nykyistä paremmin saatavilla työvoimaa siten, että maassa jo oleskeleva työntekijä voisi tilanteensa niin salliessa tehdä muitakin töitä kuin sitä, mille alalle hänen työntekijän oleskelulupansa on myönnetty. Uudistus olisi helpotus etenkin niille ulkomaalaisille työntekijän oleskeluluvan haltijoille, jotka jäisivät työttömäksi, koska tällöin he voi-

sivat kuitenkin hakeutua työskentelemään todetulla työvoimapulaalalla, kunhan oleskelulupa olisi edelleen voimassa, tai tilanteen mukaan he hakisivat uutta työntekoon oikeuttavaa oleskelulupaa.

Toimialan vastaus:

Toimiala rekrytoi ulkomailta toistaiseksi lähihoitajan oppisopimukseen sekä päteväytyvän sairaanhoitajan tehtävään. Mikäli lähihoitajaksi valmistunut haluaisi myöhemmin aloittaa sairaanhoitajan opinnot ja valmistuu sairaanhoitajaksi tai muulla alalla ollut, lähtömaassaan terveydenhuollon koulutuksen saanut hakeutuu koulutustaan vastaavaan työhön, on myös muun kuin alkuperäisessä hakemuksessa nimetyssä tehtävässä työskentelyn mahdollisuus hyvä asia. Toimiala rekrytoi myös jo maassa olevia ulkomaalaisia, ja näissä tapauksissa kyseeseen voi tulla myös muita, kuin aiemmin todettuja työvoimapulanimikkeitä asiantuntijatehtäviin.

Muista organisaatioista ja tehtävistä työttömäksi jäävät henkilöt eivät pääsääntöisesti voi suoraan työllistyä toimialan työvoimapulanimikkeisiin, jos heillä ei jo valmiina ole Suomessa suoritettuja tai tunnustettuja tutkintoja.

Luonnosehdotuksen tavoite:

Esityksen tavoitteena on saada lisättyä työnantajien asiointia sähköisesti paperisen asiointiin sijaan, kun kyse on sen palvelukseen otetun työntekijän tietojen ilmoittamisesta Maahanmuuttovirastolle. Kun esityksessä ehdotetaan työnantajan tehtäväksi ilmoituksen tekeminen Maahan-muuttovirastolle myös siitä, että hänen työntekijänsä työt loppuvat, olisi tämänkin ilmoittamisen tarkoitus tapahtua mahdollisimman suuressa määrin sähköisesti.

Toimialan vastaus:

Toimialan ulkomailta rekrytoinnit ovat tyypillisesti ryhmärekrutointeja, usein 50–100 henkilön ryhmiä. Työntekijöitä vastaanottaa ja heidän asioitaan käsittelee suuri esihenkilömäärä. Oleskelulupaan liittyvien palvelussuhdetietojen liittäminen oleskelulupaan on esihenkilötyötä. Työnantajatietoja ei esihenkilön ole nykyisellään mahdollista kirjata Maahanmuuttoviraston EnterFinland- järjestelmään, koska käsittelyä ei voida yksilöidä yksittäisen esihenkilön työntekijään, vaan oikeudet saanut pääsee näkemään ja käsittelemään kaikki Helsingin kaupungin työntekijät, joilla on vireillä asiointia EnterFinlandissa. Siksi työnantajatiedot on annettava joko paperilomakkeella tai käsittely keskitettävä, mikä on byrokraattista, ja omiaan aiheuttamaan virheitä, jos tietoja pitää tarkistaa esihenkilöiltä. Toistaiseksi toimialalla keskitettyjen massa-rekrutointien osalta lupakäsittely ensimmäisen oleskeluluvan osalta on

keskitetty henkilöstöpalveluun, muutoin esihenkilöt hoitavat asiat paperilomakkeilla. Toimialan etu olisi sähköinen järjestelmä, jossa esihenkilö voi sujuvasti hoitaa ja käsitellä vain oman työntekijänsä oleskelulupaan liittyviä asioita.

Valtioneuvoston asetus valtakunnallisista työvoimapula-aloista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ulkomaalaislain (301/2004) 72 c §:n nojalla:

1. sairaanhoitajat;
2. lähihoitajat;
3. yleislääkärit;
4. lastentarhanopettajat;
5. kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta);
6. sovellussuunnittelijat;
7. sosiaalityön erityisasiantuntijat;
8. erityisopettajat.

Toimialan vastaus:

Asetuksessa mainitaan ne työvoimapulanimikkeet (sairaanhoitaja, lähihoitaja), joita toimialalle rekrytoidaan sekä jo maassa olevista muun maan kansalaisista tai ulkomailta. Yleislääkäreiden lisäksi myös eri alojen erikoislääkäreistä on pulaa, joten kohdan kolme ammattialaksi ehdotetaan yleis- ja erikoislääkärit.

Lisätiedot

Mia Keinänen, henkilöstöresurssipäällikkö, puhelin: 09 310 42870
mia.keinananen(a)hel.fi

12.08.2024

Asia/9

9

V 28.8.2024, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen valinta

HEL 2024-009053 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Maria Nyqvistille eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Ozan Yanarin henkilökohtainen varajäsen) kasvatus- ja koulutuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Maria Nyqvistin (vihr.) 27.9.2023 § 221 varajäseneksi kasvatus- ja koulutuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Maria Nyqvist on 18.6.2024 pyytänyt eroa kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta muuttuneen työtilanteen takia.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

12.08.2024

Asia/9

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 18.6.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

10

V 28.8.2024, Suvilahden tiilisen kaasukellon käytettävyyden parantamista koskeva tarkennettu hankesuunnitelma

HEL 2024-003839 T 10 06 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Suvilahden tiilisen kaasukellon käytettävyyden parantamista koskevan 13.6.2024 päivätyn tarkennetun hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 1450 brm² ja enimmäishinta arvonlisäverottomana on 2 100 000 euroa huhtikuun 2024 kustannustasossa.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Suvilahden aluetta kehitetään Helsingin kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti luomalla edellytyksiä monimuotoiselle vapaa-ajan toiminnalle ja kulttuurille.

Suvilahdessa sijaitseva tiilinen kaasukello on satunnaisessa tapahtumakäytössä, mutta sillä ei tällä hetkellä ole varsinaista käyttäjää eikä vuokralaista. Vuonna 2022 kunnostetulla tiilimanttelisella kaasukellolla (rakennusvuosi 1910) on huomattavan korkea rakennus- ja kulttuurihistoriallinen arvo. Se sijaitsee alueella, joka on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY). Tiilinen kaasukello ja viereinen kaasukellon teräskehikko ovat muodostuneet Suvilahden alueen tunnusmerkeiksi, ja niillä on näkyvä kaupunkikuvallinen asema ja merkittävää arvoa helsinkiläisen kaupunkikulttuurin näkökulmasta sekä identiteetti-arvoa koko kaupungin mittakaavassa.

Kunnostettu, terveysturvalliseksi todettu tiilikello on myös kansainvälisesti harvinainen kohde ja sillä on edellytykset toimia Suvilahden alueella järjestettävien tapahtumien vetonaulana.

Alustavan hankesuunnitelman hyväksymispäätös

Kaupunginvaltuusto on 19.6.2024 § 134 hyväksynyt Suvilahden tiilisen kaasukellon käytettävyyden parantamista koskevan 13.3.2024 päivätyn alustavan hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 1 487 brm² ja arvioitu enimmäishinta arvonlisäverottomana on 2 000 000 euroa joulukuun 2023 kustannustasossa.

Hanketta koskevassa päätöksenteossa käytetään tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaista kaksivaiheista päätöksentekomenettelyä, jossa kaupunginvaltuusto päättää ensin hankkeen tarpeellisuudesta eli alustavasta hankesuunnitelmasta. Toisessa vaiheessa kaupunginvaltuusto päättää hankkeen tarkennetusta hankesuunnitelmasta eli tekee päätöksen hankkeeseen sitoutuvasta rahasta tarkennettuun hankesuunnitelmaan sekä sen pohjalta määriteltyyn enimmäishintaan perustuen.

Tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaan kaksivaiheista päätöksentekoa voidaan käyttää poikkeuksellisissa hankkeissa, joihin liittyy merkittäviä segregaatiopoliittisia tai kulttuurihistoriallisia arvoja, vaikka tiloilla ei olisi kaupungin toimitilastrategiassa edellytetyllä tavalla käyttöä lakisääteisten palveluiden tuottamiseen tarvittavina rakennuksina, jotka muodostavat palveluverkon pitkäaikaisen rungon.

Tarkoituksena on, että jatkossa poikkeuksellisten tilahankkeiden kaksivaiheisessa päätöksentekomenettelyssä päätettäisiin ensin hankkeiden tarpeesta kaupunginvaltuustossa kustannusarviosta riippumatta. Toisen vaiheen päätös tilahankkeiden enimmäishintaa koskien sen sijaan tehtäisiin kunkin hankkeen kustannusarvion perusteella toimivaltaisessa toimielimessä. Asiaa koskeva hallintosäännön muutos on valmistelussa.

Hankkeen tarpeellisuus

Kaasukelloon on aiemmin suunniteltu niin konserttitilaa kuin taidemu-seotakin, mutta nämä suunnitelmat eivät ole toteutuneet. Rakennukseen saa tällä hetkellä kokoontua ainoastaan 60 henkilöä kerrallaan, joten sen potentiaalia kokoontumis- ja tapahtumatilana ei juurikaan ole voitu hyödyntää.

Käytettävyyden parannushanke nostaa kokoontumiskapasiteetin 880 henkilöön ja mahdollistaa tilan laajemman, ympärivuotisen käytön. Käytettävyyden parantamiseen tähtävien toimenpiteiden tarkoituksena onkin luoda tällä hetkellä tyhjillään olevaan tilaan toimivat ja turvalliset puitteet isompien kokoontumisten ja tapahtumien tarpeisiin. Nyt suunnitellut muutokset mahdollistavat tilan käyttöönoton itsenäisesti saman tien ja sen liittämisen myöhemmin johonkin suurempaan kokonaisuuteen. Suunnitellut muutokset ovat myös sen luonteisia, että ne olisivat tarpeellisia joka tapauksessa, tulee tiilinen kaasukello mihin käyttöön hyvänsä. Toimenpiteillä luodaan vaikuttavat puitteet niin vapaa-ajan toiminnalle kuin kulttuuritapahtumillekin.

Tiilinen kaasukello on näyttävä ja erilainen tila, joka on myös tarpeeksi iso tila monipuoliseen tapahtuma- ja kulttuurikäyttöön. Hankkeen myötä Helsingin ja Suvilahden vetovoima lisääntyy entisestään, kun kulttuurihistoriallisesti merkittävä tila saadaan ympärivuotiseen käyttöön.

12.08.2024

Asia/10

Tarkennettu hankesuunnitelma

Suunniteltujen muutosten jälkeen tiilinen kaasukello olisi uusi tapahtumatila Suvilahdessa, joka on jo vahvasti profiloitunut keskeiseksi kaupunkikulttuurin näyttämöksi kaupunkilaisten silmissä. Muutosten jälkeen tiilinen kaasukello tukisi alueen olemassa olevaa kulttuuri- ja tapahtumakäyttöä, olisi alueen suurien kesätapahtumien hyödynnettävissä ja edistäisi rakennuksen ympärivuorokautista ja ympärivuotista käyttöä alueella. Festivaalikauden ulkopuolella tiilinen kaasukello voisi toimia itsenäisenä tapahtumatilana, joka toisi alueelle kulttuuritoimintaa, tukisi alueen profiilia ja edistäisi kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista alueella. Tällaista käyttöä voisivat olla esimerkiksi taideinstallaatiot ja -näyttelyt, konsertit, messut, esittävän taiteen näytökset ja yritystapahtumat.

Suunnitelma tilan käytettävyyden parantamiseksi sisältää:

- olemassa olevien poistumistierakenteiden parantamisen ja uusimisen
- uuden huolto-oven, joka toimii myös uloskäytävänä hätätilanteessa
- esteettömyyden parantamisen
- ilmanvaihtojärjestelmän päivittämisen 880 henkilön kapasiteetille
- uudet wc-tilat
- uudet tuulikaapit
- sähkömuutokset tuleva käyttö huomioiden
- vesiliittymän ja viemäroinnin
- kuituliittymän

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Hankkeen laajuus

Hankkeen laajuus on noin 1450 brm², 1345 htm².

Kustannukset

Hankkeen kustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä enintään noin 2 100 000 euroa huhtikuun 2024 kustannustasossa.

Tilakustannus

Alustavan asiantuntijalaskelman mukaan käytettävyyden parantamista koskevien muutosten jälkeen tapahtumien vuokratulo voisi olla noin 100 000 euroa vuodessa.

Sisäinen pääomavuokra on 11,76 euroa/htm² kuukaudessa eli yhteensä 189 806 euroa vuodessa. Arvioitu ylläpitovuokra on 4,60 euroa/htm² kuukaudessa eli yhteensä 100 875 euroa vuodessa. Vuosittainen tuottovaatimus on 74 244 euroa vuodessa (2,5 %), maanvuokra 18 818 euroa ja yleiskustannus 10 814 euroa. Kokonaisvuokra on 394 556 euroa vuodessa.

Vaikka laskelman mukainen vuokra ei kata tilakustannusta on käytettävyyttä parantavien muutosten toteuttaminen perusteltua, jotta arkkitehtonisesti ja teollisuushistoriallisesti ainutlaatuista rakennusta voidaan tehokkaasti hyödyntää monipuolisessa kulttuurikäytössä. Lisäksi hanke tukee alueen olemassa olevaa toimintaa ja sen ympärivuotista käyttöä sekä toteuttaisi kaupunkistrategian linjausta kehittää Suvilahdesta elämyksellinen keskus, jossa ”kulttuuri ja vapaa-aika ovat vahvasti läsnä”.

Hankkeen rahoitus

Hankkeelle ei ole varattu rahoitusta vuoden 2024 talousarvion talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2024–2033. Jos hankesuunnitelma hyväksytään, hankkeelle vuodelle 2024 tarvittava rahoitus osoitetaan talonrakennushankkeille vuodelle 2024 varatuista käyttämättä jäävistä määrärahoista. Vuoden 2025 rahoitustarve otetaan huomioon seuraavan talousarvion investointiohjelmaehdotuksen laadinnassa.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutus- ja ylläpitovastuut ovat kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden tilat-palvelulla.

Rakennustöiden on tarkoitus alkaa 9/2024 ja valmistua 5/2025, jotta toiminta tiloissa voi alkaa 6/2025.

Väistötilat

Väistötiloja ei tarvita.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää poikkeuksellisten hankkeiden alustavista ja tarkennetuista hankesuunnitelmista riippumatta niiden kustannusarviosta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174

12.08.2024

Asia/10

suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma, Suvilahden tiilisen kaasukellon käytettävyyden parantaminen 13.6.2024

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 27.06.2024 § 89

HEL 2024-003839 T 10 06 00

Katuosoite: tiilinen kaasukello, Parrukatu 2, 00500 Helsinki, Pysyvä rakennustunnus: 999663, Hankenumero: 2821P31122

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle hankesuunnitelman hyväksymistä osoitteeseen Parrukatu 2 toteutettavan tiilisen kaasukellon käytettävyyden parantaminen - hankkeen 13.6.2024 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti siten, että hankkeen arvioitu enimmäishinta arvonlisäverottomana on 2 100 000 euroa huhtikuun 2024 kustannustasossa ja laajuus noin 1450 brm².

04.04.2024 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Mika Kontkanen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 39747
mika.kontkanen(a)hel.fi

12.08.2024

Asia/10

Kaupunginvaltuusto 19.06.2024 § 134

HEL 2024-003839 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Suvilahden tiilisen kaasukellon käytettävyyden parantamista koskevan 13.3.2024 päivätyn alustavan hanke-suunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 1 487 brm² ja arvioitu enimmäishinta arvonlisäverottomana on 2 000 000 euroa joulukuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.06.2024 § 347

HEL 2024-003839 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Suvilahden tiilisen kaasukellon käytettävyyden parantamista koskevan 13.3.2024 päivätyn alustavan hanke-suunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 1 487 brm² ja arvioitu enimmäishinta arvonlisäverottomana on 2 000 000 euroa joulukuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

11

V 28.8.2024, Lauttasaaren Vattuniemen keskuksen asemakaavan muutos nro 12701 (sis. liikennesuunnitelman)

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 31. kaupunginosan (Lauttasaari, Kotkavuori, Vattuniemi) korttelin 31111 tontteja 1–2, korttelin 31112 tonttia 28, korttelin 31114 tonttia 9, korttelin 31116 tonttia 2, korttelin 31118 tontteja 13–14 ja 17–18, korttelin 31119 tontteja 9 ja 19, korttelin 31131 tontteja 8, 10, 12–14 sekä katu-, pysäköinti- ja puistoalueita koskevan asemakaavamuutoksen 9.11.2021 päivätyn ja 4.10.2022, 28.11.2023, 24.1.2024 ja 28.5.2024 muutetun piirustuksen nro 12701 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Lauttasaaren Vattuniemessä sijaitsevia yleisiä alueita kuten aukiota, katuja, pysäköintialueita, puistoa ja useita yksityisomistuksessa olevia pääosin teollisuus-, varasto- ja toimistokäytössä olevia tontteja (15 kpl).

Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Pajalahdenpuistoon ja Haahkatiehen, luoteessa Merikylpylän puistoon, lännessä Särkiniementiehen ja Merikylpylän puistoon, koillisessa Vattuniemenkatuun, idässä Melkonkatuun ja etelässä Nahkahousuntiehen.

Vattuniemen keskuksen asemakaavanmuutos perustuu kaupungin strategiaan sekä Helsingin yleiskaavaan erityisesti työpaikkojen säilyttämisen ja luomisen osalta, mutta myös asuin- ja täydennysrakentamisen osalta.

Asemakaavanmuutos edesauttaa strategisten tavoitteiden toteuttamista pyrkien vastaamaan maankäytön muuttamisen paineisiin ja noudattaa yleiskaavan tavoitteita, rakentamisen tehokkuuksia ja käyttötarkoitusten aluerajauksia. Kaava alueen rakentamisen määrät noudattavat yleiskaavaa ja Vattuniemen suunnitteluperiaatteiden 2018 enimmäismääriä.

Poiketen Vattuniemen aikaisemmasta tonttikohtaisesta asemakaavoituksesta on alueen suunnittelua ja asemakaavaa tehty usealle tontille

yhtä aikaa pyrkimyksenä luoda Vattuniemen keskeisistä kaupunkitiloista ja korttelialueista jäntevä kokonaisuus huolimatta alueen sirpaleisesta ja moninaisesta maanomistuksesta.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan:

Vattuniemen alueen kaupunkikuvan eheyttäminen ja toiminnallisen kokonaisuuden monipuolistuminen sen muuttuessa toimisto- ja liiketiloihin ja katuaukioineen perustellusti hieman tehokkaamman rakentamisen ja vilkkaamman toiminnan sosiaalisten kohtaamisten yhteiseksi keskuksesi.

Kaupunkirakenteen täydentäminen nykyiseen katu- ja korttelirakenteeseen tukeutuen, eikä esimerkiksi viheralueita tarvitse rakentamisen seurauksena pienentää. Täydennysrakentaminen hyödyntää hyviä joukkoliikenneyhteyksiä ja parantaa jalankulun ja pyöräilyn reittiä Lautasaaren metroasemalle.

Rakennusten sijoittelulla sovittaa uusi kaupunkirakenne alueelle ominaiseen puoliavoimeen ja avoimeen korttelirakenteeseen. Vaihtelevan korkuisessa korttelirakenteessa rakennusten väliin jää pihatilaa ja tilaa, josta avautuu näkymiä läpi kortteleiden luoden väljyyttä ja läpikuljetavuutta.

Asuntotuotannon turvaaminen ja alueen täydennysrakentaminen käyttötarkoituksen muuttuessa periaatteiden mukaisesti teollisuus-, varasto- ja toimitiloista yleiskaavan mukaisesti asumisen ja työpaikkojen sekoittuneeksi alueeksi. Pääasiassa asuinkäyttöön osoitetuilla tonteilla rakentamisen tehokkuusluvut vaihtelevat 1,6–2,8 välillä. Kaikkiaan uutta asuinkerrosalaa suunnitellaan alueelle 107 865 k-m², asukasmäärä lisääntyy noin 3 100 asukkaalla.

Yritystoiminnan turvaaminen säilyttämällä työpaikat, palvelut ja elinkeinojen toimintaedellytykset alueella toimivien yritysten työntekijöiden ylläpitäessä päivisin asukkaillekin tarpeellista palvelutarjontaa. Keskeisellä alueella rakentamisen määrästä vähintään 25 % edellytetään rakennettavaksi toimisto- ja liiketilakäyttöön pääosin Heikkilänaukion ympärille, Heikkiläntien ja Itälahdenkadun varrelle. Toimitiloihin voisi sijoittaa laskentatavan ja työtilojen ratkaisun perusteella noin 2 000–2 400 työpaikkaa.

Kahden kaava-alueen arvokkaan rakennuksen säilyttäminen ja suojeleminen. Rakennukset ovat peräisin Vattuniemen teolliselta ajalta. Uudisrakennusten arkkitehtuuri tulee olla kaupunkikuvallisesti ja rakenteellisesti laadukasta ja se tulee sovittaa alueen paikalliseen teolliseen historiaan. Viitesuunnitelmissa on havainnollistettu tämän määräyksen tavoitetta.

Palveluverkon tavoitteet alueen nykyisille ja uusille asukkaille osoittamalla tontti yleisten rakennusten korttelialueeksi. Päiväkodin tonttia 31116/2 Särkiniementien varrella on laajennettu etelän suuntaan alueelle, jolla ei ole arvioitu olevan erityisiä suojeluarvoja, sekä lisäksi nykyiselle päiväkodin saattoliikenteen alueelle tontin pohjoispuolelle.

Heikkilänaukion ja katutilojen muodostaminen kaupunkikuvallisesti selkeämmäksi rajaten niitä nykyistä enemmän rakennuksilla, samalla parantaen julkisten ulkotilojen käyttöä ja luoden edellytyksiä oleskeluun, kohtaamisiin kaduilla ja aukioilla, sekä palveluntarjontaan.

Heikkilänaukiota, yleisiä katualueita ja alueen katujärjestelyjä, sekä liikenneyhteyksiä on tavoitteena jäsentää. Heikkilänaukion läpi kulkevan Heikkiläntien katujärjestelyt on tavoitteena muuttaa aukion reunoilla kulkeviksi ja yhdistää aukion alue oleskelua, virkistystä ja erilaista vapaa-ajan toimintaa varten tarkoitetuksi yhteiseksi alueeksi. Aukiota reunustavat ympäröiville tonteille kadun tasoon rakennettavat kaupallisten palveluiden tilat. Kävely- ja polkupyöräyhteys Heikkilänaukiolta metrolle on suunniteltu osoitteessa Heikkiläntie 2 sijaitsevan tontin kautta Else Aropaltion polkua pitkin ja olemassa olevaa Heikkilänpolkua pitkin.

Nykyisin pysäköintikäytössä toimiville alueille Itälahdenkadun länsipuolelle on suunniteltu vaihtelevasti rakennuksia ja pieniä aukioita, jotka avartavat ja rytmittävät puuistutuksin reunustetun Itälahdenkadun tilaa ja joiden ympärille sijoittuvat liiketilat. Uusi kävelyreitti Itälahdenkadun pohjoispäästä on sijoitettu tontin läpi kohti Vattuniemenkujalla sijaitsevaa koulua ja päiväkotiä.

Nahkahousuntie on suunniteltu avattavaksi alueen muuttuessa yhä asuntovaltaisemmaksi. Nahkahousuntie suljettiin moottoriajoneuvoliikenteeltä vuonna 1976 asuintonttien rakentamisen jälkeen estämään silloinen Länsiväylältä Särkiniementien kautta Vattuniemen teollisuusalueille suuntautunut raskas liikenne.

Rakentamisen määrä noudattaa yleiskaavaa ja suunnitteluperiaatteiden enimmäismäärää alueelle. Tonttitehokkuus ja pääasiallinen käyttötarkoitus poikkeavat suunnitteluperiaatteiden mukaisista kahdella liike- ja toimistorakennusten tontilla (K), sekä osoitteissa Itälahdenkatu 18, 20, 22a ja 22b sijaitsevilla asuinkerrostalojen (AK) tonteilla, joilla toimisto- ja liiketilojen rakennusoikeus on yhteensä 2 000 k-m². Kokonaisuutena edellä mainittujen tonttien yhteenlaskettu rakentamisen tehokkuus ja käyttötarkoitusten kerrosala noudattavat periaatteita.

Asuinkerrosala lisääntyy 107 865 k-m², 3 100 asukasta.

Uutta toimitilaa syntyy 37 430 k-m², noin 2 000–2 400 työpaikkaa.

Yleisten rakennusten korttelialueelle syntyy 8 000 k-m², noin 100 työpaikkaa.

Tehokkuudet:

- tonteilla 31111/1–2 e=1.6, ja 31114/9, 31131/12, 8 e= 2.2
- tonteilla 31131/10 e=1.7–2.5, ja 31119/24 e= 2.4–2.7
- tonteille 31118/20 e=2.5–2.6, 31118/19 e= 2.0–2.2
- tonteilla 31118/21 e=2.0–2.1 ja 31112/28, 31131/13, e=2.8
- tonteilla 31131/14 e= 3.2 ja 31116/2 e= 1.0.

Tonttien 31118/21, 20 ja 31119/24 toimitilakerrosalasta sijoittuu pääosa tontille 31131/14 osoitteessa Itälahdenkatu 25 ja tontille 31131/10 osoitteessa Itälahdenkatu 15–17 ja vastaavasti tontin suunnitteluperiaatteiden mukainen asuinkerrosala siirtyy ensiksi mainituille tonteille.

Tonttikohittaiset suunnitelmien mitoitustiedot:

Osoite	Tontti	Käyttötarkoitus	Merkintä	Tontti p ^a	AK k-m ²	K k-m ²	Y k-m ²	Ro k-m ²	Teho e=
Itälahdenkatu 15-17	31131_10	Liike- ja toimistorakennusten korttelialue	K	3540		9000		9000	1,7 - 2,5
Itälahdenkatu 25	31131_14	Liike- ja toimistorakennusten korttelialue	K	3020		9600		9600	3,2
Itälahdenkatu 18 - 20	31119_24	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	10935	27050	1200		28250	2,5 - 2,6
Itälahdenkatu 22A	31118_21	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	6150	12800	400		13200	2,0 - 2,1
Itälahdenkatu 22b	31118_20	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	5103	12950	400		13350	2,5 - 2,6
Wavulinintie 4	31118_19	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	4315	7128	2370		9498	2,0 - 2,2
Itälahdenkatu 27	31131_13	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	6956	14600	4870		19470	2,8
Itälahdenkatu 19	31131_12	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	4529	7474	2492		9966	2,2
Melkonkatu 16	31131_8	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	2028	3318	1148		4466	2,2
Heikkiläntie 7	31114_9	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	6630	10835	3750		14585	2,2
Heikkiläntie 10	31111_2	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	1600	2560			2560	1,6
Heikkiläntie 8	31111_1	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	1600	2560			2560	1,6
Heikkiläntie 2	31112_28	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	3139	6590	2200		8790	2,8
Särkiniementie 28	31116_3	Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue	Y	7765			8000	8000	1
Yhteensä				67310	107865	37430	8000		

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7150), jonka mukaan Heikkilänaukion, Heikkiläntien, Nahkahousuntien, Itälahdenkadun, Melkonkadun, Särkiniementien ja Wavulinintien liikennejärjestelyjä, katulinjauksia ja joitakin reittejä on tarkoitus muuttaa. Heikkiläntie, joka jakaa nykyisin Heikkilänaukiota kahtia, päättyy Heikkilänaukion koilliskulmaan. Kävely- ja pyöräily-yhteys aukiolta pohjoiseen sijoittuu aukion pohjoispuolella osoitteessa Heikkiläntie 2 sijaitsevan tontin kautta ja Heikkilänpolun kautta.

Alueella on 30 km/h ja auto- ja pyöräliikenne kulkevat yhteisillä kaistoilla eikä pyöräliikenteelle toteuteta erottelua autoliikenteestä Itälahdenkadun, Heikkiläntien ja Särkiniementien (välillä Perttulantie Wavulininkatu) lukuun ottamatta.

Kadunvarsipysäköintipaikkoja sijoitetaan puurivein reunustetun Itälahdenkadun varteen sekä Heikkiläntielle.

Nahkahousuntien moottoriajoneuvojen ajokielto poistuu. Vattuniemen katuverkon toimivuus paranee ja liikenne jakaantunee tasaisemmin katuverkossa.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti:

Tiivistää suunnittelualueella ja sen välittömässä ympäristössä kaupunkirakennetta. Nykyisestä toimitila-, teollisuus- ja varastoalue muuttuu pääosin asumiseen ja rakentamisen määrä kasvaa. Alueen toimitilojen sijoittuessa tiiviimmin keskeisille alueille kunnostettavien julkisten ulkotilojen reunoille paranee alueen mahdollisuudet sosiaalisille kohtaamisille ja aktiiviselle kaupunkielämälle. Palveluiden monipuolistumiselle muutos antaa hyvät mahdollisuudet.

Muutos on yritystoiminnan näkökulmasta merkittävä ja antaa hyvät mahdollisuudet toteutuessaan alueen myönteisille elinkeino-, työllisyys- ja talousvaikutuksille. Koko Lauttasaaren eteläosan keskeinen alue muuttuu kaupunkikuvaltaan ja toiminnoiltaan merkittävästi.

Vaikutukset luontoon ja maisemaan yleisillä alueilla ovat alueen kasvillisuutta ja viherpinta-alaa lisääviä. Välillisiä vaikutuksia luontoon ja viheralueisiin syntyy tulevien uusien asukkaiden käytön myötä. Kaavan aiheuttama asukasmäärän lisäys tulee luonnollisesti kasvattamaan nykyisten viheralueiden käyttöpainetta, mutta vehreäksi suunnitellun Heikkilänaukion sekä Itälahdenkadun puuriveineen ja aukioineen on tarkoitus osaltaan tasoittaa tilannetta. Särkiniementien varren päiväkodin tontin 31116/2 laajeneminen puistoalueelle vaikuttaa luonnonympäristöön maaston muokkauksen ja joidenkin puiden poistumisen myötä.

Heikkilänaukiota muutetaan toiminnalliseksi vehreäksi oleskeluaukioksi, jolla on myös tärkeän kokoontumisen ja tapaamispaikan ominaisuus ja osansa kävelyn sekä pyöräilyn pääreitit statuksesta. Itälahdenkatua kehitetään puuistutuksin vehreäksi, Lauttasaaren keskiosia ja eteläkärjen puistoja yhteen nivovaksi viheryhteydeksi.

Hiilijalanjäljen pienentämiseen tähdäten on kaavatyön kuluessa selvitetty hankekohtaisella materiaalien purkukartoituksella purettavia materiaaleja. Pyrkimyksenä on vähentää purkamisen aiheuttamia haittoja. Kaava-alueen kiinteistöt toimivat yhdessä esimerkkikohteena Helsingin kaupungin kiertotalous -suunnitteluhankkeessa kiertotaloustoiminnan ja liiketoiminnan kehittämiseksi.

Suunnitteluratkaisussa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon rankkasateet, myrskyt ja helleaallot, sekä varautuminen meriveden pinnan nousuun. Hulevesisuunnittelussa noudatetaan Helsingin kaupungin hulevesiohjelman periaatteita.

Kaavan yhteydessä Helen tutkii alueellisen maalämmön rakennettavuutta alueelle.

Kaavaratkaisu tukee merkittävästi kestäviä kulkumuotoja ja parantaa alueen saavutettavuutta niin joukkoliikenteellä, kävellen kuin pyöräillen. Vattuniemen katuverkossa ei ole kapasiteettiongelmaa. Vattuniemen katuverkon toimivuus paranee. Merkittävimpiä vaikutuksia katu ympäristöön tapahtuu Heikkilänaukiolla ja Itälahdenkadulla. Lyhytaikaisia pysäköintipaikkoja sijoitetaan Itälahdenkadun varteen sekä Heikkiläntielle palvelemaan toimitilojen asiakas- ja vieraspysäköintiä asukas- ja vieraspysäköintiin siirtyessä tonteille.

Rakentamista on ohjattu katuja reunustamaan, mikä luo hyvät edellytykset muodostaa liikennemelulta suojaisia piha-alueita. Asemakaava luo edellytykset myös korkeatasoisen teknisen huollon verkoston järjestämiseen.

Asemakaava luo edellytykset palo- ja pelastusturvallisuuden määräysten mukaiselle jatkosuunnittelulle ja toteutukselle.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunkialuetta merkinnällä C2: Keskusta, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Rakennusten maantasokerrokset ja kadulle avautuvat tilat on osoitettava ensisijaisesti liike- tai muuksi toimitilaksi.

Särkiniementien varren läntinen alue on asuntovaltaista aluetta merkinnällä A2: Aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa 1,0–2,0. Perustellusti korttelikohtainen tehokkuus voi olla tätä suurempikin. Alueen keskeisten katujen varsilla tulee mahdollistaa liike- ja muuta toimitilaa. Alueen pinta-alasta keskimäärin 60 % tai enemmän on korttelimaata.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueella ei ole merkintöjä.

Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 ja maanalaisen yleiskaavan 2021 mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi alueen asemakaavan muuttamisen periaatteet 24.2.2018 jatkosuunnittelun pohjaksi. Suunnitteluperiaatteilla pyrittiin erityisesti tarkentamaan ja selventämään sitä, miten

yleiskaavaa tulkitaan asemakaavoituksessa. Suunnitteluperiaatteet ovat esityksen liitteenä.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta siten, että se pyrkii vastaamaan maankäytön muuttamisen paineisiin säilyttäen työpaikkoja luoden samalla mahdollisuuden asukarakenteeltaan monipuolisemmalle asuin- ja täydennysrakentamiselle palveluineen. Täydennysrakentaminen on kokonaisuudessaan olemassa olevaan korttelirakenteeseen suunniteltua, viher- ja virkistysalueet säilytetään. Asemakaavanmuutos noudattaa yleiskaavan tavoitteita, rakentamisen tehokkuuksia ja käyttötarkoitusten aluerajauksia, sekä Vattuniemen suunnitteluperiaatteita 2018.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualueella on yleisiä alueita kuten aukiota, katuja, pysäköintialueita, puistoa ja päiväkotitontti, sekä useita yksityisomistuksessa olevia pääosin teollisuus-, varasto- ja toimistokäytössä olevia tontteja.

Vattuniemen keskeisimmillä alueilla toimintojen osin sattumanvarainen sijoittuminen, toimitilojen vanheneminen sekä hankekohtaiset maankäytön muutokset ovat saaneet aikaan tilallista ja toiminnallista jäsentymättömyyttä, sekä hajanaisen kaupunkikuvan. Valtaosa Vattuniemen alkuperäisestä teollisuusalueesta on muuttunut vuosien kuluessa asuinkäyttöön.

Toimitilojen kysyntä on viime vuosien ajan ollut vähäistä, ja kiinteistöjen omistajat ovat hakeneet runsaasti asemakaavan muutoksia toimitilaintonttien muuttamiseksi asuinkäyttöön erityisesti Vattuniemen keskiosissa Itälahdenkadun varrella.

Päiväkotien hoitopaikkojen ja koulujen oppilasmaa-alueiden suuri puute on osaltaan vaikeuttanut alueen kehitystä. Tilannetta helpottamaan on Vattuniemenkujalle valmistunut uusi yli 200 hoitopaikan päiväkotijoukko ja noin 600 oppilaan koulu. Osoitteessa Särkiniementie 28 sijaitsevan päiväkotijoukon toiminta on loppunut.

Heikkilänaukio ja Itälahdenkadun varsi ovat tilallisesti jäsentymättömiä ja osittain laajemman kohennuksen tarpeessa. Heikkiläntie jakaa diagonaalisesti Heikkilänaukion kahdeksi julkiseksi ulkotilaksi, joiden toiminnallisuutta ei ole voitu riittävästi kehittää asukkaiden ja yrittäjien tarpeita vastaavaksi.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1950 - 2017. Asemakaavoissa määrättyjä käyttötarkoituksia ovat esimerkiksi asuminen, liike- ja toimistotila, teollisuus- ja varastotila, puisto, julkisten rakennus-

ten, pysäköinti-, yhdyskuntateknisen huollon ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuusrakennuksen alue.

Helsingin kaupunki omistaa päiväkodin tontin, sekä yleiset alueet, kuten puistot, kadut, aukiot, Itälahdenkadun pysäköintikäytössä olevat alueet. Korttelialueet ovat pääosin yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty osaltaan kaupungin aloitteesta, sekä hakemuksien johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisusta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa (03/2021) seuraavasti:

Kadut ja aukiot	5,0 milj. euroa
Johtosiirrot	1,0 milj. euroa
Yhteensä	n. 6 milj. euroa

Kadut ja aukiot pitää sisällään Itälahdenkadun sekä Heikkilänaukion ympäröivien katujen muutostöiden kustannukset. Lisäksi se sisältää Heikkilänaukion kustannukset ja Itälahdenkadun varren taskuaukioiden kustannukset. Heikkilänaukion esitetty kustannus perustuu aukiosta teetetyn viitesuunnitelman (Masu Planning Oy, 2019) yhteydessä laadittuun kustannusarvioon.

Johtosiirrot pitävät sisällään Itälahdenkadun muutosten vuoksi uudelleen rakennettavien kunnallisteknisten verkostojen kustannukset. Kustannukset jakautuvat seuraavasti; vesihuolto 0,6 milj. euroa ja kaukolämpö 0,4 milj. euroa.

Puistoihin ei esitetä muutostoimenpiteitä. On mahdollista, että kaavan mukainen rakentaminen aiheuttaa vähäisiä kustannuksia puistoihin.

Kaupungin omistuksessa olevalla maa-alueella on laadittu maaperän pilaantuneisuustutkimukset. Kunnostamisesta aiheutuvat mahdolliset kustannukset tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Kaava mahdollistaa uuden koulu ja päiväkotirakennuksen rakentamisen. Alustava rakennuskustannus on noin 30 miljoonaa euroa. Koulu- ja päiväkotirakennus palvelevat tätä kaava-aluetta laajempaa aluetta.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittis-

sissa neuvotteluissa. Lisäksi kaupunki saa tuloja Itälahdenkadun varrelle kaavoitettavan maan myynnistä.

Voidaan todeta, että kaava on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimukset

Kaavaehdotuksen johdosta on käyty maanomistajien kanssa maankäytösopimusneuvottelut, ja sopimukset on kaupungin puolesta hyväksytty tonttipäällikön, kaupunkiympäristölautakunnan ja yhden maanomistajan osalta kaupunginhallituksen päätöksin. Sopimukset ovat lainvoimaisia ja ne on allekirjoitettu.

Kiinteistö Oy Itälahdentie 23 (31131/5) maanomistaja on peruuttanut hakemuksensa kaavamuutoksesta, joten sen osalta ei ole tarpeen laatia sopimusta maankäytösopimusta. Kaavan laatimisesta jo syntyneiden kustannusten perimisestä päätetään kaupunkiympäristön toimialalla.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 8.12.2021–19.1.2022.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 39 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat:

- Kaavan sisällöltään tai menettelyltään perustuslain, maankäyttö- ja rakennuslain ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen vastaisuuteen, ympäristöministeriön ohjeiden, maakuntakaavan, yleiskaavan ja suunnitelluperiaatteiden, kaupungin strategian, sekä maankäytön tavoiteohjelman vastaisuuteen, puutteellisiin vaikutusten arviointeihin ja selvityksiin, osin vaatien niitä tehtäväksi, asemakaavan muutosalueen laajentamiseen, olemassa olevien asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksiin ja osallistumismahdollisuuksiin sekä yhdenvertaiseen kohteluun.

- Rakentamiseen, sen määrään, kaupunkirakenteeseen ja kaupunkikuvaan, paikallisten olojen ja ympäristön huomioon ottamiseen.

- Rakennusten arkkitehtuuriin ja käyttötarkoituksiin yksityiskohtaisesti.

Yksittäisiin tontteihin:

- Tonttiin 31131/5, osoitteessa Itälahdenkatu 23 (poistettu kaavasta).
- Tonttiin 31131/14, osoitteessa Itälahdenkatu 25
- Tontteihin 31118/13 ja 31118/14 (tuleva yhdistetty tontti 31118/19), osoitteessa Wavulinintie 4–6

- Tontteihin 31118/17 ja 18, (tuleva tontti 31118/21 ja 20), osoitteissa Itälahdenkatu 22A ja 22b,
 - myös tontit 31131/10 osoitteessa Itälahdenkatu 15 - 17 ja 31131/12 osoitteessa Itälahdenkatu 19
 - Tontti 31112/28, osoitteessa Heikkiläntie 2
 - Tontti 31119/9 ja 31119/19 (tuleva 31119/24), osoitteessa Itälahdenkatu 20 ja 18
 - Tontti 31131/13, osoitteessa Itälahdenkatu 27
 - Tontti 31131/8, osoitteessa Melkonkatu 16
- Hiilijalanjälkeen ja kestävään kehitykseen.
- Yleisten rakennusten tonttiin ja suunnitellun koulun ja päiväkodin sijoittamiseen.
- Puistoon, luontoon ja katuvihreän määrään.
- Liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutuksiin. Vaikutusten arviointi ylipäänsä puutteellinen, ei arvioitu vaikutuksia olemassa oleviin asukkaisiin. Särkiniemen lisääntyvän liikenteen meluvaikutuksia ei ole arvioitu ottaen huomioon nykyiset asuinkerrostalot. Asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä.
- Taloudellisten vaikutusten arviointiin.
- Liikennesuunnitteluun ja -selvityksiin, Heikkilänaukioon ja sen katujärjestelyihin ja liikenteeseen, Särkiniementien, Wavulinintien, Itälahdenkadun, Heikkiläntien ja Melkonkadun katujärjestelyihin ja liikenteeseen, Nahkahousuntien avaamiseen ja joukkoliikenteeseen.

Kaavaehdotuksesta saadut lausunnot

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat:

- Kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan yhdyskuntarakenteen osalta, jota pidettiin erityisen onnistuneena toteuttaen Helsingin yleiskaava 2016 tavoitteita.

- Rakennus- ja kulttuuriperinnön vaalimiseen, jota pidettiin hyvänä kahden kohteen säilymisen osalta samalla toivoen, että useampi arvokas rakennus olisi voinut säilyä.
- Meluntorjuntaan:
 - Korttelin 31118 Wavulinintien puoleisiin julkisivuihin, joihin kohdistuvat suurimmat päiväajan keskiäänitasot 68 dB.
 - Kaava-aineistossa ei ole esitetty yöajan keskiäänitasoja tai enimmäisäänitasoja.
 - Edellytettiin kaavassa rakennusten massoittelemalla varmistettavan, että kaikki asuinhuoneistot avautuvat myös suuntaan, jossa melutasojen ohjearvot (Vnp 993/1992) täyttyvät. Poikettaessa edellytetään meluselvitykseen liitettäväksi vaikutusarvio, jolla tehdyt kaavaratkaisut ja annetut määräykset perustellaan.
 - Leikki- ja oleskelualueet sekä oleskeluparvekkeet edellytetään sijoitettaviksi ja suojattaviksi siten, että melutason ohjearvot eivät niillä ylity ja vaaditaan annettavaksi kaavamääräys Y-korttelin lisäksi myös asuinrakennusten korttelialueille.
 - Edellytetään annettavaksi yleismääräys: ”Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A).”
- Johtosiirtojen suunnitteluun ja toteutukseen, jotka edellytetään Itälahdenkadun muuttuvan katupoikkileikkauksen vuoksi tehtäväksi kaupungin katuhankkeen yhteydessä.
- Joukkoliikenteen näkökulmasta erityisen kannatettavaan uusiin yhteyksiin Heikkilänaukiolta metrolle ja Itälahdenkadun pohjoispäästä kohti Vattuniemenkujaa.
- Itälahdenkadun pysäkkien suunnitteluun yhteistyössä HSL:n kanssa parhaimman mahdollisen kokonaisuuden takaamiseksi.
- Alueellisiin jakelumuuntamoihin kaava-alueella, joihin otetaan tarkemmin kantaa, keväällä 2022 laadittavan yleissuunnitelmatason sähköverkon aluesuunnitelman yhteydessä.
- Johdoille varatun alueen kokoon tontilla 31114/9, jota edellytettiin tarkistettavaksi. Muistutettiin, että kaapeleiden tulee olla käytössä koko rakentamisen ajan, eikä maanalainen rakentaminen saa haitata aseman toimintaa ja viereinen sähköaseman tontti tulee olla aidattuna rakentamisen ajan.

- Kaukolämpöjohdon sijaintiin korttelissa 31111 kahden purettavan talon alla, jolle edellytetään rakennettavaksi uusi reitti paikalleen jäävälle kolmannelle tontille samassa korttelissa (AL).
- DN250 kaukolämpöjohtoon Itälahdenkadulla, joka tulee ottaa huomioon puustorivejä suunniteltaessa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Asemakaavoituspalvelujen tekemät tarkistukset esitykseen

Asemakaavoituspalvelut on ilmoittanut kirjeillään 18.1.2024 , 28.11.2023 ja 28.5.2024 kaavakarttaan ja selostukseen sekä muihin asiakirjoihin tehdyistä vähäisistä muutoksista, jotka eivät ole niin merkittäviä, että kaava niiden vuoksi tulisi asettaa uudelleen nähtäville. Muutoskirjeet ovat liitteenä. Esityslistatekstiin on tehty vastaavat muutokset, mm. tontin 31131/5 Itälahdenkatu 23 tontin poisjäännin vuoksi kerrosalamäärät ja asukasluvutavoitteet ovat muuttuneet.

Lauttasaari-seuran kirje kaupunginhallituksen jäsenille

Lauttasaari-seura r.y. on lähettänyt kaupunginhallituksen jäsenille osoitetun kirjeen 9.2.2024, jossa edellytetään jatkotoimenpiteitä etenkin liikennejärjestelyihin.

Kirjeen johdosta on saatu kaavoittajan vastine, jossa todetaan mm., että kaavassa osoitettujen liikennejärjestelyjen jälkeen ne suunnitellaan tarkemmin katusuunnittelussa, johon sisältyy uusi vuorovaikutusprosessi.

Lauttasaari-seuran kirje ja siihen annettu vastine ovat liitteinä. Esityslistatekstiin on tämän perusteella lisätty maininta Else Aropaltion polusta ja poistettu mm. maininta Melkonkadun ja Kiviaidankadun uusien osien toteuttamisesta korotettuina Heikkilänaukion kohdalla, koska ne rat-

12.08.2024

Asia/11

kaistaan vasta katusuunnitelmassa. Tässä vaiheessa kirje ei anna ai-
hetta muihin toimenpiteisiin.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta
asemakaavaselostuksesta.

Käsittely kaupunkiympäristölautakunnassa ja jatkotoimenpiteet

Lautakunta hyväksyi kaavaehdotusta käsitellessään seuraavat jatko-
suunnittelua koskevat lausumat:

Lautakunta edellytti, että alueen suunnittelussa toteutetaan alueelle
täydennysrakentamisen yhteydessä myös ARA-vuokra-asuntoja ja
muuta säänneltyä asuntotuotantoa Helsingin asumisen ja maankäytön
toteuttamishjelman eli AM-ohjelman periaatteita noudattaen (äänest-
tyksen jälkeen).

Kaupunkiympäristölautakunta korosti kiertotalouspäämäärien tärkeyttä
ja kannustaa suunnittelun ja toteuttamisen seuraavissa vaiheissa pitä-
mään kiinni siitä, että alueen toteutus olisi rakentamisen kiertotalou-
dessa edelläkävijäesimerkki (yksimielisesti).

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että alueellisen ja tonttikohtaisen
maalämmön tutkiminen ja vieminen toteutukseen asti olisi kaupungin
päästövähennystavoitteen kannalta erittäin tärkeää (äänestyksen jäl-
keen).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Mikko Reinikainen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37206
mikko.reinikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12701 kartta, päivätty 9.11.2021, muutet-
tu 4.10.2022, 28.11.2023, 18.1.2024 ja 28.5.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12701 selostus, päivätty 9.11.2021, muu-
tettu 4.10.2022, 28.11.2023, 18.1.2024 ja 28.5.2024
- 3 Vuorovaikutusraportti, päivätty 9.11.2021, täydennetty 27.9.2022
- 4 12701 Asemakaavoituspalvelujen kirje Khlle 18.1.2024 sähköisesti
allekirj
- 5 12701 Asemakaavoituspalvelujen kirje Khlle 28.11.2023
- 6 12701 Asemakaavoituspalvelujen kirje Khlle 28.5.2024 sähköisesti
allekirj

- 7 Liikennesuunnitelma nro 7150, 27.9.2022 (päivitetty 28.5.2024)
- 8 Osa päätöshistoriaa
- 9 Muistutukset
- 10 Yritysvaikutusten arviointi 18.2.2021
- 11 Tilastotiedot, päivitetty 28.5.2024
- 12 Ilmakuva, päivitetty 28.5.2024
- 13 Lauttasaari-Seuran kirje ry, 9.2.2024
- 14 Vastaus Lauttasaari-Seuran kirjeeseen
- 15 Vattuniemen suunnitteluperiaatteet 2018

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Koottuna kaikkien hakijoiden asemakaavan muutoshakemukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Kymp/Talouden tuki
Kaavapäätöksestä tiedon pyytäneet

Kaavamuutoksen hakijat

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8

12.08.2024

Asia/11

Lauttasaari-Seura
Liite 9
Esitysteksti
Liite 13
Liite 14

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.10.2022 § 538

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Hankenumero 6004_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.11.2021 päivätyn ja 4.10.2022 muutetun asemakaavan muutos-ehdotuksen nro 12701 (liite 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 31. kaupunginosan (Lauttasaari, Kotkavuori, Vattuniemi) korttelin 31111 tontteja 1–2, korttelin 31112 tonttia 28, korttelin 31114 tonttia 9, korttelin 31116 tonttia 2, korttelin 31118 tontteja 13–14 ja 17–18, korttelin 31119 tontteja 9 ja 19, korttelin 31131 tontteja 5, 8, 10, 12–14 sekä katu-, pysäköinti- ja puistoalueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksen-
teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Lisäksi lautakunta edellytti, että alueen suunnittelussa toteutetaan alueelle täydennysrakentamisen yhteydessä myös ARA-vuokra-asuntoja ja muuta säänneltyä asuntotuotantoa Helsingin AM-ohjelman periaatteita noudattaen.

Kaupunkiympäristölautakunta korosti kiertotalouspäämäärien tärkeyttä ja kannustaa suunnittelun ja toteuttamisen seuraavissa vaiheissa pitämään kiinni siitä, että alueen toteutus olisi rakentamisen kiertotaloudessa edelläkävijäesimerkki.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että alueellisen ja tonttikohaisen maalämmön tutkiminen ja vieminen toteutukseen asti olisi kaupungin päästövähennystavoitteen kannalta erittäin tärkeää.

Käsittely

04.10.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Paula Kinnunen, tiimipäällikkö Mikko Reinikainen, arkkitehti Miika Vuoristo, liikenneinsinööri Olga Veikkolainen, erityisasiantuntija Karri Kyllästinen ja maisema-arkkitehti Paula Hurme. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Jenni Hjelt: Lisätään päätökseen seuraava teksti:

Lisäksi lautakunta edellyttää, että alueen suunnittelussa toteutetaan alueelle täydennysrakentamisen yhteydessä myös ARA-vuokra-asuntoja ja muuta säänneltyä asuntotuotantoa Helsingin AM-ohjelman periaatteita noudattaen.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus 1:

Amanda Pasanen: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa kiertotalouspäämäärien tärkeyttä ja kannustaa suunnittelun ja toteuttamisen seuraavissa vaiheissa pitämään kiinni siitä, että alueen toteutus olisi rakentamisen kiertotaloudessa edelläkävijäesimerkki.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasanen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Amanda Pasanen: Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että alueellisen ja tonttikohtaisen maalämmön tutkiminen ja vieminen toteutukseen asti olisi kaupungin päästövähennystavoitteen kannalta erittäin tärkeää.

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jenni Hjeltin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 4

Atte Kaleva, Otto Meri, Jenni Pajunen, Risto Rautava

Ei-äännet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Jenni Hjeltin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 9

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Amanda Pasanen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 2

Atte Kaleva, Mika Raatikainen

Ei-äännet: 10

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Risto Rautava

Tyhjä: 1

Otto Meri

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Amanda Pasanen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (1 tyhjä)

27.09.2022 Pöydälle

16.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

09.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Paula Kinnunen, arkkitehti, puhelin: 310 37141

paula.a.kinnunen(a)hel.fi

Mikko Reinikainen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37206

mikko.reinikainen(a)hel.fi

Olga Veikkolainen, liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37280

olga.veikkolainen(a)hel.fi

Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26093

paula.hurme(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37347

karri.kyllastinen(a)hel.fi

Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37094

jarkko.nyman(a)hel.fi

Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 28916

anu.haahla(a)hel.fi

Tomi Varjus, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 26530

tomi.varjus(a)hel.fi

Elina Luukkonen, yleiskaavasunnittelija, yleiskaavoitus, puhelin: 310 37073

elina.luukkonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.01.2022 § 7

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12701 pohjakartan kaupunginosassa 31 Lauttasaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12701

Kaupunginosa: 31 Lauttasaari

Kartoituksen työnumero: 38/2020

Pohjakartta valmistunut: 22.10.2021

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö
05.08.2021 § 31

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 31031976

kari.rajala(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 22.12.2021

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Asemakaavoitus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Vattuniemen keskuksen 9.11.2021 päivätystä asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Perustehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee ehdotusta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Lauttasaaren Vattuniemen keskeisimmässä osassa sijaitsevia yleisiä alueita kuten aukioita, katuja, pysäköintialueita, puistoa ja yhteensä 16 yksityisomistuksessa olevaa pääosin teollisuus-, varasto- ja toimisto käytössä olevaa tonttia (korttelin 31111 tontteja 1–2, korttelin 31112 tonttia 28, korttelin 31114 tonttia 9, korttelin 31116 tonttia 2, korttelin 31118 tontteja 13–14 ja 17–18, korttelin 31119 tontteja 9 ja 19, korttelin 31131 tontteja 5, 8, 10, 12–14). Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Pajalahdenpuistoon ja Haahkatiehen, luoteessa Merikylpylän puistoon, lännessä Särkiniementiehen, koillisessa Vattuniemenkatuun, idässä Melkonkatuun ja etelässä Nahkahousuntiehen.

Asemakaavaratkaisun keskeisenä tavoitteena on luoda Vattuniemelle toiminnallisesti, liikenteellisesti ja kaupunkikuvallisesti elävä keskusta. Kokonaisuutena, usealle tontille yhtä aikaa tehdyllä suunnittelulla on pyrkimyksenä luoda Vattuniemen keskeisistä kaupunkitiloista ja kortte-

lialueista jäntevä kokonaisuus huolimatta alueen sirpaleisesta ja moninaisesta maanomistuksesta. Kaupunkirakennetta on tarkoitus täydentää nykyiseen katu- ja korttelirakenteeseen tukeutuen ja sitä täydentäen ja noudattaen myös Vattuniemelle tyypillistä puoliavointa tai avointa korttelirakennetta ja vaihtelevan korkuista rakentamista. Alueen katu- ja järjestelyjä ja yleisiä katualueita, sekä liikenneyhteyksiä on tavoitteena kehittää selkeämmiksi. Heikkilänaukion läpi kulkevan Heikkiläntien katu- ja järjestelyt on tavoitteena muuttaa aukion reunoilla kulkeviksi ja yhdistää aukion alue oleskelua, virkistystä ja erilaista vapaa-ajan toimintaa varten tarkoitetuksi yhteiseksi alueeksi. Tavoitteena on asuntotuotannon turvaaminen ja alueen täydennysrakentaminen tonttien käyttötarkoituksen muuttuessa teollisuus-, varasto- ja toimitiloista pääosin asuinkäyttöön. Alueen keskeisissä osissa tavoitteena on yritystoiminnan turvaaminen edellyttämällä tonttien rakentamisen määrästä vähintään 25 % toimisto- ja liiketilakäyttöön. Toimitiloja on suunniteltu sijoitettavaksi pääosin Heikkilänaukion ympärille sekä Itälahdenkadun ja Heikkiläntien varrelle. Kaksi suunnittelualueella sijaitsevaa Vattuniemen teollisen ajan vielä jäljellä olevaa arvokasta rakennusta on tavoitteena säilyttää ja suojella asemakaavalla.

Esillä oleva asemakaavan ehdotus noudattaa asemakaavan luonnosvaiheessa esitetyt ratkaisuja ja määräyksiä. Korttelin 31131 tontit 10 ja 14 osoitteissa Itälahdenkatu 15 ja 25 on osoitettu liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi K, joilla suurin sallittu kerrosluku on kuusi. Tonteilla 31111/ 1 ja 31111/ 2, osoitteissa Heikkiläntie 8 ja 10 on puiston reunalla kaksi erillistä, korkeintaan viisikerroksista asuinkerrostalon rakennusala. Kaupunginmuseo on jo luonnosvaiheessa pitänyt näillä tonteilla kerrosluvun korottamista suunnitteluperiaatteiden neljästä viiteen mahdollisena, sillä tällä ratkaisulla tonttien rakennusoikeus on mahdollista toteuttaa puiston laidalla toisistaan irrallisina rakennuksina ja avata rakennusten väliin näkymiä kadulta tontin läpi puistoon ja päinvastoin. Nykyisin toimitila- ja varastokäytössä olevat tontit 31114/ 9, 31112/ 28, 31131/ 13, 31131/ 5, 31131/ 8, 31131/ 12, 31118/ 14, 31118/ 13 suunnitellaan muutettavaksi pääosin asuinkäyttöön. Kyseiset tontit kuuluvat asuinkerrostalojen korttelialueisiin AK, joiden rakennusoikeudesta vähintään 25 % tulee rakentaa toimisto- ja liiketilakäyttöön. Rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku vaihtelee rakennusaloilla neljästä kahteentoista, joskin paikoin rakennusten väleihin on osoitettu joitakin naapureihin liittyviä tai erillisiä yksi- kolmekerroksisia osia. Itälahdenkadun varren rakennusalojen suurin sallittu kerrosluku vaihtelee pääosin kuudesta kahdeksaan, joidenkin ollessa vähän vähemmän ja osan jopa yli kymmenen. Melkonkadun varrella ja Heikkilänaukion reunalla kerrosluku vaihtelee pääosin neljän ja kahdentoista välillä. Kaupunginmuseo toteaa luonnosvaiheen taapaa, että muutos tulisi olemaan merkittävä Vattuniemen nykyiseen,

pääosin neljä-viisikerroksisten rakennusten reunustamaan katutilaan, jossa Itälahdenkadun varrella länsipuoliset rakennukset sijaitsevat lisäksi pääosin etäällä katulinjasta. Edelleen kaupunginmuseo suhtautuu kriittisesti korkeisiin, etenkin yli kymmenkerroksisiin rakennuksiin aivan katulinjassa kiinni, kuten tonteille 31131/13 ja 31112/28 ja myös 31118/18 ja 3119/19 pienten aukoiden reunalle on mahdollistettu rakennettavan. Näin korkeat rakennukset eivät muodostaisi inhimillistä ja alueelle ominaista kaupunkitilaa. Ne loisivat myös häiritsevän kontrastin naapuruston kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin rakennuksiin, esimerkiksi entiseen Helsingin Villakehräämön rakennukseen osoitteessa Kiviaidankatu 2 tai pienimittakaavaisiin rakennuksiin Heikkilänaukion reunalla. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan näin korkea rakentaminen on myös ristiriidassasovittavan otteen kanssa kaavamääräyksessä, jonka mukaan: AK- ja K-korttelialueilla rakennusten arkkitehtuuri tulee olla kaupunkikuvallisesti ja -rakenteellisesti laadukasta ja sovittaa alueen paikalliseen teolliseen historiaan. Julkisivujen tulee olla materiaaliltaan paikalla muurattua tiiltä tai rapattuja. Lämpörappausta ei sallita. Julkisivuelementtejä ei sallita.” Vattuniemen teolliseen historiaan liittyvät rakennukset ovat pääsääntöisesti alle viisikerroksisia, poikkeuksen villakehräämön maamerkinomainen piippu. Paikoitus on suunniteltu sijoitettavan pihakansien alle eli tonteille merkittyihin maanalaisiin tiloihin. Pihakansien korkeusaseman tulee pyrkiä noudattamaan nykyisiä maanpinnan korkoja ja muurimaisia pihakannen seinämiä tulee välttää. Tämä on tärkeää, jotta näkymät mahdollistuvat erityisesti kadun suunnasta kortteleiden sisään avoimen ja puoliavoimen kortteliperiaatteen mukaisesti. Kaavamääräyksen mukaan: ”Pihakansi ja sen ulkopuoliset osat tulee rakentaa ja istuttaa viihtyisäksi leikki- ja oleskelualueeksi ja muuhun piha-alueeseen liittyväksi. Istutuksissa on käytettävä myös pensaita ja puita. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.”

Asemakaavan muutosalueeseen kuuluu edelleen myös yleisten rakennusten korttelialue Y. Kaavamääräyksen mukaan: ”Rakennusten arkkitehtuuri tulee olla kaupunkikuvallisesti ja -rakenteellisesti laadukasta ja sovittaa puistoympäristöön. Rakennusten julkisivujen materiaalin tulee olla pääasiallisesti paikalla muurattua tiiltä, tai perinteisesti rapattuja. Lämpörappausta ei sallita. Julkisivuelementtejä ei sallita.” Korttelialueen kokoa ja sille sijoitettavaa rakennusala on kuitenkin pienennetty luonnosvaiheesta ja rakennusten suurimpana sallittuna kerroslukuna on nyt koko alueella kolme. Luonnosvaiheessa kerrosluku vaihteli korttelialueen pohjoisosan eli olemassa olevan päiväkotit Särjen kahdesta korttelialueen eteläosan kolmeen. Kaupunginmuseo toteaa, että esitetyn muutoksen vuoksi korttelialueella ei käytännössä näyttäisi olevan enää mitään mahdollisuutta säilyttää olemassa olevaa, Arkkitehtitoimisto Kari Järvinen & Co:n vuonna 1979 laatimien suunnitelmien mukaan rakennettua päiväkotirakennusta uuden, laajennetun kokonaisuuden

osana. Kaupunginmuseo pitää valitettavana, että vaikka suojelumääräystä ei tälle 1980-luvun alun päiväkodille ole esitetty, ei kaavallisella ratkaisulla mahdollisteta olemassa olevan rakennuksen säilyttämistä, mikäli rakennus osoittautuisi korjauskelpoiseksi. Tästä näkökulmasta tarkastellen luonnosvaiheen ratkaisu Y-korttelialueen osalta oli selvästi onnistuneempi.

Eräänä asemakaavan muutoksen tavoitteena on pyrkiä luomaan ka-tuaukioksi / toriksi määritellylle Heikkilänaukiolle omaa identiteettiä eteläisen Lauttasaaren keskeisenä ja kokoavana aukiotilana. Aukion kohdalla Heikkiläntien, Wavulinintien ja Kiviaidankadun katujärjestelyt on tarkoitus muuttaa aukion reunoilla kulkeviksi kaduiksi yhdistäen alue oleskelua, virkistystä ja erilaista vapaa-ajan toimintaa varten tarkoitetuksi yhteiseksi aukioksi. Pieniä aukiota on määritelty rytmittämään myös asemakaavan määräämin puuistutuksin reunustetun Itälahdenkadun länsipuolelle. Kaupunginmuseo pitää tätä hyvänä ratkaisuna, jotta Itälahdenkadulle ominaista melko väljää ominaisluonnetta saadaan edes osin säilytettyä länsireunan uuden rakentamisen mahdollistuessa nykyistä korkeammaksi ja nykyistä lähemmäs katulinjaa.

Edellä mainittuihin aukiotiloihin liittyvät myös asemakaavaehdotuksen kaksi suojeltavaksi esitettyä rakennusta: Wavulinintie 4 ja Itälahdenkatu 18. Kyseiset rakennukset on arvoitettu kulttuurihistoriallisesti merkittäviksi jo kymmenen vuotta sitten silloisessa kaupunkisuunnitteluvirastossa laaditussa selvityksessä Vattuniemen teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten kulttuurihistorialliset ja kaupunkikuvalliset arvot ja samoin Vattuniemen suunnitteluperiaatteissa 2018. Heikkilänaukiioon olennaisesti liittyvä Wavulinintie 4 on arkkitehti Matti Finellin Reinhold Henrik Smedsin yritykselle suunnittelema yksikerroksinen teollisuus- ja varastorakennus, joka on valmistunut vuonna 1953. Tämä pienimittakaavainen, julkisivuiltaan puhtaaksi muurattua kalkkihiekkatiiltä oleva rakennus sijaitsee erittäin näkyvällä paikalla Heikkilänaukion reunalla ja edustaa vattuniemeläistä teollisuusrakentamista, joka on taipunut monenlaiseen käyttöön historiansa aikana. Itälahdenkadun varteen esitetyn pienen aukion takana sijaitsevalla tontilla sijaitseva Itälahdenkatu 18 on puolestaan arkkitehti Runar Finnilän vuonna 1948 suunnittelema L. M. Ericssonin tehdasarakennus. Myöhemmin toimistokäyttöön muutettu rakennus on viisikerroksinen, julkisivuiltaan rapattu ja ominaisluonteeltaan hyvin selkeä. Kummastakin kohteesta on laadittu rakennushistoriaselvitys, mitä kaupunginmuseo pitää erittäin tärkeänä ja tarpeellisena lähtötietona. Molemmille rakennuksille on asemakaavaehdotuksessa annettu merkintä sr-2: ”Rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai kaupunkikuvallisesti arvokas suojeltava rakennus. Suojelu koskee rakennuksen julkisivuja ja vesikattoa sekä sen julkisia sisätiloja. Rakennuksessa tehtävät korjaustyöt ja muutokset eivät saa heikentää sen arvoa tai hävittää sen ominaispiirteitä. Rakennusta ei saa purkaa.” Mo-

lemmat rakennukset sijoittuvat asuinkerrostalojen korttelialueeseen AK, mutta Wavulinintie 4 osalla on merkintä toli 700, joka osoittaa sen rakennusalueelle sijoitettavan toimisto- ja liiketilan kerrosalan vähimmäismäärän. Itälahdenkatu 18:a koskee puolestaan lisämääräys: "Tontille 31119 /24 olemassa olevan sr-2 suojellun rakennuksen julkisivuille saa rakentaa pienet parvekkeet ripustettuina, lasittamattomina ulokeparvekkeina tai ranskalaisina parvekkeina. Rakennuksen muutostyöt tulee tehdä hyödyntäen rakennuksen kantavia seinärakenteita ja huonejakoja." Nämä ovat tärkeitä, tulevaa muutosta ohjaavia määräyksiä. Asemakaavamuutoksen aiemmissa vaiheissa kaupunginmuseo on korostanut, että asemakaavan määräyksillä tulee varmistaa vähintään näiden kahden rakennuksen säilyminen muuttuvassakin käytössä ja korjaaminen kunkin ominaispiirteitä säilyttävällä ja niitä vahvistavalla tavalla. Tältä osin Wavulinintie 4:ä ja Itälahdenkatu 18:a koskeva suojelumääräys on rakennusten ja kulttuuriympäristön vaalimiselle asetettujen tavoitteiden mukainen.

Vattuniemen suunnitteluperiaatteita laadittaessa ja asemakaavamuutoksen aiemmissa vaiheissa kaupunginmuseo piti tärkeänä, että kestävä kehityksen periaatteella suunnittelualueella selvitettäisiin mahdollisimman laajalti olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämisen mahdollisuuksia, vaikka kiinteistöjen käyttötarkoitus muuttuisikin. Tämän kaltaista, olevan rakennuksen hyödyntämistä kannustamaan on tontille 31131/10 mahdollistettu ylimääräistä lisärakentamista jopa 3000 km², mikäli olemassa oleva rakennus säilytetään. Tämän ja kahden suojeltavaksi esitetyn rakennuksen tontin lisäksi kaikilla muilla tonteilla viitesuunnitelmien lähtökohtana on käytännössä kaikkien suunnittelualueeseen kuuluvien, olevien rakennusten purkaminen. Asemakaavan toteuttaminen tulisi siten johtamaan hyvin mittavaan purkamiseen ja koskemaan jopa alle kolmekymmentä vuotta vanhaa rakennuskantaa. Kaupunginmuseo toistaa asemakaavan luonnosvaiheen tapaan, että näin mittavaan purkamiseen ja uudisrakentamiseen perustuva ratkaisu on valitettavaa alueen ominaisluonteen ja kulttuuriperinnön säilyttämisen näkökulmasta ja myös kyseenalaista kestävä kehityksen ja hiili-neutraaliustavoitteiden kannalta. Kaupunkisuunnittelu kaipaa uusia lähestymis- ja ratkaisumalleja mittavaan purkamiseen perustuvien suunnitelmien sijaan.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 17.6.2021

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 7.11.2019

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

12

V 28.8.2024, Tuomarinkylän Kuusmiehentien ja Tuohuskujan ympäristön asemakaavan muutos (nro 12871), sis. liikennesuunnitelman

HEL 2021-008099 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä, Paloheinä) korttelin 35015 tonttien 6 ja 7 ja osan tontista 5 sekä katu- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan muutoksen 12.12.2023 päivätyn piirustuksen nro 12871 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee omakoti-, rivi- tai muiden kytkettyjen rakennusten korttelialuetta sekä katu- ja lähivirkistysaluetta Tuomarinkylän kaupunginosassa Paloheinässä. Kuusmiehentien ja Tuohuskujan risteyksen tuntumassa olevien neljän tontin 35015/7, 35015/10, 35015/11 ja 35015/12 käyttötarkoitus muuttuu asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Korttelialueeseen liitetään 416 m² lähivirkistysaluetta. Kaavamuutosalueen ulkopuolisen lähivirkistysalueen olemassa olevat kulkuyhteydet säilyvät. Korttelialueelle mahdollistetaan kolme- ja neljäkerroksisten asunrakennusten rakentaminen keskeispihan ympärille. Autopaikoista n. 60 % järjestetään tontilla paikoitushallissa kannen alla ja n. 40 % autopaikoista on maantasossa piha-alueella. Suunniteltavien rakennusten arkkitehtuuria ja julkisivujen materiaalia ohjataan kaavamääräyksin.

Kaavaratkaisu on tehty yksityisomisteisten tonttien tarpeesta kehittää tonttejaan yleiskaavan linjauksien mukaisesti. Muutos tukee yleiskaavan tavoitetta Torpparinmäen ja Paloheinän rajalle esitetystä lähikeskustan muodostumisesta. Muuta ympäröivää aluetta tehokkaampi rakentaminen tukeutuu alueen hyviin julkisiin liikenneyhteyksiin. Suunnittelualueen vieritse kulkee mm. runkolinja 560.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan yleiskaavan tavoitteiden yhteensovittaminen olemassa olevan pientaloalueen luonteen ja ominaispiirteiden kanssa.

Tontin laskennallinen tehokkuusluku on $e=0,98$. Asukasmäärän lisäys on noin 100.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7400), jonka mukaan Tuohuskujan varteen mahdollistetaan jalkakäytävän rakentaminen. Suunnitelma edellyttää katualueen leventämistä siten, että korttelialueesta liitetään 72 m² katualueeseen.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueen kaupunkikuva muuttuu kaavamuutosalueen osalta kaupunkimaisemmaksi ja asuntotyyppitarjonta monipuolistuu alueella. Kaavamuutos on yleiskaavan tavoitteiden mukaisen Torpparinmäen lähikeskustan ympäristön ensimmäinen aluetta tehostava asemakaavamuutos.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on asuntovaltaista aluetta A3, jossa aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa 0,4–1,2. Perustellusti korttelikohtainen tehokkuus voi olla tätä suurempikin. Alueen pinta-alasta keskimäärin 60 % tai enemmän on korttelimaata. Suunnittelualueen pohjoispuolella, Kuusmiehentiellä on pikaraitiotien merkintä. Kyseessä on joukkoliikenteen nopea runko-yhteys, joka voidaan toteuttaa bussiratkaisuna. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa 2021 ei ole alueelle kohdistuvia varauksia. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisun tavoitteena on asuntotuotannon edistäminen siten, että täydennysrakentamista esitetään pääosin olemassa oleville korttelialueille hyvien julkisten liikenneyhteyksien lähelle, yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Alueelle on mahdollista rakentaa uusia asuntoja ja monipuolistaa alueellista asuntotyyppitarjontaa. Kerrostaloihin on mahdollista toteuttaa hissillisiä asuntoja.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian 2021-2025 tavoitteiden toteutumista siten, että kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä samalla huomioiden alueiden erityispiirteet.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Paloheinä on arkkitehtonisesti kerroksellista pientaloaluetta, jota luonnehtii eri aikakausien ja tyylien, julkisivumateriaalien, kattomuotojen ja rakennusten massoittelun monipuolinen kokonaisuus. Aluetta leimaa runsas täydennysrakentaminen. Torpparinmäessä rintamamiestalon ovat pääosin säilyneet, mutta suurille tonteille on täydennysrakennettu pientaloja 1980-luvulta lähtien. Vuonna 1981 Torpparinmäessä järjestettiin asuntomessut, ja ko. alueen kaupunkikuva on muuta aluetta yhtenäisempää. Torpparinmäessä Tulustien ja Tuohuskujan ympäristössä

12.08.2024

Asia/12

sijaitsee muinaismuistolailta rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös, jonka aluerajaus ulottuu suunnittelualueelle.

Alueella on voimassa kolme asemakaavaa vuosilta 1972, 1990 ja 1999. Korttelialuetta koskevan asemakaavan käyttötarkoitus on omakoti-, rivi- tai muiden kytkettyjen rakennusten korttelialue. Muut asemakaavat ohjaavat lähivirkistysaluetta ja katualuetta.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa, katu- ja lähivirkistysalueen omistaa kaupunki. Kaavaratkaisu on tehty hakijoiden hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille vähäisiä kustannuksia uuden jalkakäytävän rakentamisesta.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Lautakunnan esityksen mukaan kaavan hyväksyminen edellyttäisi maankäyttösopimusneuvottelua (Kaupunginhallituksen päätös 26.4.2021 § 310).

Kaupunkiympäristön toimialalla on kuitenkin arvioitu asemakaavan muutosehdotuksen tuoma arvonnousua uudelleen. Sen mukaan kaavamuutoksen tuoma arvonnousu jää tonteilla alle merkittävän hyödyn alarajan (1 milj. euroa), joten kaavamuutos ei edellytä maanomistajien kanssa tehtäviä maankäyttösopimuksia ja kaava voi edetä hyväksyttäväksi.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) vesihuolto
- Museovirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineis-

tosta kohdistuivat täydennysrakentamisen kannatettavuuteen hyvien joukkoliikenneyhteyksien läheisyydessä, nykyisten yleisten vesihuolto-linjojen huomioimiseen suunnitelmassa sekä olemassa olevien rakennusten kulttuurihistoriallisen arvon ja ympäristön arkeologiseen kulttuuriperinnön huomioimiseen. Kaupunginmuseo toteaa kannanotossaan mm., että viitesuunnitelma on tehty taiten, mutta Tuohuskujan varren rakentamista tulisi tutkia myös pienempimittakaavaisena, ja että alueen vehreyteen kiinnitettäisiin huomiota. Kannanotoissa esitetyjä näkemyksiä on otettu huomioon kaavaehdotuksen laadinnan lähtökohtina.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat kaupungin strategiaan ja arvoihin, yleiskaavaan, EU:n biodiversiteettistrategian vastaisuuteen, asemakaavan mukaisuuteen, väestönusteeseen, alueen palveluihin, suunnittelualueen tehostumiseen, suunniteltujen rakennusten korkeuteen, massaan, muotoon ja sijaintiin tontilla, rakennusmateriaaleihin sekä asuntojen määrään ja viitesuunnitelmiin. Mielipiteitä esitettiin myös pysäköinnistä, liikenneturvallisuudesta, katujen kunnossapidosta, liikennejärjestelmästä ja pelastustoimen riittävydestä. Mielipiteitä kohdistui lisäksi virkistysalueen muuttamiseen korttelialueeksi, luontoarvoihin, puustoon, biodiversiteetin ja hiilinielun vähenemiseen, viherkäytävän säilymiseen, aluesuunnitelman tavoitteisiin, piharatkaisuihin ja lintujen elinoloihin. Osa mielipiteistä kohdistui infrastruktuurin ja teknisten järjestelmien kestäväyteen, muinaismuistoihin, rakennusaikaiseen häiriöön, kaavoitusprosessiin, asukkaiden tasapuoliseen kohteluun, vaikutusten arviointiin, selvitystarpeisiin, vuorovaikutukseen ja viestintään. Lisäksi esitettiin asukkaiden ehdotuksia täydennysrakentamisen korvaavalle sijainnille tai suunnittelualueelle esitetyn käyttötarkoituksen vaihtamiselle.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä kaavan tavoitteiden salimissa rajoissa. Esitetyjä huomioita on harkinnan ja mahdollisuuksien mukaan liitetty kaavaehdotuksen ratkaisuun, mm. korttelialueeseen liitetävän lähivirkistysalueen osan kokoa on pienennetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetystä.

Kirjallisia mielipiteitä saapui kaavan valmistelun aikana yhteensä 230, joista 3 kpl oli adresseja. Lisäksi saapui 5 kpl mielipiteitä, joita niiden esittäjät eivät halunneet ilmoittaa julkisuuteen.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 25.9. - 24.10.2023, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 45 muistutusta, joista yksi oli adressi (allekirjoittajia yhteensä 1 494).

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- HSL
- HSY
- Museovirasto
- kaupunginmuseo

HSY:n lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat asemakaavaan merkittyyen johtokujan, jonka alueella sijaitsee yleinen jätevesiviemäri. Lausunto koski johtokujan aiheuttamia rajoitteita mm. rakentamiselle.

Kaupunginmuseo ilmoitti lausunnossaan, että alueelta ei ole laadittu selvitystä rakennuskannasta mutta kaavamuuotosalueen rakennuksilla ei ole erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja eikä kaupunginmuseo aseta varsinaisia suojelutavoitteita suunnittelualueen rakennuksille. Kaupunginmuseon mukaan Tuohuskujan varteen osoitettua täydennysrakentamista olisi tullut tutkia myös pienempimittakaavaisena ja siten alueen ja lähiympäristön rakennuskantaan paremmin sopeutuvana, esimerkiksi rivitalorakentamisena. Virkistysalueen vehreyden vahvistamistavoitteet jäävät asemakaavamuutoksen ulkopuolelle, koska kaava-alue ei koske kaava-alueen itäpuolella sijaitsevaa virkistysaluetta. Arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta mainitaan, että kohteesta on käyty muinaismuistolain 13 §:n edellyttämät viranomaisneuvottelut, ja että muinaismuistokohteen poistaminen on nähty mahdolliseksi riittävien arkeologisten tutkimusten jälkeen.

Helen Sähköverkko Oy ilmoitti, ettei asemakaavan muutosehdotukseen ole huomautettavaa. HSL ilmoitti, ettei sillä ole kaavavalmisteluun aikaisemmassa vaiheessa annettuun kannanottoon lisättävää. Museovirasto ilmoitti kaavalausunnon antajaksi alueellisten vastuumuseoiden työhön perustuen kaupunginmuseon, lisäksi arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Museovirasto ilmoitti, että kaavavalmisteluun liittyvät viranomaisneuvottelut on pidetty ja muistiot niistä löytyvät asianmukaisesti kaava-aineistosta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12871 kartta, päivätty 12.12.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12871 selostus, päivätty 12.12.2023, päivitetty Kylk:n 19.12.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 25.9.2023, täydennetty 12.12.2023
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7400)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Viitesuunnitelma
- 5 Hakemus 2.7.2021
- 6 12871 Kymp ilmoitus 4.6.2024 Kuusmiehentien ja Tuohuskujan ympäristö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun lii-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

12.08.2024

Asia/12

kenne -kuntayhtymä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY	Esitysteksti
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6
Kaavamuutoksen hakijat	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 19.12.2023 § 692

HEL 2021-008099 T 10 03 03

Hankennumero 0574_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 12.12.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12871 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä, Paloheinä) korttelin 35015 tontteja 6 ja 7 ja osaa tontista 5 sekä katu- ja lähivirkistysalueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2021-008099>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:

As Oy Kuusmiehentie 2: 4 000 euroa

***** 1 350 euroa

***** 1 350 euroa

***** 1 350 euroa

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta korosti, että varsinaisen rakennusalueen ulkopuolelle jäävät puut pyritään säilyttämään rakennusvaiheessa ja sen jälkeen, asemakaavan muutosehdotuksen selostuksen mukaisesti.

Käsittely

19.12.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Ann Charlotte Roberts. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Marleena Isomaa: "Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että asemakaavan muutosehdotuksessa tulee huomioida alueen omakotitalovaltaisuus ja se, että asuinrakennusten kerroskorkeus on enintään kaksi kerrosta. Tästä syystä Tuohuskujan varrelle suunniteltavien talojen kerroskorkeus tulee olla enintään kaksi kerrosta.

Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää suunnittelulta omakotitalonaa-pureiden yksityisyyden suojaamista siten, että asemakaavan muuto-sehdotuksen eteläisimmän kerrostalon päädyn parvekkeet avautuvat vain korttelin sisäpihan suuntaan."

Marleena Isomaan palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Marleena Isomaa: Lisätään esitysehdotukseen: "Kaupunkiympäristö-
lautakunta korostaa, että varsinaisen rakennusalueen ulkopuolelle jää-
vät puut pyritään säilyttämään rakennusvaiheessa ja sen jälkeen, ase-
makaavan muutosehdotuksen selostuksen mukaisesti."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Marleena
Isomaan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

12.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ann Charlotte Roberts, arkkitehti, puhelin: 09 310 37033
anncharlotte.roberts(a)hel.fi
Eetu Saloranta, liikenneinsinööri (liikennesuunnittelija), puhelin: 09 310 20498
eetu.saloranta(a)hel.fi
Inkeri Niskanen, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 42168
inkeri.niskanen(a)hel.fi
Hanna Ilmonen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 09 310 37255
hanna.ilmonen(a)hel.fi
Kirsi Federley, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 24.10.2023

HEL 2021-008099 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkiraken-
ne / Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa
Tuomarinkylän Paloheinään sijoittuvan Kuusmiehentien ja Tuohuskujan
25.9.2023 päivätystä asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Perus-
tehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuu-
riympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Tuomarinkylän kaupunginosassa
Paloheinässä Kuusmiehentien ja Tuohuskujan risteyksen tuntumassa
ja koskee neljää tonttia 35015/7, 35015/10, 35015/11 ja 35015/12. Li-
säksi korttelialueeseen liitetään 416 m² lähivirkistysaluetta. Olevan

kaavamuutosalueen ulkopuolisen lähivirkistysalueen kulkuyhteydet säilyvät. Korttelialueen käyttötarkoitus muuttuu asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Kaavamuutoksen mukainen rakentaminen edellyttää olemassa olevien rakennusten purkamista. Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu asuntotuotannon edistäminen siten, että täydennysrakentamista esitetään pääosin oleville korttelialueille hyvien julkisten liikenneyhteyksien lähelle yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Alueelle on mahdollista toteuttaa uusia asuntoja ja monipuolistaa alueellista asuntotyypitarjontaa.

Esillä olevassa asemakaavaehdotuksessa suunnittelualueelle on muodostettu asuinkerrostalojen korttelialue AK, jolle on sijoitettu kolme rakennusala, joista yhdellä rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku on neljä, yhdellä kolme ja yhdellä kolme-neljä. Korkeammat rakennukset on sijoitettu Kuusmiehentien puolelle. Rakennusten vesikatoille on määrätty ylin sallittu korkeusasema, minkä lisäksi rakennusten katoissa tulee olla vinot lappeet. Julkisivujen tulee olla pääosin puuta ja pääosin vaaleita. Keskeispihan muodostavan korttelin autopaikat esitetään sijoitettavaksi korttelin länsiosaan mahdollistettavan pihakannen alle ja osittain maantasoon pihalle. Korttelin reunoja kiertää istutettava alueen osa. Kuusmiehentien ja Tuohuskujan kulmaan on osoitettu aukiomaisesti rakennettava alueen osa.

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta viimeksi antamassaan lausunnossa kaupunginmuseo toi rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta esiin, että suunnittelualueelta ei ole inventointia tai muuta selvitystä olevasta rakennuskannasta. Kuitenkaan Kuusmiehentie 2 rivitaloilla ei nähty olevan erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja, vaan ne edustavat valmistumisajalleen tyypillistä rakennustapaa. Tuohuskujan varren pientalot liittyvät alueen jälleenrakennuskauden ja nuorempaan rakennusvaiheeseen, joista on myös muita esimerkkejä Tuohuskujan varrella. Alueen rakennuskanta on jossain määrin jo uudistunut ja täydentynyt, kuten esimerkiksi Tuohuskuja 4:ssä, eikä kaupunginmuseo asettanut varsinaisia suojelutavoitteita suunnittelualueen oleville rakennuksille. Tuohuskujan katutilaa muodostavan uudisrakentamisen osalla kaupunginmuseo piti kuitenkin tavoitteena, että uudisrakentamista etenkin tällä osin tutkitaan myös pienempimittakaavaisena ja siten alueen ja lähiympäristön rakennuskantaan paremmin sopeuttavana, esimerkiksi rivitalorakentamisena. Lisäksi kaupunginmuseo piti tärkeänä, että rakentamiselle ja kaventuvalle virkistysalueelle annetaan asemakaavassa riittävät määräykset, joilla turvataan alueen puuston ja vehreyden säilyminen.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo toteaa, että asemakaavaehdotus mahdollistaa asuinkerrostalojen rakentamisen suunnittelualueelle, eikä tätä pienimittakaavaisempaa rakentamista ole osoitettu

millekään osalle korttelialuetta. Vuorovaikutusraportin mukaan viite-suunnitelmassa Tuohuskujan varteen esitettyä hyvin maltillista kolmi-kerroksista kerrostalorakentamista pidetään yleiskaavan tavoitteet huomioiden alueelle tarkoituksenmukaisena ja sopivana. Kuitenkin yleiskaavan toteuttamisohjelman mukaan kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi huomioiden kaupunginosien omaleimaisuutta ja ominaispiirteitä. Valittaen kaupunginmuseo toteaa, että esillä olevaa Kuusmiehentien ja Tuohuskujan alueen suunnittelua vaikuttaa ohjanneen ennen kaikkea rakentamisen määrän korottaminen yleiskaavan tehokkuustavoitteiden mukaiseksi eikä alueen pientalovaltainen ja vehreä ympäristö, sen mittakaava ja alueelle ominaiset rakennustyyppit ja täydennysrakentaminen näistä lähtökohdista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa mukana ollutta, alueen itäreunan virkistysaluetta ei kaavaehdotuksessa ole mukana kuin korttelialueeseen liitettävältä osaltaan, joten virkistysalueen vehreyden vahvistamistavoitteet jäävät tämän asemakaavamuutoksen ulkopuolelle.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikaisen linnoituslaitteen Tukikohta XVI:2 (Paloheinä) aluerajaus. Kyseessä on Tuohuskujan ja Tulustien ympäristöön välillä 1915–1918 rakennettu puolustusasema, joka on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäänös. Puolustusaseman Tukikohta XVI:2 säilyneisyydestä kaavamuutosalueella ei ole tarkkaa tietoa, sillä alueen rakentamisen myötä linnoiterakenteita ei ole enää havaittavissa maan pinnalla. On kuitenkin mahdollista, että rakenteita on säilyneenä maan alla.

Kaavatyön aikana on arvioitu kaavamuutosalueella sijaitsevien linnoituslaitteiden suojelu- ja tutkimustarvetta. Kohteesta on käyty muinaismuistolain §13 edellyttämät viranomaisneuvottelut Museoviraston, maanomistajan, kaavoituksen, kaupunginmuseon ja hankkeeseen ryhtyvän kanssa. Neuvotteluissa kohteen poistaminen on nähty mahdolliseksi riittävien arkeologisten tutkimusten jälkeen. Tämä tuodaan asianmukaisesti esille kaavakartalla, kaavamääräyksessä sekä kaavaselostuksessa. Muistiot neuvotteluista ovat kaavaselostuksen liitteinä.

Kaavaselostuksessa kuvataan myös, että vastuu tutkimusten asianmukaisesta tilaamisesta, suorittamisesta ja kustannuksista tulevat rakennushankkeeseen ryhtyvälle. Tutkimuksen myötä kohteen säilyneisyydestä saadaan uutta tietoa. Kaavamuutosalueen arkeologinen kulttuuriperintö on siis huomioitu hankkeessa eikä kaupunginmuseolla ole tähän huomautettavaa.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501

12.08.2024

Asia/12

anne.salminen(a)hel.fi
Heini Hämäläinen, tutkija, puhelin: 310 64993
heini.hamalainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.08.2023 § 52

HEL 2021-008099 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12871 pohjakartan kaupunginosassa 35 Tuomarinkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12871
Kaupunginosa: 35 Tuomarinkylä
Kartoituksen työnumero: 38/2023
Pohjakartta valmistunut: 10.8.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 20.12.2021

HEL 2021-008099 T 10 03 03

Hankenumero 0574_3

Helsingin kaupunginmuseon lausunto asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kohteessa Kuusmiehentie 2, Torpparinmäki, Helsinki

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan liittyen Torpparinmäessä sijaitsevaan tonttiin osoitteessa Kuusmiehentie 2. Museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Tontilla sijaitsee tällä hetkellä kaksi yksikerroksista rivitaloa. Tontti on yksityisomistuksessa ja asemakaavan muutos on lähtenyt vireille tontin omistajan hakemuksesta. Kaavamuutoksessa tonttiin on tarkoitus lisätä lähivirkistysaluetta nykyisen tontin itälaidalta ja tontille suunnitellaan rakennettavan kaksi uutta asuinkerrostaloa.

Kaavaratkaisu mahdollistaa tontille kahden asuinkerrostalon rakentamisen. Kuusmiehentien varrelle rakennettava kerrostalo on neljäkerroksinen, ja tontin eteläreunassa sijaitseva kerrostalo on kolmikerroksinen. OAS:in mukana on esitetty viitesuunnitelma (ARK-house arkkitehdit Oy, päivätty 25.5.2021). Kaavamuutoksen mukainen rakentaminen edellyttää olemassa olevien rivitalojen purkamista. Kaavaratkaisu on tehty, koska yleiskaavan linjauksien mukaisesti Torpparinmäen lähi-keskustan aluetta on tarkoitus kehittää ja mahdollistaa sinne tehokkaampaa asuinrakentamista. Yleiskaavassa kaava-alue on asuntovaltainen alue A3, jota kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa 0,4–1,2. Perustellusti korttelikohtainen tehokkuus voi olla tätä suurempikin. Alueen pinta-alasta keskimäärin 60 % tai enemmän on korttelimaata. Yleiskaavassa on lisäksi esitetty pikaraitiotievaus Kuusmiehentielle.

Kaava mahdollistaa kahden yksikerroksisen rivitalon purkamisen. Rivitalot ovat valmistuneet vuonna 1975. Niillä ei ole kaupunginmuseon näkemyksen mukaan erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja, vaan ne edustavat valmistumisajalleen tyypillistä rakennustapaa. Uudisrakennuksista museo toteaa, että vaikka kerrostalot poikkeavat kooltaan ja korkeudeltaan ympäristössään, on rakennukset kuitenkin sijoitettu ja massoiteltu tontille taiten: korkein massa rajautuu katutilaan ja tontin eteläosaan sijoittuva massa on matalampi.

Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta myös arkeologisen kulttuuriperinnön vaalimisen näkökulmasta. Tulustien ja Tuohuskujan ympäristössä sijaitsee muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, jonka aluerajaus ulottuu Kuusmiehentie 2 -tontin länsiosaan. Kyseessä on ensimmäisen maailmansodan aikainen puolustusasema XVI:2 (Palo-

heinä), jonka länsiosan rakenteita on dokumentoitu kaupunginmuseon toimesta vuonna 2018 tontilla Tulustie 5.

Kuusmiehentie 2 –tontilla linnoitteen rakenteita ei näy maan pinnalle, mutta aiemman tutkimustiedon perusteella Museoviraston ylläpitämässä muinaisjäännösrekisterissä kohteesta mainitaan, että maan alla saattaa olla säilyneitä rakenteita.

Kaavan toteutuksen vaikutuksia linnoitekohteeseen on arvioitu kaavan valmistelun alkuvaiheessa museoviranomaisten toimesta. Muinaismuistolain suojelemaan puolustusasemaan liittyen on kesäkuussa 2021 käyty muinaismuistolain (1963/295) § 13 mukaiset viranomaisneuvottelut kaavoittajan, maanomistajan, Museoviraston ja kaupunginmuseon kesken. Neuvotteluissa käytiin läpi linnoitteen merkitsemistä tulevaan asemakaavaan, asianmukaista kaavamääräystä sekä kohteeseen liittyvien riittävien tutkimusten ja tutkimusvastuiden esille tuomista kaavasiakirjoissa ja kaavaselostuksessa. Muistio käydystä viranomaisneuvottelusta on yksi kaavaselostuksen asiakirjoista.

Kohteen aluerajaus merkitään kaavakarttaan (sm) ja kaavamerkintään liitetään kaavamääräys, jossa edellytetään kohteen riittäviä tutkimuksia.

Kaavamääräys voi olla esimerkiksi:

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitetun kiinteän muinaisjäännöksen osa. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti käytyjen neuvottelujen perusteella kohde voidaan poistaa kaavan toteuttamiseksi sen jälkeen, kun kohteella on toteutettu riittävät arkeologiset tutkimukset.

tai

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitetun kiinteän muinaisjäännöksen osa. Ennen rakennustöiden aloittamista tulee suorittaa tontilla sijaitsevien muinaismuistolain suojaamien 1. maailmansodan aikaisten linnoitteiden riittävä arkeologinen tutkiminen ja dokumentointi muuttuvan maankäytön alueilla. Tutkimuksista vastaa hankkeeseen ryhtyjä.

Kaavaselostuksessa tulee tuoda esille, että muinaismuistolain § 13 mukaiset neuvottelut on käyty ja kuka vastaa tutkimuksesta. Kaupun-

ginmuseo määrittelee riittävät tutkimukset. Muinaisjäännökseen liittyviä kaavamerkintöjä ja määräyksiä valmistellaan yhteistyössä asemakaavoituksen ja kaupunginmuseon kanssa kaavaprosessin aikana.

Jos tontilla löytyisi muinaiskohteen rakenteita asemakaavassa esitetyn sm-aluerajauksen ulkopuolelta, täytyisi niistä ilmoittaa kaupunginmuseolle ja museovirastolle muinaismuistolain §14 mukaisesti.

Lisätiedot

Heini Hämäläinen, tutkija, puhelin: 0931064993
heini.hamalainen(a)hel.fi

12.08.2024

Asia/13

13

**V 28.8.2024, Vartiokylän Myllypadontie 3:n asemakaavan muutos
(nro 12784)**

HEL 2021-005056 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelin 45154 tontin 2 asemakaavan muutoksen 6.9.2022 päivätyn piirustuksen nro 12784 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Myllypadontie 3:n tonttia, joka sijaitsee Myllypuron kerrostaloalueen lounaisosassa. Kaavaratkaisu mahdollistaa sen, että tontille, jossa nykyään sijaitsee yksi kolmikerroksinen lamellikerrostalo, voidaan rakentaa lisäksi kaksi uutta viisikerroksista pistetaloa.

Tavoitteena on edistää nykyisten tonttien täydennysrakentamista Helsingin yleiskaavan 2016 mukaisesti. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty sovittamaan uusi asuinrakentaminen Myllypuron valmiiseen ympäristöön ja kunnallistekniikan äärelle niin, että rakennukset sovitetaan huolellisesti rakennettuun ympäristöön, sen kaupunkikuvaan ja maisemaan. Pihajärjestelyjä, puuston ja kasvillisuuden säilyttämistä ja uudisrakennusten ulkoasua ohjataan kaavamääräyksiin.

Kaavaratkaisu mahdollistaa kahden asuinkerrostalon rakentaminen tontille. Uudet asuinrakennukset sijoittuvat nykyisen rakennuksen molemmin puolin. Rakennusten massoittelua ja sijaintia sekä piharatkaisuja on muokattu suunnittelun aikana. Rakennusten maksimikerrosluku on rajoitettu viiteen, mikä noudattaa pääpiirteissään lähiympäristön rakennusten korkeutta. Piha-aluetta koskevin kaavamääräyksiin ohjataan säilyttämään mahdollisimman suuri osa sen avokallioalueesta, puustosta ja muusta kasvillisuudesta.

Tontin nykyinen rakennusoikeus on 1607 k-m² ja uutta asuntokerrosalaa on kaavamuutoksessa 2843 k-m². Aasukasmäärän lisäys on noin 60 henkeä. Tontin tehokkuus kasvaa nykyisestä $e=0,21$ tehokkuuteen $e=0,57$.

Kaavaratkaisun toteuttamisella alueen asukasmäärä kasvaa ja asuntokanta monipuolistuu sekä katukuva Myllypadontiellä että kaupunkikuva ja maisema muuttuvat. Myllypuron palvelujen väestöpohja kasvaa.

Helsingin kaupunki omistaa maa-alueen. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on osin asuntovaltaista aluetta A2 ja osin asuntovaltaista aluetta A4. A2-alueen korttelitehokkuus on pääasiassa $e=1,0-2,0$ ja A4-alueen korttelitehokkuus on pääasiassa alle 0,4. Helsingin maanlaisessa yleiskaavassa 2021 alueella ei ole maanlaisia tilavarauksia. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista edistämällä asuntotuotantoa ja kunnianhimoista ilmastovastuuta täydennysrakentamalla valmiin kunnallistekniikan ja palveluiden läheisyyteen. Myllypuron omaleimaista kaupunkikuvaa vaalitaan rakentamalla alueelle sopivia, suoralinjaisia ja kappalemaisista rakennuksista ja ohjaamalla kaavamääräyksin mm. julkisivuratkaisuja.

Kaavan tavoitteet pohjautuvat Helsingin kaupunkistrategiaan 2021–2025, Helsingin yleiskaavaan 2016 ja Myllypuron kerrostaloalueen suunnitteluperiaatteisiin. Kaavaratkaisun tavoitteena on toteuttaa Hiili-neutraali Helsinki 2030 -päämääriä.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Myllypadontie 3:n tontti sijaitsee Myllypuron kerrostaloalueen lounaisosassa. Ympäristölle ovat ominaisia väljästi suorakulmaisessa koordinaatistossa sijaitsevat lamellikerrostalot ja niiden välissä vehreät pihat ja puistoalueet alkuperäisen vuoden 1962 asemakaavan mukaisesti.

Myllypadontie 3:n tontilla on yksi asuinrakennus, jossa on kolme kerrosta ja lisäksi maanpäällinen kellari. Lähiympäristön asuinkerrostalot Myllypadontiellä ovat 3–4-kerroksisia ja niissä on lisäksi maanpäällinen kellari. Tontin eteläpuolelta alkaa kaksikerroksisten rivitalojen alue.

Myllypadontie 3:n tontin keskellä on mäki, jonka laella on avokalliota ja kakkärämäntyjä muodostaen ympäröivien rakennusten keskelle sisäpihamaisen ympäristön.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1962.

Helsingin kaupunki omistaa maa-alueen. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoi-keuden arvo on karkeasti arvioiden 1,5–2 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat kaupunkikuvaan, maisemaan, viherympäristöön ja rakennusten massoitteeluun, hulevesiviemärintiin ja kadunrakennukseen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että

- kaupunginmuseon kanssa on keskusteltu viitesuunnitelman jatkokehittämisestä ja alueen säilytettävistä ominaispiirteistä. Näitä huomioita on viety kaavamääräyksiin ja ohjattu viitesuunnitelmaa.
- hulevesisuunnitelmassa on huomioitu liittymäkohta hulevesiviemäriin.

Vastineet kannanottoihin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakentamisen korkeuteen, runkosyvyyteen ja sijaintiin tontilla, yleiskaavan ja suunnitteluperiaatteiden noudattamiseen, kaupunkikuvaan ja Myllypuron luonteeseen, viherympäristöön ja virkistykseen, nykyisten rakennusten muuttuviin näkyymiin, suunnitelman lintuvaikutuksiin, asuntotyyppeihin, melu- ja ilmanlaatuhaittoihin, raken-

nusaikaisiin haittoihin, asuntojen arvoon, tyhjillään oleviin asuntoihin, taiteellisen työskentelyn haittoihin ja vuorovaikutukseen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että

- viitesuunnitelmavaihtoehtoista on valittu maisemallisilta ja virkistysalue- vaikutuksiltaan lievin vaihtoehto.
- länsipuolinen pistetalo on siirretty nykyisen Myllypadontie 3:n rakennuksen itäpuolen pysäköintialueelle ja samalla on säästetty kallioaluetta ja nykyinen oleskelualue rakentamiselta.
- uudisrakennusten sijaintia on muokattu niin, että etäisyys nykyisistä rakennuksista on pidempi ja samalla näköyhteys rakennuksesta toiseen ei ole niin suora.
- rakennusten maksimikerroslukua on laskettu viiteen.
- kaavamääräyksillä on varmistettu tontin avokallioalueen, puiden ja muun kasvillisuuden säästäminen mahdollisimman laajalti sekä tonttien saumaton liittyminen toisiinsa.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 25 kpl, joista yksi oli adressi, jossa oli 114 allekirjoitusta.

Vastineet mielipiteisiin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 21.3.–19.4.2022, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta lähetettiin kirje ulkokuntalaiselle maan haltijalle.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 12 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui yksi kirje.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Myllypuron luonteen ja täydennysrakentamiseen yleensä, ylempien suunnittelutasojen mukaisuuteen ja lainmukaisuuteen, pysäköintipaikkojen riittävyyteen, tontilla säilyvään viher- ja kallioalueeseen, vaikutuksiin taiteelliselle työskentelylle, toimintoihin asumisen sijasta, suunnitelman vaikutuksiin lintuihin, asuntokokoihin sekä rakentamisaikaisiin haittoihin.

Kirjeessä esitetty huomautus kohdistui suunnitelman parantumiseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat suunnitelman kehittämiseen ja vesihuoltolinjoihin.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Helen Sähköverkko Oy ja sosiaali- ja terveystoimiala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeestä ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunki ja vuokralainen ovat tehneet kaupungin maapoliittisten linjausten mukaisen, 13.6.2022 jätetyn yhteisen kaavamuutoshakemuksen. Kaava-alueeseen liittyy toteuttamissopimusmenettely (Khs 26.4.2021 § 310), joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan lopullista hyväksymistä. Toteuttamissopimuksesta on päätetty kaupunkiympäristön toimialan maankäytön kehittäminen ja tontit/asuntotontit-tiimin päällikön päätöksellä 20.6.2023 § 158. Tontilla on voimassa nykyinen vuokrasopimus 31.12.2025 saakka ja em. päätöksessä mainitut uudet sopimukset allekirjoitetaan, kun asemakaavan muutos on saanut lainvoiman.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12784 kartta, päivätty 6.9.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12784 selostus, päivätty 6.9.2022, päivitetty Kylk:n 13.9.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 21.3.2022, täydennetty 6.9.2022

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Hakemus 22.4.2021
- 5 Toteuttamissopimus Myllypadontie 3

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä
Kymp/Talouden tuki
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Kaavamuutoksen haki-
ja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Asemakaavoitus

Kaupunginmuseo

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

12.08.2024

Asia/13

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 13.09.2022 § 497

HEL 2021-005056 T 10 03 03

Hankenumero 1821_10

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 6.9.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12784 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelin 45154 tonttia 2.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätössiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - Kiinteistö Oy Myllypadontie 3: 9 000 euroa

Käsittely

13.09.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Laura Hietakorpi ja yksikön päällikkö Anri Linden. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

06.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Laura Hietakorpi, arkkitehti, puhelin: 310 28753
laura.hietakorpi(a)hel.fi
Marko Ahola, maisema-arkkitehti, puhelin: 31037868
marko.ahola(a)hel.fi
Tomi Varjus, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 26530
tomi.varjus(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kultur- och fritidssektorn Kulturservicehelheten Helsingfors stadsmuseum Enheten
för kulturarv 13.4.2022

HEL 2021-005056 T 10 03 03

Asemakaavan muutos koskee Myllypadontie 3:n tonttia, joka sijaitsee Myllypuron kerrostaloalueen lounaisosassa. Suunnittelun tavoitteena on mahdollistaa yhden tai kahden asuinkerrostalon täydentäminen tontille. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Kaupunginmuseo on lausunut asemakaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 10.6.2021. Lundén Architecture Companyn 22.4.2021 päivätyssä viitesuunnitelmassa täydennysrakentamisen toteuttamisesta oli esitetty useita eri vaihtoehtoja.

Suunnitelmat on kehittänyt edelleen ja kaupunginmuseo on kommentoinut niitä kokouksissa ja sähköpostilla.

Nyt esillä olevassa, 21.3.2022 päivätyssä asemakaavaehdotuksessa nro 12784 mahdollistetaan kahden pistetalon rakentaminen olevan rakennuksen luoteis- ja itäpuolelle. Näin rakennusten etäisyydet toisistaan olisivat riittäviä, tontin kallio säästyisi eikä varjostusta tontin eteläpuolella oleville rivitaloille syntyisi.

Kaupunginmuseon kommentit asemakaavasta on pääosin otettu huomioon. Kaupunginmuseo puoltaa asemakaavaehdotusta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 10.6.2021

Upplysningar

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

12.08.2024

Sanna Granbacka, forskare, telefon: 09 310 38056
sanna.granbacka(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 16.02.2022 § 14

HEL 2021-005056 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12784 pohjakartan kaupunginosassa 45 Vartiokylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12784
Kaupunginosa: 45 Vartiokylä
Kartoituksen työnumero: 44/2021
Pohjakartta valmistunut: 3.12.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

12.08.2024

Asia/14

14

V 28.8.2024, Länsimäentien pohjoisosa ja Laakavuoren korttelitalon ympäristön asemakaavan muutos (nro 12898)

HEL 2021-003799 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 47. kaupunginosan (Mellunkylä) kortteleiden 47327, 47328, 47329 ja 47330 sekä katualueiden, suojaviheralueiden ja puiston asemakaavan muutoksen 23.4.2024 päivätyn piirustuksen nro 12898 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Länsimäentien, Laakavuorentien, Mellunmäenraition, Jänkäpolun, Kairapolun, Laakavuorenkujan ja Laakavuorenpolun katualueita, Länsimäentien reunassa sijaitsevaa suojaviheraluetta ja kortteleita 47327, 47328, 47329 ja 47330 sekä Kairakentän puistoaluetta.

Kaavamuutoksen tavoitteena on parantaa alueen saavutettavuutta ja vetovoimaisuutta kehittämällä alueen liikenteen yhteyksiä ja julkisia palveluita.

Kaavaratkaisu mahdollistaa Vantaan pikaraitiotieyhteyden rakentamisen Länsimäentielle sekä linjan eteläisen päätepysäkin sijoittamisen Jänkäpolulle Mellunmäen metroaseman ja bussiterminaalin kupeeseen. Samalla parannetaan Länsimäentien ja Mellunmäen metrokeskustan alueen jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä sekä mahdollistetaan uuden ja toimivamman Laakavuoren korttelitalon rakentuminen. Uutta lähipalvelurakennusten kerrosalaa on 6 200 k-m². Laakavuoren korttelitalon tontin uusi tehokkuusluku on e=1,1. Olemassa olevien asuinkerrostalotonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=0.7.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7524). Asemakaavamuutoksen yhteydessä on tutkittu tarvittavat liikenteen ja kunnallistekniikan tilavaraukset ja siirrot katualueilla ja niistä aiheutuvat muutokset viereisille tonteille.

Kaavaratkaisun toteuttamisella alueen julkisen liikenteen ja jalankulun ja pyöräilyn yhteydet paranevat ja Laakavuoren korttelitalosta voidaan

kehittää entistä laajempi ja toimivampi koulu-, päiväkot-, nuorisotila- ja työväenopistokäyttöön. Kaavamutoksella tuetaan kaupunki-uudistusalueen keskustan kehittämistä ja parannetaan alueen saavutettavuutta, elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan Länsimäentie on osoitettu pääkaduksi ja sen pohjoisosiin on merkitty Vantaan pikaraitiotieyhteys. Länsimäentietä reunustavat korttelit on osoitettu kadun pohjoisosissa A2 asuntovaltaiseksi alueeksi, jossa korttelitehokkuus on pääasiassa välillä $e = 1,0-2,0$. Mellunmäen metroaseman lähistö on merkitty C3 Lähi-keskustan alueeksi, jota tulee kehittää toiminnallisesti sekoittuneena ja ympäristöään tiiviimpänä kaupunkirakenteena. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueelle ei kohdistu merkintöjä. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisulla edistetään kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti alueiden tasapainoista ja myönteistä kehitystä, kehitetään Helsinkiä raideliikenteen verkostokaupunkina, ja varmistetaan tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus suunnitelmalla eri kulkumuodoille tilavaraukset ja niiden kytkytyminen toisiinsa.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 22.9.2020 Mellunmäen ja Vesalan kerrostaloalueiden täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteet jatkosuunnittelun pohjaksi. Nyt esitetty asemakaavan muutos on ensimmäinen em. kehittämistavoitteisiin tähtäävistä kaavamutoksista.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.11.2019 Vantaan ratikan yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi.

Vantaan ratikan hankesuunnitelma hyväksyttiin Vantaan kaupunginhallituksessa 8.5.2023. Hankesuunnitelmaan koottiin kaikki olennainen tieto Vantaan ratikan toteutussuunnitteluun liittyen. Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2023 Helsingin osuuden Vantaan ratikan hankesuunnitelmasta.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on kuusi asuinkerrostaloa sekä Laakavuoren korttelitalo, jossa on koulu ja päiväkot, korttelitaloa palveleva pysäköintialue, osa liityntäpysäköintikäytössä olevasta rakentumattomasta asuin- ja liikerakennusten tontista, Kairakentän puistoalue, Länsimäentien, Laakavuorentien, Laakavuorenkujan ja Mellunraiton katualueet sekä jalankulkuun ja pyöräilyyn tarkoitettut Jänkäpolku, Kairapolku ja Laakavuorenpolku. Länsimäentien varressa on suojaviheralue Aarrepuiston päätteellä.

Asuintontit rajautuvat Länsimäentien katualueeseen pysäköintialuein, jotka puolestaan sijoittuvat 110 kV voimalinjan suojavyöhykkeen alle. Kairakenttä on puuston ja pensaiden ympäröimä pieni pelikenttä ja leikkialue.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1982 - 2012. Länsimäentie on katualuetta, jota reunustavat suojaviheralueet sekä asuin-kerrostalojen korttelialueet. Tontti 47330/1 on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta, jolla on rakennusoikeutta 5 000 k-m² ja tontti 47328/2 on autopaikkojen korttelialuetta. Kairakenttä on puistoaluetta.

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Kadut ja liikennealueet	3,6 milj. euroa
Johtosiirrot	1,2 milj. euroa
Yhteensä	4,8 milj. euroa

Johtosiirrot sisältävät tavanomaisten yhdyskuntateknisen verkoston kustannusten lisäksi yhden 110 kV voimajohtopylvään uudelleen rakentamisen. Tämän budjettihinta on noin 0,5 milj. euroa.

Lisäksi kaavan toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia vesihuoltoverkoston uudelleen rakentamisesta HSY:lle noin 4,3 milj. euroa. Kustannusjakoa kaupungin ja HSY:n kesken on käyty alustavasti kaavoituksen yhteydessä. Kustannusjako täsmentyy jatkosuunnittelun yhteydessä.

Raitiotien rakentamiskustannukset alueella ovat noin 10,7 milj. euroa. Kustannus sisältää sähkönsyöttöaseman.

Kaava mahdollistaa myös uuden korttelitalon toteuttamisen. Alustava kustannus rakennukselle on noin 47 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) vesihuolto
- Vantaan kaupunki
- Fingrid Oyj
- Säteilyturvakeskus STUK
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveystoimiala

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat liikennesuunnitelmien yhteensovittamiseen ympäröiviin alueisiin ja niissä suunniteltuihin muutoksiin, Vantaan raitioyhteyden sujuvaan liikennöintiin ja vaihtoihin eri liikennemuotojen välillä, eri liikennemuotojen yhteensovittamiseen, jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien kehittämiseen, reittien turvallisuuteen ja esteettömyyteen erityisesti raitiolinjan päätepysäkin ja Laakavuoren korttelitalon läheisyydessä sekä yhteistyötarpeisiin eri asiantuntijatahojen kanssa.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaavaratkaisua on tarkasteltu kokonaisuutena Mellunmäen keskustan alueella ottaen huomioon myös muut alueen lähistöllä valmistellut ja valmisteilla olevat asemakaavan muutokset ja niihin liittyvät liikenteen ja kunnallistekniikan suunnitelmat. Alueiden kehittämistä ja yhdistämistä on tutkittu niin suunnitteluperiaate-, asemakaava-, liikennesuunnitelma- kuin katusuunnittelutasoilla ja suunnittelussa on tehty tiivistä yhteistyötä keskeisten tahojen kanssa. Länsimäentielle sekä Jänkäpolulle on tehty tilavaraus Vantaan raitioyhteydelle sujuvan liikenteen ja toimivien vaihtojen varmistamiseksi. Laakavuoren korttelitalon tontilla ja Kairapuiston läheisyydessä liikennesuunnitelmia on tarkennettu ottamaan huomioon tarvittavat turvallisuusnäkökulmat.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat alueen liikenneyhteyksien kehittämiseen ja niiden turvallisuuteen ja erityisesti lasten turvalliseen liikkumiseen ja ulkoiluun, liityntäpysäköinnin tarpeeseen, suunnitelmien tehokkuuteen ja muuttumiseen, asukkaiden tiedottamiseen, voimalinjan maakaapelointiin, ratikan tuomiin meluhaittoihin ja ympärillä olevien alueiden maankäytön muutosten huomiointiin sekä Mellunkylän puron vedenlaadun parantamiseen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavaratkaisussa parannetaan alueen jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä erottelemalla kulkumuodot omille kaistoilleen, maakaapeloinnin mahdollisuuksia on tutkittu suunnittelun yhteydessä ja sille on jätetty tilavaraus tulevaisuutta varten. Kaavaratkaisussa on otettu huomioon aluetta ympäröivät valmistuneet ja valmisteilla olevat asemakaavan muutokset ja niihin liittyvät liikennesuunnitelmat. Kairakentän istutuksiin on esitetty muutoksia lasten turvallisen ulkoilun ja liikkumisen takaamiseksi. Mellunkylänpuro on merkitty kaavaan vesialueeksi ja selostukseen on lisätty huomioita koskien toimenpiteitä puron läheisyydessä.

Asukkaita on tiedotettu alueella tekeillä olevista asemakaavoista ja niihin liittyvistä arvioiduista aikatauluista kaupungin karttapalvelussa ja vuotuisissa Uutta Itä-Helsinkiä verkkotapahtumissa. Mielipiteessä esiin nostettuja paikallisyhdistyksiä tiedotettiin asemakaavamuutoksesta ehdotuksen nähtävilläoloaikana.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 3 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 1.2. - 1.3.2024, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta on lähetetty kirje Vantaan kaupungille, joka rajoittuu asemakaava-alueeseen.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat alueen läpi kulkevaan voimalinjaan ja siihen kohdistuviin muutoksiin, vesi- ja jätehuoltoon, Mellunkylänpuron vedenlaatuun, Kairapuiston käyttöön, alueen kehitykseen laajemmin ja läheisiin sosiaaliterveyspalveluihin sekä kulttuuriympäristön vaalimiseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- HSY
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kaupunginmuseo
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen keskustelutilaisuudessa. Tontin 47328/3 taloyhtiön kanssa on keskusteltu tontille kohdistuvista muutoksista.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12898 kartta, päivätty 23.4.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12898 selostus, päivätty 23.4.2024, päivitetty Kylk:n 23.4.2024 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 1.2.2024, täydennetty 23.4.2024
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7524)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä HSY
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.04.2024 § 243

HEL 2021-003799 T 10 03 03

Hankennumero 6044_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 23.4.2024 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12898 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 47. kaupunginosan (Mellunkylä) kortteleita 47327, 47328, 47329 ja 47330 sekä katualueita, suojaviheraluetta ja puistoa.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville

- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2021-003799>

Käsittely

23.04.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Johanna Marttila, tiimipäällikkö Tuukka Linnas, liikenneinsinööri Jussi Jääskä ja maisema-arkkitehti Marko Ahola. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Johanna Marttila, arkkitehti, puhelin: 09 310 20337
johanna.marttila(a)hel.fi
Tuukka Linnas, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37308
tuukka.linnas(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi
Marko Ahola, johtava maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 37868
marko.ahola(a)hel.fi
Jurmo Sari, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 37855
sari.jurmo(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 1.3.2024

HEL 2021-003799 T 10 03 03

Kaavanmuutos liittyy suurempan kaavamuuotoskokonaisuuden Mellunmäen alueella. Nyt esitetyn kaavamuuoksen eteläpuolella, Muinaistutkijantie 4 tontilla toimii tällä hetkellä kaksi soteopen lastensuojelun päihdevieroitusosastoa, josta sotepe on lausunut HEL 2024-003130 pvm 1.3. Kaavamuuoksessa tulee ottaa edellä mainittu lausunto huomioon.

Lisätiedot

Päivi Wallenius, johtava arkkitehti, puhelin: 09 310 34578
paivi.wallenius(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 1.3.2024

HEL 2021-003799 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Asemakaavapalvelu on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa asemakaavan Mellunkylän Länsimäentien pohjoisosa ja Laakavuoren korttelitalo ympäristöineen muutoksen 1.2.2024 päivätystä ehdotuksesta. Helsingin kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti sekä kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavan muutoksen kohteena oleva alue sijaitsee Mellunmäessä Vantaan kaupungin rajalla ja Mellunmäen metroaseman luoteispuolella. Asemakaavan muutos koskee Länsimäentien, Laakavuorentien, Mellunmäenraition, Jänkäpolun, Kairapolun, Laakavuorenkujan ja Laakavuorenpolun katualueita, Länsimäentien reunassa sijaitsevaa suojaviheraluetta ja edellä mainittuihin katuihin rajoittuvia kortteleita 47327, 47328 ja 47330 sekä Kairakentän puistoaluetta. Alueen rakennuskantaa edustavat 1980-luvun lopun asuinkerrostalot ja vuonna 1990 valmistunut ala-asteen ja päiväkodin tiloja käsittävä korttelitalo. Kaavamuutoksen tavoitteena on parantaa alueen saavutettavuutta ja veto-voimaisuutta kehittämällä alueen liikenteen yhteyksiä ja julkisia palveluita. Kaavaratkaisu mahdollistaa Vantaan pikaraitiotieyhteyden rakentamisen Länsimäentielle sekä linjan eteläisen päätepysäkin sijoittamisen Jänkäpolulle Mellunmäen metroaseman ja bussiterminaalin kupeeseen. Samalla parannetaan Länsimäentien ja Mellunmäen metrokeskustan alueen jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä sekä mahdollistetaan uuden toimivamman Laakavuoren korttelitalon rakentuminen. Uutta lähipalvelurakennusten kerrosalaa on 6000 k-m². Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma.

Korttelit 47327 ja 47328 on kaavaehdotuksessa osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosaluku vaihtelee kolmesta viiteen olevien rakennusten mukaisesti ja myös rakennusalat noudattavat olevien talojen rakennusaloja. Ehdotuksessa asuinkerrostalojen korttelialueen merkintöjä ja määräyksiä on ajanmukaistettu vastaamaan nykyisin asemakaavoissa käytettyjä määräyksiä ja merkintöjä sekä kuvaamaan tonteille jo toteutunutta maankäyttöä. Kaavamuutoksella ei näin ollen tavoitella uudisrakentamista asuintonteille. Rakennusoikeutta tonteilla on edelleen yhteensä 10 500 k-m², josta tontilla 47327/2 enintään 450 k-m² saa osoittaa päiväkotikäyttöön. Päivitetyt määräykset ja merkinnät koskevat tontilla olemassa olevia rakennuksia, niihin liittyviä rakennusaloja, ra-

kennusoikeuden määrää sekä liikennemelun torjuntaa, istutusalueita ja pysäköinnin ja ajoyhteyksien ratkaisuja. Asemakaavan muutoksella mahdollistettava Vantaan raitioyhteys tuo kuitenkin mukanaan muutostarpeita tonttien 47327/1 ja 47328/1 pihajärjestelyihin ja tonttien rajoihin.

Nykyisen Laakavuoren korttelitalon tontti on osoitettu julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueeksi YL, jolla rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku on viisi. Olevaan tilanteeseen verrattuna rakennusoikeutta lisätään (+6000 k-m²) vastaamaan alueen palvelutilaverkon tulevaisuuden kehittämistarpeita. Tekniset tilat saa rakentaa asemakaavakarttaan merkityn kerrosalan (11 000 k-m²) lisäksi. Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden julkisen palvelurakennuksen rakentamisen tontille ja tilat suuremmalle koululle, päiväkodille, nuoriso- ja työväenopiston tiloille sekä toimivammille yhteistiloille. Rakentamisalue on ulotettu lähes koko tontin alalle, sillä tarkempi suunnitteluratkaisu tarkentuu jatkosuunnittelussa. Tontin reunoille on merkitty säilytettävät tai tarvittaessa uudistettavat puurivit sekä uusi istutettava puurivistö tontin lounaiskulmaan.

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa antamassaan lausunnossa kaupunginmuseo totesi, ettei sillä ole asiassa kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta kommentoitavaa. Tuossa vaiheessa kaavahanke kulki nimellä Länsimäentien tekninen asemakaavan muutos, eikä asemakaavan muutoksen tavoitteissa ollut mainintaa korttelitalon tilojen laajentamistarpeista. Laakavuoren korttelitalo on ollut mukana pienessä, seitsemän Helsingin kaupungin 1980- ja 1990-luvun koulurakennusta käsittävässä vertailuinventoinnissa (Arkkitehtitoimisto Ark-byroo oy 2023). Osa inventoinnin kohteista on Laakavuoren ala-asteen tapaan korttelitaloja, jotka käsittävät koulutilojen lisäksi myös esimerkiksi päiväkotij- ja kirjastotiloja tai muita kaupunkilaisille tarjottavia palvelutiloja. Laakavuoren korttelitalo on valmistunut vuonna 1990 Arkkitehtitoimisto Pekkala – Seppänen – Mikkilä Oy:n laatimien suunnitelmien mukaan. Yksi-kaksikerroksinen, julkisivuiltaan pääosin punaista puhtaaksimuurattua tiiltä oleva koulu- ja päiväkotitiloja käsittävä korttelitalo on inventoinnissa arvoitettu tyypilliseksi ja edustavaksi aikakautensa koulurakennukseksi, jonka arkkitehtuurissa on kiinnostavia yksityiskohtia. Rakennus edustaa ympäröivän asuinalueen kanssa samaa rakentamisaikakautta ja on hyvin säilyttänyt alkuperäisen arkkitehtuurinsa ominaispiirteet. Vertailuinventoinnissa Laakavuoren koulu on arvoitettu luokkaan 2, jonka kohteet ovat ajalleen tyypillisiä, niiden arkkitehtuurissa on laadukkaita elementtejä ja ne ovat säilyneet pääosin hyvin alkuperäisessä asussaan. Kattavaa inventointia ja arvotusta ei koko Helsingin 1980-luvun ja sitä nuoremasta kouluarkkitehtuurista ole.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo toteaa, että asemakaavan muutos tukee suunnittelualueen vuonna 1988 valmistuneen asuinkerrostalokokonaisuuden säilymistä, sillä esillä oleva ehdotus on olevien asuinkerrostalojen osalta toteava, eikä lisärakentamista ole osoitettu. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että Mellunmäessä säilyy alueen historiassa merkittävän vaiheen, metron valmistumiseen liittyneen rakentamisvaiheen asuinkerrostalorakentamista. Kairakentän puiston rajoja muutetaan puiston itäpuolella niin, että pinta-ala pienenee yhteensä 45 m² ja olevaa puustoa joudutaan poistamaan. Kairakentän puistoalueelle on kuitenkin merkitty säilytettäviä ja istutettavia puita sekä istutettavia alueen osia siten, että aikakauden suunnitteluihanteita edustava sommitelma ja puustoa säilyy mahdollisimman laajasti ja alkuperäistä muotoa mukailevana. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että puiston alue ja ominaispiirteet saadaan mahdollisimman pitkälti säilymään. Laakavuoren ala-asteen eli Laakavuoren korttelitalon tontille on osoitettu huomattavan paljon lisää kerrosalaa tavoitteena uusi korttelitalo. Koska suunnitelmia uudesta kokonaisuudesta ei vielä ole tehty, pitää kaupunginmuseo tärkeänä tavoitteena myös olevan rakennuksen hyödyntämistä niin pitkälti kuin mahdollista, minkä esillä oleva asemakaavaehdotus myös mahdollistaa, mutta ei edellytä. Kestävän kehityksen ja kiertotalouden näkökulmasta tämän tavoitteen tuominen asemakaavaan on tärkeää.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutoksen ehdotukseen koskien asemakaavaa Mellunkylän Länsimäentien pohjoisosa ja Laakavuoren korttelitalo ympäristöineen.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 17.01.2024 § 7

HEL 2021-003799 T 10 03 03

Nimistösuunnittelija Johanna Lehtonen esitteli.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Kairapiha – Fjällmarksgården

(ajoyhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (maastotermit, Lapin paikannimet); liitynnäinen (Kairakentän ja Kairapolun mukaan).

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 09 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 08.01.2024 § 2

HEL 2021-003799 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12898 pohjakartan kaupunginosassa 47 Mellunkylä.
Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12898
Kaupunginosa: 47 Mellunkylä
Kartoituksen työnumero: 22/2022
Pohjakartta valmistunut: 8.11.2023 Uusinta (ensi tilaus 2022)
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 19.10.2021

HEL 2021-003799 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseolla ei ole asiassa kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta kommentoitavaa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, ts. kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 7.10.2021

HEL 2021-003799 T 10 03 03

Suunnittelualueella sijaitsee lastenkotitoimintaa Kontulantien ja Länsimäentie risteyksen välittömässä läheisyydessä osoitteessa Muinaistutkijantie 4. Tämä tontti täytyy säilyttää Lastensuojelun laitoshoidon käytössä. Tontille suunnitellaan uudisrakennuksia.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi
Piia Vanhatalo, suunnittelija, puhelin: 310 28529
piia.vanhatalo(a)hel.fi

15

V 28.8.2024, Valtuutettu Laura Korpisen aloite Helen Oy:n ja sen energiantuotanto-omistuksien säilyttämisestä kaupungin omistuksessa

HEL 2024-001763 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Korpinen ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helen Oy:tä tai sen energiantuotanto-omistuksia ei tule myydä. Aloite on liitteenä 1.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helen Oy:ltä on pyydetty aloitteeseen liittyen lausunto, joka on liitteenä 2.

Kaupunginhallitus päätti 27.2.2023, § 133 hyväksyä Helen Oy:n omistajastrategian, jonka mukaan Helen-konsernin rakennetta voidaan muuttaa edellyttäen, että muutos on taloudellisesti ja strategisesti sekä kaupunkikonsernin ympäristötavoitteiden saavuttamisen kannalta perusteltu. Helsinki ei suunnittele Helenin omistuksesta luopumista. Omistajastrategia on liitteenä 3.

Helen Oy:n lausunnossa todetaan, että Helenin omistukseen liittyvät asiat ovat Helsingin kaupungin päätäntävallassa, ja yhtiö ei itse ota kantaa omistukseen liittyviin kysymyksiin.

Yhtiö toteaa, että Helen kehittää jatkuvasti tuotantoportfoliotaan liiketoimintalähtöisesti omistajastrategiaan määriteltyihin tavoitteisiin ja yhtiön omaan strategiaan nojautuen.

Lausunnossa todetaan, että merkittävät investoinnit monipuoliseen tuotantorakenteeseen niin sähkön kuin lämmön tuotannon osalta takaavat hyvän huolto- ja toimitusvarmuuden sekä vihreän siirtymän jatkumisen kohti hiilineutraalia energiantuotantoa. Siirtyminen uuteen energia-aikakauteen ja vähäpäästöiseen energiantuotantoon on taloudellisesti kannattavaa, koska vähäpäästöiseen tuotantoon ei kohdistu fossiilisen tuotannon kustannuspaineita. Tämä mahdollistaa jatkossa kohtuullisen kaukolämmön hinnan sekä omistajalle vakaan osinkotuoton.

Lausunnossa todetaan että yhtiön hallitus vastaa osakeyhtiölain mukaan yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Vastuu merkittävistä liiketoimintapäätöksistä ja mm. tuotantoportfolion tarkastelusta kuuluu siten Helenin hallitukselle. Helenin toiminnan laajuuteen nähden merkittävässä yhtiön omistuksiin liittyvissä kysymyksissä haetaan konserniohjeen mukaisesti omistajan kanta ennen lopullista päätöksentekoa. Osakkeenomistaja käyttää päätösvaltaansa yhtiökokouksissa tai tekemällä osakkeenomistajan yksimielisiä päätöksiä.

Aloitteessa esitetään, että helsinkiläisille on taattava kohtuullinen sähkön hinta, ja että on parempi, että Helen Oy myy ylimääräisen sähkön ulkopuolisille kuin että se joutuisi ostamaan energiaa muilta. Yhtiön lausunnossa todetaan, että sähkön kokonaishinta asiakkaalle muodostuu kolmesta kokonaisuudesta; sähköenergian hinnasta, sähkön siirrosta sekä sähkö- ja arvonlisäverosta. Sähköenergian hinta muodostuu sähkötukku markkinoilla ja tähän ei yksittäinen toimija voi vaikuttaa, vaan se määräytyy tunneittain sähkön tarjonnan ja kysynnän mukaan. Helen myy tuottamansa sähkön tukku markkinoille ja ostaa vähittäis- sähköasiakkaidensa sähkön tukku markkinoilta. Sähkön siirron hinnan määrittelee paikallinen siirtoyhtiö. Siirtomaksuilla ylläpidetään, huolletaan ja kehitetään sähköverkkoa, rahoitetaan investointeja uuteen sähköverkkoon, ylläpidetään verkon asiakaspalvelua ja sähkön kulutuksen mittaamista sekä maksetaan korvaus valtakunnallisesta sähkön siirrosta. Sähkön veron määrittelee valtio. Sähköveroa maksetaan kulutuksen mukaan ja paikallinen sähköverkkoyhtiö laskuttaa sähköveron siirtohinnan kanssa. Arvonlisäveroa peritään sähköenergiasta, sähkön siirrosta ja sähköverosta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Patrick Wahlman, Konsernianalyytikko, puhelin: 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite
- 2 Helen Oy:n lausunto
- 3 Omistajastrategia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

16

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan varajäsenen valinta

HEL 2024-007173 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

- myöntää Riikka Leinoselle eron tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Oona Fosterin varajäseneksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi Riikka Leinosen (Vihreät) 21.8.2023 § 505 varajäseneksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikuntaan kaupunginhallituksen toimikaudeksi. Riikka Leinonen pyytää 16.5.2024 eroa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan varajäsenen luottamustoimesta toiselle paikkakunnalle muuton vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on kaupunginhallituksen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Paula Salmi, asiantuntija, puhelin: 09 310 35109
paula.salmi(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 16.5.2024

12.08.2024

Asia/16

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Taloushallintopalvelu

17

Kodinkoneiden ja viihde-elektroniiikan hankintapäätökseen kohdistuva hankintaohjelmavaatimus

HEL 2023-010584 T 02 08 02 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hylätä Hyvät Merkit Oy:n kodinkoneiden ja viihde-elektroniiikan yhteishankintapäätökseen 30.5.2024 § 53 kohdistuvan hankintaohjelmavaatimuksen.

Esittelijän perustelut

Kodinkoneiden ja viihde-elektroniiikan yhteishankinnassa (H053-23) tarjouksen antanut Hyvät Merkit Oy on määräajassa esittänyt hankintaohjelmavaatimuksen. Ohjelmavaatimus kohdistuu hankintajohtajan kodinkoneiden ja viihde-elektroniiikan yhteishankinnasta 30.5.2024 § 53 tekemään hankintapäätökseen. Hankintaohjelmavaatimus on tämän esityksen liitteenä.

Hankintajohtaja päätti hylätä tarjouskilpailusta muiden muassa Hyvät Merkit Oy:n tarjouksen, koska tarjous ei täsmäntämispöytäkirjan jälkeen täyttänyt tuotteelle tarjouspöytäkirjassa asetettuja vähimmäisvaatimuksia hankinnan kohteen positioiden 10B (taulutelevisio, vähintään 40") ja 11A (taulutelevisio, vähintään 55", LED-teknologia). Molemmissa positioiden vähimmäisvaatimuksena oli HDMI-liitäntä (vähintään 2 kpl), versio 2.1.

Hankintaohjelmavaatimuksessa esitetään, että hankintayksikkö on hankinnan kohteen positioiden 10B ja 11A käyttänyt väärää tuotemääritystä HDMI-version osalta (versio 2.1). Hankintaohjelmavaatimusta vaaditaan hyväksyttäväksi.

Hankintayksiköllä on hankintalain 71 §:n mukaisesti laaja harkintavalta päättää minkälaisia tuotteita se hankkii, ja mitä ominaisuuksia hankittavilla tuotteilla tulee olla. Tässä hankinnassa hankintayksikkö hankintalain mukaisesti määritteli hankinnan kohteen vaatimukset hankinnalle asettamiensa tarpeiden perusteella. Tarjoajien tuli tarjouksessaan tarjota hankintaohjelman tuotteita siten, että kaikki vaatimukset täyttyvät.

Hankintaohjelmavaatimuksessa viitattu vähäisten ja merkityksettömien muutosten hyväksyminen koski tuotteiden mittoja. Tarjouspöytäkirjan mukaan "MITAT: Tarjottujen tuotteiden mittoissa hyväksytään hankintayksikön arvion mukaan merkityksettömät poikkeamat." Tuotteen HDMI-ominaisuus ei ole tuotteen mittaan liittyvä poikkeama, vaan ominaisuuden tuli tarjouksessa täyttyä vaatimuksen mukaisesti.

Hankintayksikkö on hankintalain 79 §:n nojalla velvollinen tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vuoksi hylkäämään sellaiset tarjoukset, jotka eivät täytä tarjoukselle asetettuja vähimmäisvaatimuksia.

Tarjoajien tasapuolinen kohtelu edellyttää, että vertailuun hyväksytyt tarjoukset ovat hankinta-asiakirjoissa asetettujen vaatimusten mukaisia. Tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen hyväksyminen merkitsee syrjivää kohtelua paitsi muita tarjouskilpailuun osallistuneita tarjoajia kohtaan, myös niitä mahdollisia tarjoajia kohtaan, jotka luottaen siihen, että hankintayksikkö noudattaa tarjouspyynnön ehtoja, ovat jättäytyneet tarjouskilpailun ulkopuolelle.

Hankintayksikkö on noudattanut hankintalaissa hankintamenettelylle asetettuja säännöksiä sekä tarjouspyyntöasiakirjoissa kilpailutukselle asetettuja ehtoja. Hankintapäätös on tehty noudattaen hankintaoikeudellisia periaatteita tarjoajien tasapuolisesta ja syrjimättömästä kohtelusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta ei ole kuultu muita tarjoajia kuulemisen ilmeisen tarpeettomuuden vuoksi (hallintolaki 34 §).

Hankintalain (1397/2016) 133 §:n mukaan asianosainen voi vaatia hankintaoikaisua hankintaa koskevasta päätöksestä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintaoikaisuvaatimus

Oheismateriaali

1 Tarjouspyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu-
päätös

Liite 1

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 30.05.2024 § 53

HEL 2023-010584 T 02 08 02 00

H053-23

Päätös

Hankintajohtaja päätti hyväksyä kodinkoneet- ja viihde-elektroniikka yhteishankinnassa seuraavat tarjoukset kahdeksi (2) vuodeksi kokonais-
taloudellisesti edullisimpina etusijajärjestyksessä:

1. Power Finland Oy (y-tunnus 0993774-8)
2. Gigantti Oy (y-tunnus 1523846-8)
3. Oy Scandinavian Trade & Service Company Ltd (1464584-6)

Lisäksi hankintaan kuuluu yksi (1) kahden (2) vuoden optiokausi, jonka käyttöönotosta hankintayksikkö päättää erikseen suoraa hankintaa käyttäen ennen perussopimuskauden päättymistä.

Hankintajohtaja päätti hylätä tarjouskilpailusta Verkkokauppa.com Oyj:n (y-tunnus 1456344-5) ja Hyvät Merkit Oy:n (y-tunnus 0105389-2) tarjoukset, koska tarjoajien tarjoukset eivät täyttäneet tarjouspyynnössä vaadittuja vähimmäisvaatimuksia.

Hankintajohtaja päätti hylätä tarjouskilpailusta Klaukkalan Pörssi Oy:n (y-tunnus 0487044-1) koska tarjoajan tarjous ei täyttänyt tarjouspyynnössä vaadittua vähimmäisvaatimusta.

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on 1 300 000 euroa.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Kilpailutus perustuu Helsingin kaupunginkanslian 13.12.2023 julkaisuun ja 12.1.2024 korjattuun tarjouspyyntöön H053-23, Dnro HEL 2023-010584. Kodinkoneet- ja viihde-elektronikka hankinta on toteutettu avoimella menettelyllä.

Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus 13.12.2023 sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi.

Hankinnasta on julkaistu korjausilmoitus 14.1.2024 sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi. Korjausilmoituksessa on ilmoitettu tarjousten vastaanottamisen uusi määräaika 29.1.2024. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 29.1.2024 klo 10:00.

Määräaikaan mennessä saapui kuusi (6) tarjousta:

- Power Finland Oy (y-tunnus 0993774-8)
- Gigantti Oy (y-tunnus 1523846-8)
- Hyvät Merkit Oy (y-tunnus 0105389-2)
- Verkkokauppa.com Oyj (y-tunnus 1456344-5)
- Klaukkalan Pörssi Oy (y-tunnus 0487044-1)
- Oy Scandinavian Trade & Service Company Ltd (y-tunnus 1464584-6)

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnön kohdassa Muut ehdot ja ESPD-liitteessä on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet.

Kaikki tarjoajat täyttivät tarjouspyynnössä tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet.

Tarjousten tarjouspyynnömukaisuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnössä on asetettu tarjoukselle ja sen sisällölle sekä hankinnan kohteelle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa on asetettu hankittaville tuotteille laadullisia vaatimuksia (laatukriteereitä), jotka tarjottavien tuotteiden on pitänyt täyttää. Jos laadulliset vähimmäisvaatimukset eivät ole täyttyneet, on tarjous hylätty tarjouspyynnön vastaisena.

Määräajassa saapuneet tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaisia lukuun ottamatta Hyvät Merkit Oy (y-tunnus 0105389-2), Verkkokauppa.com Oyj (y-tunnus 1456344-5) ja Klaukkalan Pörssi Oy (y-tunnus 0487044-1) tarjouksia. Näiden yritysten tarjoukset eivät täyttäneet tar-

jouspyynnössä vaadittuja vähimmäisvaatimuksia seuraavien positioiden kohdalla:

Positiossa 10 A. vähintään 40" LED-tv, tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksena oli energialuokka vähintään E.

- Verkkokauppa.com Oyj:tä on pyydetty täsmentämään tarjotun laitteen energialuokkaa, energialuokkaa ei ollut merkitty tarjoukselle lainkaan. Verkkokauppa.com Oyj:n tarjoama laite ei täyttänyt täsmennyksen jälkeenkään energialuokkavaatimusta.

Positiossa 10 B. vähintään 40" LED-tv, tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksina oli HDMI 2.1 versio (2 kpl) ja energialuokka vähintään E.

- Verkkokauppa.com Oyj:tä on pyydetty täsmentämään tarjotun laitteen energialuokkaa, energialuokkaa ei ollut merkitty tarjoukselle lainkaan. Verkkokauppa.com Oyj:n tarjoama laite ei täyttänyt täsmennyksen jälkeenkään energialuokkavaatimusta.

- Hyvät Merkit Oy:tä on pyydetty täsmentämään tarjotun laitteen HDMI versionumeroa, versionumeroa ei ollut merkitty tarjoukselle lainkaan. Hyvät Merkit Oy:n tarjoama laite ei täyttänyt täsmennyksen jälkeenkään vaadittua laitteen HDMI-versiota.

Positiossa 11A. Taulutelevisio vähintään 55", LED-teknologia, tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksina HDMI 2.1 versio (2 kpl) ja energialuokka vähintään E.

- Verkkokauppa.com Oyj:tä on pyydetty täsmentämään tarjotun laitteen energialuokkaa, energialuokkaa ei ollut merkitty tarjoukselle lainkaan. Verkkokauppa.com Oyj:n tarjoama laite ei täyttänyt täsmennyksen jälkeenkään energialuokkavaatimusta.

- Hyvät Merkit Oy:tä on pyydetty täsmentämään tarjotun laitteen HDMI versionumeroa, versionumeroa ei ollut merkitty tarjoukselle lainkaan. Hyvät Merkit Oy:n tarjoama laite ei täyttänyt täsmennyksen jälkeenkään vaadittua laitteen HDMI-versiota.

Positiossa 12A. Taulutelevisio vähintään 65", LED-teknologia, tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksena oli energialuokka vähintään E.

- Verkkokauppa.com Oyj:tä on pyydetty täsmentämään tarjotun laitteen energialuokkaa, energialuokkaa ei ollut merkitty tarjoukselle lainkaan. Verkkokauppa.com Oyj:n tarjoama laite ei täyttänyt täsmennyksen jälkeenkään energialuokkavaatimusta.

Positiossa 12B. Taulutelevisio vähintään 65", OLED, tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksena oli energialuokka vähintään F.

- Verkkokauppa.com Oyj:tä on pyydetty täsmentämään tarjotun laitteen energialuokkaa, energialuokkaa ei ollut merkitty tarjoukselle lainkaan. Verkkokauppa.com Oyj:n tarjoama laite ei täyttänyt täsmennyksen jälkeenkään energialuokkavaatimusta.

Klaukkalan Pörssi Oy:n tarjous ei täyttänyt tarjouspyynnössä vaadittua fyysisen liikkeen vaatimusta ”Tarjottavat kodinkoneet ja viihde-elektroniikka laitteet tulee olla esillä fyysisessä liikkeessä Helsingin pääkaupunkiseudun alueella”. Klaukkalan Pörssi Oy:tä on pyydetty täsmentämään fyysisen liikkeen osoite. Yhtiön antaman täsmennyksen perusteella fyysinen liike ei sijaitse Helsingin pääkaupunkiseudun alueella.

Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vuoksi hankintayksikön on hylättävä Hyvät Merkit Oy:n, Verkkokauppa.com Oyj:n ja Klaukkalan Pörssi Oy:n tarjoukset tarjouspyynnön vastaisina.

Tarjousten vertailu

Hankittavien tuotteiden valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin hinnaltaan halvinta tarjousta.

Hankittaville tuotteille on asetettu vähimmäisvaatimuksina laadullisia vaatimuksia (laatukriteereitä), jotka tarjottavien tuotteiden on pitänyt täyttää. Jos laadulliset vähimmäisvaatimukset eivät ole täyttyneet, on tarjous hylätty tarjouspyynnön vastaisena.

Tarjousten vertailuhinta perusteluineen on tämän päätöksen liitteenä olevassa vertailutaulukossa. Vertailu osoittaa, että hinnaltaan halvimman laadulliset kriteerit täyttävän tarjouksen on tehnyt etusijajärjestyksessä

1. Power Finland Oy (y-tunnus 0993774)
2. Gigantti Oy Ab (y-tunnus 1523846-8)
3. Oy Scandinavian Trade & Service Company Ltd (1464584-6).

Sovellettavat säännökset ja päätöstoimivalta

Hankintalain (1397/2016) 123 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita. Kansliapäällikkö päätti yhteishankintojen toimivallan siirrosta hankintajohtajalle päätöksellään 15.6.2017, 37 §.

Lisätiedot

Tarja Pitkänen, hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 38134

12.08.2024

Asia/17

tarja.v.pitkanen(a)hel.fi

18

Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitokseen sijoitettavien virkojen perustaminen 19.8.2024 lukien

HEL 2024-009032 T 01 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus perustaa Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitokseen sijoitettavat 378 asiantuntijan virkaa 19.8.2024 lukien.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksen (13.3.2024, § 59) työllisyyspalveluliikelaitoksen perustamisesta. Työllisyyspalveluliikelaitos huolehtii julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta ja kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta. Työllisyyspalveluliikelaitoksen perustamista koskevan päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä tarvittavat virat perustetaan organisaatorakenteen täsmennyttyä vuoden 2024 aikana, sijoitetaan väliaikaisesti kaupunginkanslian elinkeino-osastolle ja siirretään 1.1.2025 lukien toimintansa aloittavaan työllisyyspalveluliikelaitokseen.

Valtakunnallisen TE24-uudistuksen myötä Helsinki ottaa julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun 1.1.2025 alkaen. Järjestämisvastuun piiriin kuuluvat palvelut ja tehtävät määritellään muun muassa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023), kotoutumisen edistämisestä (681/2023), työllistymisen monialaisesta edistämisestä (381/2023) sekä kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001) annetuissa laeissa sekä työttömyysturvalaissa (1290/2002). Perustettaviksi esitettävien virkojen perustamistarve liittyy edellä mainittujen palvelujen ja tehtävien vastaanottamiseen. Tehtäviin sisältyy julkisen vallan käyttämistä.

Asiantuntijatehtävät jakautuvat seuraavasti:

asiantuntija, perus	200 virkaa,
asiantuntija, työnvälitys	100 virkaa,
asiantuntija, työvalmennus	20 virkaa,
asiantuntija, muutosturva	4 virkaa,
asiantuntija, taloudelliset tuet	10 virkaa,
asiantuntija, työnantajat ja työnvälitys	20 virkaa,
asiantuntija, palveluiden koordinaatio	20 virkaa ja

asiantuntija, työvoiman ulkopuolella olevat kotoutujat 4 virkaa.

Kuntalain 91 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

Perustettaviksi esitettyihin virkoihin sijoitettavien henkilöiden tehtävänkuviiin kuuluu kaupungin delegoidun toimivallan käyttämistä. Toimivaltaa käytetään 1.1.2025 voimaan tulevan hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisia työvoimaviranomaisen tehtäviä hoidettaessa. Tehtävänkuviiin kuuluu myös vuoden 2024 loppuun asti käynnissä olevaan työllisyyden kuntakokeiluun liittyvät asiantuntijoiden tehtävät. Kuntakokeilun delegoitu toimivalta perustuu voimassa olevan hallintosäännön edellä mainittua kohtaa vastaavaan kohtaan sekä kaupunginhallituksen tekemään delegointipäätökseen (12.6.2023, § 413).

Työvoiman ulkopuolella olevat kotoutujat -asiantuntijan tehtävänkuviiin kuuluu kaupungin delegoidun toimivallan käyttämistä 1.1.2025 voimaan tulevan hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 5 kohdan nojalla samaan aikaan voimaan tulevan kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisia kunnalle kuuluvia tehtäviä hoidettaessa. Ennen uuden kotoutumislain voimaantuloa virkaan sijoitetut henkilöt valmistelevät työvoiman ulkopuolella olevien kotoutujien parissa tehtävää viranomaisyötä uudessa toiminnossa. Loppuvuodesta muun muassa valmistellaan kaupunginhallitukselle kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaiset sekä työvoimaviranomaisen tehtäviä koskevat delegointipäätökset.

Perustettaviksi esitettäville viroille on varattu määräraha kaupunginkanslian talousarviossa. Virkojen rahoitus tullaan ottamaan huomioon työllisyyspalveluliikelaitoksen henkilöstömäärärahoissa, joihin saadaan jatkossa korvauksena valtionosuusrahoitusta.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettaviksi esitettyjen virkojen tehtäväkohtaiset palkat on määriteltävä kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Asiantuntijan tehtäväkohtaiseksi palkaksi on päätetty 3 080,37 euroa kuukaudessa.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

19

Oikaisuvaatimus työllisyyspalveluliikelayoksen kohtaantopalveluiden yksikön johtajan virkaan ottamisesta

HEL 2024-008396 T 01 01 01 01

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hylätä vs. elinkeinojohtajan päätöksestä 8.7.2024, § 21 tehdyn oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen kumoamiseen.

Esittelijän perustelut

Arto Smedberg on tehnyt oikaisuvaatimuksen vs. elinkeinojohtajan päätöksestä 8.7.2024 § 21, jolla päätettiin työllisyysliikelayoksen kohtaantopalveluiden yksikön johtajan virkaan ottamisesta.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kuntalain 140 §:n 3 momentin mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimus on tehty perustuen asianosaisuuteen ja se on saapunut 8.7.2024 Helsingin kaupungin kirjaamoon. Pöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa 5.7.2024. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen mukaan vs. elinkeinojohtajan 5.7.2024 tekemä virkaan ottamispäätös § 21. on purettava ja käynnistettävä uusi hakumenettely. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että hänellä on tehtävään vaadittavaa kokemusta suurten palvelukeskusten johtamisesta sekä ylempi korkeakoulututkinto, ammatillisen opettajan tutkinto sekä yli puolet suoritettuna kauppatieteiden tohtorin tutkinnosta.

Viran nimitysperusteet ja kelpoisuusvaatimukset

Työllisyyspalveluliikelaitoksen perustamista koskevan päätöksen (KV 13.3.2024, § 59) mukaan työllisyyspalveluliikelaitoksen tehtävänä on huolehtia julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta, kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta.

Kaupunginhallitus perusti 6.5.2024 alkaen § 259 Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitoksen yksikön johtajan virat. Niistä yksi on kohtaantopalveluiden yksikön johtajan virka. Virat sijoitetaan väliaikaisesti kaupunginkanslian elinkeino-osastolle ja siirretään 1.1.2025 lukien toimintansa aloittavaan työllisyyspalveluliikelaitokseen.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentissa todetaan, että virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Kohtaantopalveluiden yksikön johtajan kelpoisuusehtona on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisen kelpoisuusvaatimuksen lisäksi hakuilmoituksessa ilmoitettiin, että kohtaantopalveluiden yksikön johtajan virassa edellytetään näyttöjä tuloksellisesta työnhakija-asiakkaiden palvelujen johtamisesta. Lisäksi edellytettiin näkemyksellisyyttä siitä, miten työnhakijoiden ja työnantajien tarpeet saadaan kohtaamaan. Ilmoitimme arvostavamme kokemusta suurten volyymien palveluiden johtamisesta, muutoksen johtamisesta, erinomaisia neuvottelu- ja vuorovaikutustaitoja ja vaikuttavaa esiintymistaitoa. Lisäksi odotamme erinomaista paineensietokykyä myös ristiriitaisten odotusten keskellä. Eduksi luimme erinomaisen englannin kielen taidon. Etsimme henkilöä, joka on taitava ihmisten johtaja ja omaa valmentavan johtamisotteen.

Hakuilmoituksessa kuvailtiin tehtävää siten, että hakijalla on kyky huomioida ennakoivasti toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia, rakentaa ja käynnistää uutta toimintaa sekä varmistaa kaupungin strategisten linjausten toteutumista. Hakijan tulee edustaa kaupunkia sidosryhmien ja kumppaneiden kanssa tehtävässä yhteistyössä ja vastata yksikkönsä palvelukyvyistä, kustannusvaikuttavuudesta sekä toiminnan tuloksellisuudesta ja taloudesta. Lisäksi tehtävää kuvailtiin myös siten, että yksikön johtaja johtaa noin 250-300 henkilön yksikköä, toimii tiimpäälliköiden valmentavana esihenkilönä sekä johtaa ja koordinoi sovitujen tiimien ja työryhmien toimintaa.

Valintamenettely

Kohtaantopalveluiden yksikön johtajan virka oli julkisesti haettavana 22.5.-5.6.2024 kaupungin sähköisessä rekrytointipalvelussa. Hakuilmoitus oli lisäksi esillä Työmarkkinatorin, Joblyn, Oikotien ja Duunitorin työnhakusivustoilla sekä LinkedInin työpaikkajulkaisuissa. Rekrytoinnin markkinoinnissa käytettiin myös Helsingin Sanomien diginostoa.

Viran kelpoisuusvaatimukset ja virkaan eduksi katsottavat asiat on ilmoitettu hakuilmoituksessa.

Virkaa haki hakuajan puitteissa 22 henkilöä. Hakijoista 21 täytti virkaan asetetut kelpoisuusvaatimukset. Hakemuksia arvioitaessa huomioitiin, kuinka hyvin hakemuksissa esiin tuotu osaaminen ja aiempi kokemus vastaa haettavan tehtävän vaatimuksia. Jatkoon kutsuttiin 4 hakijaa, joilla tämä arvioitiin toteutuvan parhaiten.

Seuraava vaihe toteutettiin videohaastatteluna. Videovastaukset pyydettiin Helbit-rekrytointijärjestelmän videohaastattelutyökalulla 6.-10.6.2024. Videohaastattelun vastauksia arvioivat työllisyysjohtaja Annukka Sorjonen ja asiantuntija Henna Heikkinen.

Kaikki videovaiheeseen yltäneet olivat kokeneita ja osaavia ammattilaisia. Arvioinnissa painotettiin videoiden perusteella välittyntä näkemyksellistä johtamisotetta, tapaa välittää videossa sanomansa vakuuttavasti ja jäsentyneesti sekä eteenpäin katsovia ajatuksia haettavana olevan viran substanssiin liittyen. Jatkoon kutsuttiin 4 hakijaa, joiden aiempi kokemus sekä videovastaukset antoivat vakuuttavimman kuvan soveltuvuudesta virkaan.

Seuraava haastattelukierros toteutettiin ryhmähaastatteluina 17.-18.6.2024. Kohtaantopalveluiden yksikön johtajan ryhmähaastatteluun kutsuttiin neljä hakijaa. Ryhmähaastattelussa hakijoita arvioivat työllisyysjohtaja Annukka Sorjonen, kehittämispäällikkö Heli Lappi-Rantanen sekä asiantuntijat Henna Heikkinen ja Anne-Mari Mourukoski.

Kaikilla ryhmähaastatteluun kutsutuilla arvioitiin siis olevan hyvää, keskenään erilaista johtamisosaamista monipuolisesti erilaisista organisaatioista. Ryhmähaastatteluissa hakijoita arvioitiin haettavana olevan viran substanssiin liittyvän ryhmä- ja yksilötehtävän perusteella.

Rekrytointiryhmä arvioi, kuinka hyvin hakijat pystyivät tuomaan ryhmähaastattelutilanteessa esiin näkemyksellistä johtamisotetta, moderneja johtamisen keinoja sekä yhteistyökykyä ryhmässä. Jatkoon valitut toivat myös parhaiten esiin johtamisen näkökulmaa operatiivisen ja kehittämisen näkökulman lisäksi ja pystyivät tuomaan keskusteluun johtotehtä-

vässä vaadittavaa strategisen tason näkemystä. Jatkoon valitut esittivät sanomansa vakuuttavimmin ja onnistuivat tekemään sen kiteytetysti ja niin, että se kutsuu ihmisiä mukaan.

Jatkoon henkilöarviointeihin ja toiselle haastattelukierrokselle kutsuttiin kaksi hakijaa.

Henkilöarvioinnit toteutti MPS-yhtiöt Oy ajalla 18.-27.6.2024 ja toisen kierroksen haastattelut pidettiin 28.6.2024. Toisessa haastattelussa hakijoita haastattelivat työllisyysjohtaja Annukka Sorjonen, yhteisten palvelujen johtaja Kirsti Laine-Hendolin, yksikön päällikkö, vs. elinkeinojohtaja Paula Miettinen, sekä asiantuntija Henna Heikkinen.

Päätöksen perusteleminen ja virkaan valinnalle asetettujen edellytysten täyttyminen

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaiset yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lain esitöiden yksityiskohtaisten perustelujen (HE 1/1998 vp, s. 180) mukaan taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Hakijoita perustuslain 125 §:n 2 momentin perusteella vertailtaessa on nimitysperusteita oikeuskäytännön mukaan arvioitava kokonaisuutena, jossa koulutuksen ja työkokemuksen ohella on otettava huomioon myös hakijan viran hoitamisen kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet (KHO 2005:44).

Ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisukäytännön perusteella virkaan nimitävällä on harkintavaltaa muun ohella sen suhteen, miten virkaan kuuluvien tehtävien asettamia vaatimuksia ja hakijoiden ansioita painotetaan. Tämä koskee myös esimerkiksi hakijoiden koulutuksen, työkokemuksen sekä viran tehtäviin perehtyneisyyden keskinäistä painotusta hakijoita vertailtaessa. (AOA sij. 5.10.2017, dnro EOAK/3992/2017). Kohtaantopalveluiden johtajan valintapäätöksen perusteluista käy ilmi, että 22 hakijasta 21 täytti kelpoisuusvaatimukset. Yksityiskohtainen an-

siovertailu voidaan useiden hakijoiden joukosta ylimpien laillisuusvalvojen kannanottojen perusteella rajata sellaisiin hakijoihin, joita pidetään varteenotettavimpina (EOA 22.6.2006, dnro 13/4/05). Viranhakumenettelyn luonteeseen kuuluu lisäksi se, että vain osa hakijoista kutsutaan haastatteluun.

Valintapäätöksessä hakijoita on vertailtu yhdenmukaisilla hakuilmoituksessa ilmoitetuilla valintaperusteilla ja jotka käyvä ilmi valintapäätöksen perusteluista. Yksikön johtajan tehtävässä edellytetään näyttöjä tuloksellisesta työnhakija-asiakkaiden palvelujen johtamisesta sekä näkemyksellisyyttä siitä, miten työnhakijoiden ja työnantajien tarpeet saadaan kohtaamaan. Tehtävän edellytysten lisäksi hakuilmoituksessa kuvailtiin tehtävää, mutta nämä kuvailevat tehtävät eivät olleet valintaperusteena, eikä hakijoita niiden suhteen vertailtu.

Valintaprosessi toteutettiin monimenetelmällisesti siten, että kokonaisarviointiin kuului hakemuksen lisäksi videohaastattelu, ryhmähaastattelu tehtävineen, MPS:n toteuttama henkilöarviointi sekä yksilöhaastattelu. Oikaisuvaatimuksen tehnyt henkilö ei edennyt hakemuksensa perusteella jatkoon valintaprosessissa.

Virkaan valittu Tuomas Järvinen on suorittanut yhteiskuntatieteiden maisterin ylemmän korkeakoulututkinnon Kuopion yliopistossa vuonna 2008. Järvinen on toiminut Helsingin kaupungin työllisyyspalveluiden palvelupäällikkönä vuodesta 2022 vastaten asiakaspalvelun johtamisesta ja kehittämisestä sekä osaamisen ja uraohjauksen palvelukokonaisuuden tulos- ja henkilöstöjohtamisesta sekä verkosto- ja kumppanuusyhteistyöstä. Näiden lisäksi hän vastasi uuden palveluorganisaation valmistelusta erityisesti kohtaanpalveluiden osalta. Aiemmin hän on työskennellyt palveluesihenkilönä Helsingin työllisyyspalveluissa ja Vantaan kaupungilla. Tätä ennen Järvinen on työskennellyt pitkään erilaisissa johtajatehtävissä ja päällikkö- ja esihenkilötehtävissä Seure Henkilöstöpalvelut Oy:lla.

Kohtaanpalveluiden yksikön johtajan valintapäätöksen perusteluista käy ilmi, että yksikön johtajan virassa edellytetään näkemystä siitä, miten työnhakijoiden ja työnantajien tarpeet saadaan kohtaamaan, sekä näyttöjä tuloksellisesta työnhakijapalveluiden johtamisesta sekä erinomaisia neuvottelu- ja vuorovaikutustaitoja ja vahvaa ihmisten johtamistaitoa valmentavalla otteella.

Työllisyyden ekosysteemit ovat kompleksisia ja normatiivista työllisyystehtävää laajempia, joissa johtaminen ja palveluiden kehittäminen sidosryhmien kanssa edellyttää kykyä viestiä uskottavasti ja laaja-alaisesti sekä systeemistä ajattelua. Virkaan valitulla Tuomas Järvisellä on laaja työllisyyspalveluiden toimintakentän tuntemus, vaikuttavat vuo-

rovaikutustaidot sekä kyky johtaa pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti. Lisäksi Järvisen osalta valintaprosessin aikana korostui laaja kokemus palveluiden kehittämisestä niin viranomaispalveluissa kuin julkishallinnon ulkopuolella. Järvisen näkemykset työnhakijoiden ja työnantajien tarpeiden kohtaamisesta perustuivat laajaan toimintaympäristön tunteeseen sekä ymmärrykseen palvelun tuotantotavoista, mikä katsotaan edistävän parhaiten mahdollisuuksia toimia uudessa liiketoimintamalliin perustuvassa organisaatiossa.

Kunnan viranomaisella on lähtökohtaisesti laaja harkintavalta valita ketnet tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista. Tätä harkintavaltaa kaventavat perustuslain 125.2 §:n yleiset nimitysperusteet. Perustuslain säännös edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua, joka on suoritettu kohtaanpalveluiden yksikön johtajaa valittaessa. Niin suhteessa hakuilmoituksessa ilmoitettuihin edellytyksiin kuin hakijoiden keskinäisessä vertailussa virkoihin valitun henkilön on katsottu olevan ansioitunein ja omaavan siten parhaat edellytykset kohtaanpalveluiden yksikön johtajan virkaan kuuluvien tehtävien hoitamiseen.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Virkaan valittu täyttää viralle asetetun muodollisen kelpoisuusvaatimuksen, yleisten nimitysperusteiden asettamat vaatimukset sekä muut hakuilmoituksessa esitetyt edellytykset.

Hakijoiden ansiovertailu on suoritettu asianmukaisesti ja päätös on perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla. Virkaan ottaminen on perustunut hakijoiden vertailuun, jossa koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi on otettu huomioon haastattelussa esille tulleet seikat sekä hakijoiden viran hoidon kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet. Päätöksessä on selvitetty valituksi tulleen koulutus, työkokemus sekä muut valintaan vaikuttaneet objektiivisesti osoitettavissa olevat ansiot ja seikat. Virkaan on valittu kokonaisarviointin perusteella hakuilmoituksen kelpoisuusvaatimukset ja muut edellytykset parhaiten täyttävä eli ansioitunein hakija.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että vs. elinkeinojohtaja olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä. Vs. elinkeinojohtajan päätös ei ole lainvastainen, eikä se ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, ja se on tarkoituksenmukainen. Oikaisuvaatimus tulee näin ollen hylätä perusteettomana.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

12.08.2024

Asia/19

Annukka Sorjonen, Työllisyysjohtaja, puhelin: 09 310 84800
annukka.sorjonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Arto Smedberg

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Elinkeino-osasto Elinkeinojohtaja 05.07.2024 § 21

HEL 2024-008396 T 01 01 01 01

Päätös

Vs. elinkeinojohtaja päätti ottaa yhteiskuntatieteiden maisteri Tuomas Järvisen kohtaantopalveluiden yksikön johtajan vakinaiseen virkaan 7500 euroa/kk kokonaispalkan mukaisin palkkaeduin. Virassa on kuuden kuukauden koeaika.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös tällaisen henkilön osalta ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä 30 päivän kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Päätöksen perustelut

Työllisyyspalveluliikelaitoksen perustamista koskevan päätöksen (KV 13.3.2024, § 59) mukaan työllisyyspalveluliikelaitoksen tehtävänä on huolehtia julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta, kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta.

Kaupunginhallitus perusti 6.5.2024 alkaen § 259 Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitoksen yksikön johtajan virat. Niistä yksi on kohtaantopalveluiden yksikön johtajan virka. Virat sijoitetaan väliaikaisesti kaupunginkanslian elinkeino-osastolle ja siirretään 1.1.2025 lukien toimintansa aloittavaan työllisyyspalveluliikelaitokseen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Tehtäväkuvaan kuuluvat työllisyyspalveluliikelaitoksen 1.1.2025 käynnistävän toiminnan suunnittelu ja valmisteleminen sekä vuoden 2024 loppuun asti käynnissä olevaan työllisyyden kuntakoikeiluun liittyvät valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- ja ohjaustehtävät.

Kohtaantopalveluiden yksikön johtajan virka oli julkisesti haettavana 22.5.-5.6.2024 kaupungin sähköisessä rekryointipalvelussa. Hakuilmoitus oli lisäksi esillä Työmarkkinatorin, Joblyn, Oikotien ja Duunitorin työnhakusivustoilla sekä LinkedInin työpaikkajulkaisuissa. Rekrytoinnin markkinoinnissa käytettiin myös Helsingin Sanomien diginostoa.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 9 kohdan mukaan kansliapäällikkö, ellei ole siirtänyt tehtävää toiselle viranhaltijalle, ottaa palvelukseen kaupunginkanslian viranhaltijat ja työntekijät.

Virkaa täytettäessä on noudatettava perustuslain 125 § 2 momenttia säädettyjä yleisiä virkanimitysperusteita, jotka ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Tämän yksikön johtajan viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemus johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi hakuilmoituksessa todettiin, että tehtävään etsitään henkilöä, joka on taitava ihmisten johtaja. Edellytämme tehtävässä näyttöjä tuloksellisesta työnhakija-asiakkaiden palvelujen johtamisesta. Tehtävässä menestyminen edellyttää näkemyskykyä siitä, miten työnhakijoiden ja työnantajien tarpeet saadaan kohtaamaan. Arvostamme kokemusta suurten volyymien palveluiden johtamisesta sekä muutoksen johtamisesta. Valittavalla johtajalla tulee lisäksi olla erinomaiset neuvottelu- ja vuorovaikutustaidot ja vaikuttava tapa esiintyä. Hän on valmentava johtaja, jolla on erinomainen paineensietokyky myös ristiriitaisten odotusten keskellä. Eduksi kerroimme lukevamme erinomaisen englannin kielen taidon.

Kaupungilla johdon tehtävissä sovelletaan kokonaispalkkajärjestelmää. Palkka määräytyy tehtävän vaativuuden sekä tehtävässä menestymisen edellyttämän kokemuksen mukaan. Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtajaa lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta.

Hakijat ja rekryointiprosessi

Virkaa haki hakuajan puitteissa 22 henkilöä. Hakijoista 21 täytti virkaan asetetut kelpoisuusvaatimukset. Hakemuksia arvioitaessa huomioitiin, kuinka hyvin hakemuksissa esiin tuotu osaaminen ja aiempi kokemus

vastaa haettavan tehtävän vaatimuksia. Jatkoon kutsuttiin 4 hakijaa, joilla tämä arvioitiin toteutuvan parhaiten.

Seuraava vaihe toteutettiin videohaastatteluna. Videovastaukset pyydettiin Helbit-rekrytointijärjestelmän videohaastattelutyökalulla 6.-10.6.2024. Videohaastattelun vastauksia arvioivat työllisyysjohtaja Annukka Sorjonen ja asiantuntija Henna Heikkinen. Kaikki videovaiheeseen yltäneet olivat kokeneita ja osaavia ammattilaisia. Arvioinnissa painotettiin videoiden perusteella välittyntä näkemyksellistä johtamisotetta, tapaa välittää videossa sanomansa vakuuttavasti ja jäseny-neesti sekä eteenpäin katsovia ajatuksia haettavana olevan viran subs-tanssiin liittyen. Jatkoon kutsuttiin 4 hakijaa, joiden aiempi kokemus se-kä videovastaukset antoivat vakuuttavimman kuvan soveltuvuudesta virkaan.

Seuraava haastattelukierros toteutettiin ryhmähaastatteluina 17.-18.6.2024. Kohtaantopalveluiden yksikön johtajan ryhmähaastatteluun kutsuttiin Tuomas Järvinen, ***** Ryhmähaastattelussa hakijoita arvioivat työllisyysjohtaja Annukka Sorjonen, kehittämispäällikkö Heli Lappi-Rantanen sekä asiantuntijat Henna Heikkinen ja Anne-Mari Mou-rukoski.

Järvinen Tuomas on suorittanut yhteiskuntatieteiden maisterin ylem-män korkeakoulututkinnon Kuopion yliopistossa vuonna 2008. Järvinen on toiminut Helsingin kaupungin työllisyyspalveluiden palvelupäällikkö-nä vuodesta 2022 vastaten asiakaspalvelun johtamisesta ja kehittämi-sestä sekä osaamisen ja uraohjauksen palvelukokonaisuuden tulos- ja henkilöstöjohtamisesta sekä verkosto- ja kumppanuusyhteistyöstä. Näiden lisäksi hän vastasi uuden palveluorganisaation valmistelusta erityisesti kohtaantopalveluiden osalta. Aiemmin hän on työskennellyt palveluesihenkilönä Helsingin työllisyyspalveluissa ja Vantaan kaupun-gilla. Tätä ennen Järvinen on työskennellyt pitkään erilaisissa johtaja-tehtävissä ja päällikkö- ja esihenkilötehtävissä Seure Henkilöstöpalve-lut Oy:lla.

***** on suorittanut yhteiskuntatieteiden maisterin ylemmän kor-keakoulututkinnon Itä-Suomen yliopistossa vuonna 2006. *****

***** on suorittanut kasvatustieteiden maisterin ylemmän korkea-koulututkinnon Jyväskylän yliopistossa vuonna 1997. *****

***** on suorittanut yhteiskuntatieteiden maisterin ylemmän kor-keakoulututkinnon Kuopion yliopistossa vuonna 1999. *****

Kaikilla ryhmähaastatteluun kutsutuilla arvioitiin siis olevan hyvää, kes-kenään erilaista johtamisosaamista monipuolisesti erilaisista organisaatioista. Ryhmähaastatteluissa hakijoita arvioitiin haettavana olevan vi-

ran substanssiin liittyvän ryhmä- ja yksilötehtävän perusteella. Rekrytointiryhmä arvioi, kuinka hyvin hakijat pystyivät tuomaan ryhmähaastattelutilanteessa esiin näkemyksellistä johtamisotetta, moderneja johtamisen keinoja sekä yhteistyökykyä ryhmässä. Jatkoon valitut toivat myös parhaiten esiin johtamisen näkökulmaa operatiivisen ja kehittämisen näkökulman lisäksi ja pystyivät tuomaan keskusteluun johtotehtävässä vaadittavaa strategisen tason näkemystä. Jatkoon valitut esittivät sanomansa vakuuttavimmin ja onnistuivat tekemään sen kiteytetysti ja niin, että se kutsuu ihmisiä mukaan.

Jatkoon henkilöarviointeihin ja toiselle haastattelukierrokselle kutsuttiin Tuomas Järvinen ja *****

Henkilöarviointitoteutti MPS-yhtiöt Oy ajalla 18.-27.6.2024 ja toisen kierroksen haastattelut pidettiin 28.6.2024. Toisessa haastattelussa hakijoita haastattelivat työllisyysjohtaja Annukka Sorjonen, yhteisten palvelujen johtaja Kirsti Laine-Hendolin, yksikön päällikkö, vs. elinkeinojohtaja Paula Miettinen, sekä asiantuntija Henna Heikkinen.

Arviointi

Työllisyyspalveluliikelaitoksen yksiköiden johtajilla on merkittävä rooli uuden liikelaitoksen toiminnan alkuun saamisessa ja siihen kohdistuvien suurten odotuksiin vastaamisessa. Kohtaanto-palveluiden johtaja vastaa henkilö- ja työnantaja-asiakkaille tarjottavien palveluiden ja toimintojen johtamisesta, kehittämisestä ja niihin liittyvästä valmistelutyöstä. Yksikön johtaja johtaa yli 200 henkilön yksikköä ja toimii mm. tiimi-päälliköiden valmentavana esihenkilönä.

Lopullinen vertailu suoritettiin kahden kärkihakijan Tuomas Järvisen ja *****

Tehtävässä menestyminen edellyttää näkemystä siitä, miten työnhakijoiden ja työnantajien tarpeet saadaan kohtaamaan, sekä näyttöjä tuolloisesta työnhakijapalveluiden johtamisesta. Molemmat kärkihakijat toivat prosessin aikana esille hyviä näkemyksiä työnhakijoiden ja työnantajien tarpeiden yhteensovittamisesta. Järvinen kuitenkin esitti selkeämmin näkemyksensä palvelun ja toiminnan kehittämisestä, ja hänen näkemyksensä perustuivat laajaan toimintaympäristön tuntemukseen sekä ymmärrykseen palvelun tuotantotavoista, mikä edistää mahdollisuuksia toimia uudessa liiketoimintamalliin perustuvassa organisaatiossa.

Työssä onnistuminen edellyttää vahvaa ihmisten johtamistaitoa valmentavalla otteella. ***** on keskusteleva ja vuorovaikutteinen johtaja. Tuomas Järvinen puolestaan johtajana tukee muita ja toimii sparraajana. Hänen johtamistyyliään kuvastaa osallistava ja kysyvä johta-

mistyyli. Järvinen on ollut aiemmin mukana luomassa yhteisjohtamisenmallia, josta nähdään hyötyä uuden liikelaitoksen alkuun saamisessa ja yhteisten toimintatapojen vakiinnuttamisessa.

Kohtaantopalveluiden johtamisessa arvostetaan myös kokemusta suurten volyymien palveluiden johtamisesta sekä muutoksen johtamisesta. Molemmilla kärkihakijoista on kokemusta suurten volyymien palveluiden johtamisesta sekä muutoksen johtamisesta. ***** ja Järvisellä puolestaan kolmesta suuresta eri julkisorganisaatiosta.

Valittavalla henkilöllä tulee lisäksi olla erinomaiset neuvottelu- ja vuorovaikutustaidot sekä vaikuttava ja vakuuttava tapa tuoda ajatuksiaan esille. Molemmat kärkihakijat ovat varsin varmoja esiintyjiä ja heidän neuvottelutaitonsa arvioidaan hyviksi. Kuitenkin Tuomas Järvinen toi ajatuksiaan esille vaikuttavammin ja kiteytetysti, pohjaten ajatuksiaan vahvaan toimintaympäristön tuntemukseen.

Hakuasiakirjoihin, haastatteluihin ja henkilöarviointiin perustuvan kokonaisarvion perusteella katsotaan, että hakijoista Tuomas Järvisellä on parhaat edellytykset hoitaa edellä kuvattuja virkaan kuuluvia tehtäviä. Hänen valintaansa puoltaa rekrytointiprosessin aikana esiin tuotu vahva näyttö kyvystä johtaa kohtaantopalveluita pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti. Hänen menestystään tehtävässä tukee kyky luoda uutta vahvaa yhteistyökulttuuria, jonka hän tekee ihmisiä osallistaen, sparraten ja erilaisia tilanteita herkällä korvalla kuunnellen. Tuomas Järvinen pystyy hyödyntämään laajaa toimintakentän tuntemustaan sekä vaikuttavia vuorovaikutustaitojaan yksikön johtamisessa, ja siten vaikuttamaan positiivisesti kohtaantopalveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Samalla hänen taustansa liiketoimintamallilla toimivasta organisaatiossa edistää onnistumista toimia johtajana uudessa liiketoimintamalliin perustuvassa organisaatiossa. Lisäksi eduksi luetaan Järvisen erinomainen englannin kielen taito.

Lisätiedot

Henna Heikkinen, asiantuntija, puhelin: 09 310 24383
henna.heikkinen(a)hel.fi

20

Tilojen vuokraaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan väistötilakäyttöön (Malminkartano, Arentipolku 1)

HEL 2024-006089 T 02 08 03 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää vuokrata 9.6.2024 päivätyn hankesuunnitelman mukaisen 3 837 brm² laajuisen väistöpaviljongin 60 kuukaudeksi koulu- ja päiväkotikäyttöön siten, että arvonlisäverottomien vuokrien ja investointikustannusten kokonaissumma on enintään 7 080 600 euroa huhtikuun 2024 kustannustasossa.

Samalla kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 1:n yksikön päällikön allekirjoittamaan Parmaco Oy:n kanssa vuokrasopimus ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijän perustelut

Tarve

Malminkartanoon tarvitaan väistötilat Pihkapuiston ala-asteelle (Pihkatie 11) ja sen rakennuksessa toimivalle päiväkotiki Kaunokille sekä Malminkartanon ala-asteelle (Puustellintie 6) nykyisten tilojen perusparantamisen ajaksi. Kouluja varten väistötiloihin tarvitaan 310 oppilaspaikkaa ja päiväkotia varten 102 tilapaikkaa (sisältäen esiopetuksen).

Väistötilat tarvitaan Pihkapuiston ala-astetta ja päiväkotiki Kaunokkia varten ajalle 6/2025-6/2027 ja Malminkartanon ala-astetta varten ajalle 7/2027-6/2029. Lisäksi varaudutaan perusparannushankkeiden mahdolliseen viivästyntymiseen ajalla 7/2029-5/2030.

Väistötilaratkaisu

Kaupungilla ei ole Malminkartanon alueella koulu- ja päiväkotikäyttöön soveltuvia vapaita tiloja, minkä vuoksi on päädytty vuokraamaan tarvittavat tilat ulkoa. Asemakaavoitus-palvelun mukaan tilapäiset väistötilat sopivat sijoitettavaksi väliaikaisesti purettavan Apollon koulun paikalle (Arentipolku 1) YO-tontille. YO-tontin länsiosa riittää kokonsa puolesta 2-kerroksiselle väistöpaviljonkirakennukselle ja tarvittaville koulun ja päiväkodin piholle.

Keuyen liikenteen reitit on kartoitettu yhteistyössä asemakaavoituksen kanssa ja ne sijoitetaan paviljonkitontin itä- ja eteläreunaan. Sijoitusratkaisu mahdollistaa väistötilojen itäpuolelle suunniteltavan Malminkarta-

non sydän -hankkeen työmaan huoltoyhteydet ja muut työmaajärjestelyt. Sekä väistöpaviljonkihankkeen että Malminkartanon sydän -hankkeen työmaaparakit voidaan sijoittaa puretun päiväkotitontille.

Vuokrattavat tilat

Kaupunkiympäristön toimiala on kilpailuttanut Pihkapuiston ja Malminkartanon perusparannushankkeiden rakentamisen ajaksi tarvittavat, väliaikaisena tilaratkaisuna toteutettavat vuokrattavat väistötilat.

Kaupunki vuokraa paviljonkitilat Parmaco Oy:ltä 60 kuukaudeksi ajalle 6/2025 – 5/2030, jotta voidaan varmistaa kahden peräkkäisen rakennushankkeen aiheuttaman väistötilatarpeen mukainen tilakapasiteetti. Vuokrasopimuksessa sovitaan vuokranantajan ja vuokralaisen vastuista ja velvollisuuksista vuokrakohteiden toteuttamisessa. Vuokranantaja vastaa kohteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta vuokrasopimusten ja sen liitteiden, tarjouspyyntöasiakirjojen ja kohteista laadittavien suunnitelmien, piirustusten ja muiden asiakirjojen mukaisesti. Vuokranantaja vastaa koko vuokra-ajan vuokrakohteen ylläpidosta vuokrasopimusluonnoksen liitteenä oleva ylläpidon vastuunjakotaulukon mukaisesti.

Vuokrasopimusluonnos on liitteenä 1. Hankesuunnitelma on liitteenä 2.

Hankkeen laajuus

Hankkeen yhteenlaskettu laajuus on arviolta 3 837 brm², 3 560 htm².

Vuokra- ja investointikustannukset

Vuokrauksen kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä enintään 7 080 600 euroa huhtikuun 2024 kustannustasossa.

Kokonaiskustannus sisältää kaupunkiympäristön toimialan investointikustannuksia yhteensä 621 600 euroa. Investointikustannuksiin sisältyvät rakennuttamis- ja suunnittelukustannukset, rakennuttajan erillishankinnat sekä lisä- ja muutostyövaraus.

Kokonaiskustannuksiin sisältyvä, paviljongeista ulos maksettava vuokra on arvonlisäverottomana 30,24 euroa/htm² eli noin 107 650 euroa kuukaudessa ja yhteensä noin 1 291 800 euroa vuodessa. Viiden vuoden vuokra-ajalta ulos maksettava vuokra on yhteensä 6 459 000 euroa.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on arviolta 34,64 euroa/htm²/kk eli noin 123 326 euroa kuukaudessa ja yhteensä noin 1

479 910 euroa vuodessa. Tilakustannus muodostuu ulos maksettavasta tilavuokrasta 30,24 euroa/htm²/kk, ylläpitovuokrasta, joka on sopimuskauden alussa 1,49 euroa/htm²/kk, yleiskustannuksesta 0,67 /htm²/kk ja lisä- ja muutostöiden lisävuokrasta, joka on enintään 2,24 /htm²/kk.

Ylläpitovuokran suuruus määräytyy vuodeksi kerrallaan toteutuneiden kustannusten perusteella siten, että ylläpitokulujen yli- tai alijäämä otetaan huomioon seuraavan vuoden ylläpitovuokran määrässä. Lisävuokran lopullinen suuruus määritetään investointivarausten suunnittelu- ja rakentamisvaiheen toteutuneiden kustannusten perusteella.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala lausuu väistötiloista Malminkartanon sydämen hankesuunnitelmasta annettavan lausunnon yhteydessä. Mikäli kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei puolla Malminkartanon sydämen hankesuunnitelmaa, väistötilojen hankinnasta kertyneet kustannukset sisällytetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan investointivastikkeeseen.

Hankkeen rahoitus

Tilojen ulosmaksettava vuokra rahoitetaan kaupunkiympäristön toimialan käyttötalousmäärärahoista. Hankkeen rakennuttamiskustannukset rahoitetaan investointimäärärahoista.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Tavoitteena on, että vuokranantaja toteuttaa maanrakentamisen, tilaelementtien siirtämisen, pystyttämisen ja piharakentamisen 12/2024-6/2025 välisenä aikana. Tarkoituksena on, että 6/2025 vastaanotettavat tilat voidaan ottaa kalustettuina käyttöön 8/2025.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohdan sekä kaupunginhallituksen 18.9.2017 § 865 päätöksen perusteella kaupunginhallitus on toimivaltainen päättämään vuokraamisesta, kun määräaikaisen sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on yli 5 miljoonaa euroa, mutta enintään 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

12.08.2024

Asia/20

- 1 Vuokrasopimusluonnos
- 2 Hankesuunnitelma 9.6.2024 Malminkartanon väistöpäviljongit

Oheismateriaali

- 1 ARK-viitesuunnitelmat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 27.06.2024 § 88

HEL 2024-006089 T 02 08 03 00

Katuosoite Arentipolku 1, Hankenumerot 2821P21761 ja 2000V20047

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti

A

hyväksyä tarjouskilpailussa hinnaltaan halvimman tarjouksen antaneen Parmaco Oy:n Malminkartanon väistöpäviljonkien tilaelementtirakennuksen kokonaistoimituksen toimittajaksi, ehdolla että kaupunginhallitus hyväksyy vuokrauksen.

oikeuttaa hankeyksikön tiimipäällikön allekirjoittamaan esisopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti esittää kaupunginhallitukselle päätettäväksi

B

vuokrata Parmaco Oy:lta osoitteeseen Arentipolku 1 sijoittuva, väliaikaisista tilaelementeistä koostuva koulu- ja päiväkotikäyttöön suunniteltu 9.6.2024 päivätyn hankesuunnitelman mukainen väistöpäviljonki 60 kuukaudeksi tarjouksen mukaiseen arvonlisäverottomaan kokonaisvuokrahintaan 6 459 000 euroa siten, että tilojen laajuus on arviolta

12.08.2024

Asia/20

3 837 brm² ja tilavuokrien ja investointivarausten arvonlisäveroton kokonaissumma on enintään 7 080 600 euroa huhtikuun 2024 kustannustasossa.

oikeuttaa asiakkuusyksikkö 1:n yksikön päällikön allekirjoittamaan Parmaco Oy:n kanssa tehtävä liitteiden mukainen vuokrasopimus ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Käsittely

27.06.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Erkki Huitti. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Ari Hulkkonen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 27925
ari.hulkkonen(a)hel.fi

12.08.2024

Asia/21

21

Valtuutettu Amanda Pasasen aloite biomassan kestävyiden turvaamisesta ja polttoon perustavasta lämmöntuotannosta eroon pyrkimisestä

HEL 2024-003151 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että biomassan kestävyys on turvattava ja pyrittävä eroon polttoon perustavasta lämmöntuotannosta. Aloite on liitteenä 1.

Kaupunginhallitus toteaa, että biomassan kestävyiden turvaaminen ja polttoon perustavasta lämmöntuotannosta vastaa Helen Oy. Helen Oy:ltä on pyydetty aloitteeseen liittyen lausunto, joka on liitteenä 2.

Helen Oy:n lausunnossa todetaan, että yhtiö on sitoutunut varmistamaan biomassan kestävyiden. Yhtiö käyttää ainoastaan Euroopan uusiutuvan energian direktiivin kestävyyskriteerit täyttävää biomassaa. Esimerkiksi vuonna 2023 yhtiö saavutti tavoitteensa, ja 100 prosenttia yhtiön hankkimasta biomassasta oli kestävä. Tämä tarkoittaa käytännössä, että puupolttoaineet ovat sertifioiduilta toimittajilta (PEFC = Programme for the Endorsement of Forest Certification, SBP = Sustainable Biomass Program, FSC = Forest Stewardship Council) ja alkupe- rävalvottuja.

Yhtiö on lausunnon mukaan kehittämässä polttoaineen- hallintajärjestelmää, jonka avulla yhtiö voi varmistaa tuotanto- ja toimitusketjun vastuullisuuden jatkossakin. Valtuustoaloitteessakin mainittujen PEFC- sekä FSC-sertifikaattien lisäksi Helen on lisännyt hankkimansa biomassan kestävyysvaatimuksia käyttämällä osassa hankintoja SBP-sertifiointia aiempien sertifiointien rinnalla. Euroopan komission tunnustama SBP-sertifiointi osoittaa, että yritys noudattaa lämpöä ja energiaa tuottavan biomassan eurooppalaista lainsäädäntöä, sääntelyä ja kestävyysvaatimuksia. FSC- ja PEFC-standardien vaatimukset eivät kata kaikkia SBP-järjestelmän vaatimuksia eikä SBP-järjestelmän sertifiointi kata kaikkia FSC- ja PEFC-standardien vaatimuksia. SBP-järjestelmä siis täydentää hankitun biomassan kestävyysvaatimuksia.

Lausunnossa korostetaan myös, että polttoon perustuvan energiantuotanto on ollut Helenin painopiste, kun yhtiö on vähentänyt fossiilisten polttoaineiden osuutta energiantuotannossa. Helenin strategian mu-

kaan polttamisen osuus tulee merkittävästi tippumaan 2020-luvun aikana. Yhtiön tavoitteena on luopua kaikesta polttamisesta vuoteen 2040 mennessä. Tämä on osa Helenin laajempaa strategiaa, jossa pyritään vähentämään hiilidioksidipäästöjä ja edistämään kestävästä kehitystä.

Polttamisesta luopuminen tarkoittaa lämmityksen sähköistymistä, mikä vaatii sekä kantaverkon sähkönsiirron kehittämistä että pienydinvoimaa Helsinkiin. Sähkönsiirtoverkon kehittäminen sähköistyvässä Helsingissä on avainasemassa. Helsinki on viime vuosiin asti ollut sähkön siirron näkökulmasta omavarainen. Tämä kehitys on isossa murroksessa, ja Helsingistä tulee sähkön tuoja. Suomen kantaverkko rajoittaa Helsingin sähköistymistä sekä Helenin suunnitteleminen investointien toteuttamista.

Lausunnossa todetaan myös, että muut toimenpiteet polttoon perustumaton energiantuotantoon ovat pienydinvoiman rakentaminen Helsinkiin sekä vetyratkaisujen suunnittelu Helsingissä. Yhtiön mukaan pienydinvoima on tehokas ja ympäristöystävällinen energiantuotantomuoto, joka voi auttaa yhtiötä saavuttamaan sen tavoitteet. Pienydinvoiman rakentaminen Helsingissä on yhtiön mukaan yksi konkreettinen keino, joka mahdollistaa luopumisen kokonaan polttamisesta. Vetyratkaisujen suunnittelu Helsingissä mahdollistaa yhtiön mukaan paitsi lämmöntuotannon hyödyt, myös suuren mahdollisuuden luoda uutta hyvinvointia ja liiketoimintaa Helsinkiin. Yhtiön mukaan, vetyratkaisut ovat osa yhtiön innovatiivista lähestymistapaa energiantuotantoon ja ne voivat auttaa Helsinkiä saavuttamaan hiilineutraaliustavoitteensa.

Lopuksi lausunnossa todetaan, että polttoon perustumaton lämmöntuotanto on Helenin strategian kulmakivi, jota kohti yhtiö etenee määrätietoisesti.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginhallitus on 11.3.2024 § 156 päättänyt, että se vastaa biomassan kestävyys turvaamista ja polttoon perustuvasta lämmöntuotannosta eroon pyrkimisestä koskevaan aloitteeseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Patrick Wahlman, Konsernianalyttikko, puhelin: 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

12.08.2024

Asia/21

Liitteet

- 1 Aloite
- 2 Helen Oy:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kanslia

22

Valtuutettu Mai Kivelän toivomusponsi liikenteen lisätoimenpiteiksi päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi

HEL 2023-011878 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.9.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muulle valtuustolle.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Helsingin kaupungin vuoden 2022 ympäristöraporttia 13.9.2023 hyväksynyt seuraavan valtuutettu Mai Kivelän toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tuoda pikaisesti päätöksentekoon liikenteen lisätoimenpiteitä päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi.

Liikenteen päästövähennystoimenpiteiden valmistelu on käynnissä ja tavoitteena saada niihin liittyvät johtopäätökset valmiiksi vuoden 2024 aikana.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 linjataan, että kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030, nollata päästöt vuoteen 2040 mennessä ja olla hiilinegatiivinen sen jälkeen. Syksyllä 2022 kaupunginhallitus hyväksyi päivitetyn Hiilineutraali Helsinki - päästövähennysohjelman, jonka mukaisesti liikenteen päästöjä tulee vähentää vuoteen 2030 mennessä 69 % vuoden 2005 tasosta. Keväällä 2022 teetetyt selvityksen mukaan aiemmin tunnistetut jo päätetyt toimenpiteet eivät kuitenkaan riitä hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseen liikenteen osalta, vaan tavoitteesta ollaan jäämässä kauas. Osana päivitettyä päästövähennysohjelmaa hyväksyttiin toimenpide, jonka mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala laatii selvityksen kaupungin käytössä olevista vaikuttavimmista lisäisistä liikenteen päästövähennyskeinoista vuodelle 2030 asetetun tavoitteen saavuttamiseksi.

Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi tullaan tarvitsemaan laaja valikoima myös muita vaikuttavia toimia, kuten liikenteen sujuvuuteen vaikuttavia toimia sekä ajoneuvojen käyttövoimamuutokseen ja ajosuorituksen vähenemiseen kohdistuvia toimia. Työ on käynnissä tehokkaiden, kaupungin päätösvallassa olevien sekä riittävän nopeasti vaikuttavien toimenpiteiden tunnistamiseksi ja toimenpiteiden vaikutusten arvioimiseksi. Toimenpiteiden vaikutuksia on tarkoitus arvioida laajasti ja

vuorovaikutteisesti. Arviointia tehdään CO₂-päästövaikutusten lisäksi monipuolisesti sosiaalisista, taloudellisista ja liikennejärjestelmätason näkökulmista. Vaikutusten arviointia ja asukas- ja yritysvuorovaikutusta tehdään alkuvuoden 2024 aikana. Toimenpidekokonaisuuden vaikutusten arvioinnin johtopäätökset valmistuvat kuluvan vuoden aikana.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 19.12.2023 § 697

HEL 2023-011878 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnessa edellytetään selvitettävän mahdollisuutta tuoda pikaisesti päätöksentekoon liikenteen lisätoimenpiteitä päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Liikenteen päästövähennystoimenpitei-

den valmistelu on käynnissä ja tavoitteena saada niihin liittyvät johtopäätökset valmiiksi kevään 2024 aikana.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021 - 2025 linjataan, että kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030, nollata päästöt vuoteen 2040 mennessä ja olla hiilinegatiivinen sen jälkeen. Syksyllä 2022 kaupunginhallitus hyväksyi päivitetyn Hiilineutraali Helsinki - päästövähennysohjelman, jonka mukaisesti liikenteen päästöjä tulee vähentää vuoteen 2030 mennessä 69 % vuoden 2005 tasosta. Keväällä 2022 teetetyt selvityksen mukaan aiemmin tunnistetut jo päätetyt toimenpiteet eivät kuitenkaan riitä hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseen liikenteen osalta, vaan tavoitteesta ollaan jäämässä kauas. Osana päivitettyä päästövähennysohjelmaa hyväksyttiin toimenpide, jonka mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala laatii selvityksen kaupungin käytössä olevista vaikuttavimmista lisäisistä liikenteen päästövähennyskeinoista vuodelle 2030 asetetun tavoitteen saavuttamiseksi.

Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi tullaan tarvitsemaan laaja valikoima myös muita vaikuttavia toimia, kuten liikenteen sujuvuuteen vaikuttavia toimia sekä ajoneuvojen käyttövoimamuutokseen että ajo-suoritteiden vähenemiseen kohdistuvia toimia. Työ on käynnissä tehokkaiden, kaupungin päätösvallassa olevien sekä riittävän nopeasti vaikuttavien toimenpiteiden tunnistamiseksi ja toimenpiteiden vaikutusten arvioimiseksi. Toimenpiteiden vaikutuksia on tarkoitus arvioida laajasti ja vuorovaikutteisesti. Arviointia tehdään CO₂-päästövaikutusten lisäksi monipuolisesti sosiaalisista, taloudellisista ja liikennejärjestelmätason näkökulmista. Vaikutusten arviointia ja asukas- ja yritysvuorovaikutusta tehdään alkuvuoden 2024 aikana. Toimenpidekokonaisuuden vaikutusten arvioinnin johtopäätökset valmistuvat loppukeväältä 2024.

Käsittely

19.12.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marleena Isomaa: Muutetaan lausuntoehdotuksen kappaleen 4 ensimmäinen lause muotoon: "Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi tullaan tarvitsemaan laaja valikoima myös muita vaikuttavia toimia, kuten liikenteen sujuvuuteen vaikuttavia toimia sekä ajoneuvojen käyttövoimamuutokseen että ajosuoritteiden vähenemiseen kohdistuvia toimia."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Marleena Isomaan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

12.08.2024

Asia/22

12.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Reetta Koskela, projektipäällikkö: 09 31027151
reetta.koskela(a)hel.fi

23

Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Vuosaaren metroaseman liukkaudentorjunnasta

HEL 2024-000895 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara on tehnyt 17.1.2024 seuraavan valtuustoa-
loitteen:

Vuosaaren vuonna 1998 käyttöön otettu metroasema on kesällä kuuma ja talvella liukas. Aseman suunnittelua ei voi pitää kovinkaan onnistuneena. Talvella lumen tulo sisään yhdistettynä pakkaseen aiheuttaa laiturialueella suuren liukastumisvaaran. Tähän olisi saatava viipymättä korjaus. Metron korjauksiin käytettävissä oleva investointibudjetti on ymmärrettävästi rajallinen, mutta tässä asiassa on kysymys aseman käyttäjien turvallisuudesta. Ehdotan, että tehdään suunnitelma, miten laiturialueen liukkausongelma voidaan poistaa ja tämän jälkeen ryhdytään sen edellyttämiin toimiin.

Vuosaaren metroasema on rakenteeltaan lasikatteinen ja laiturialueen radantakaiset seinät ovat teräsverkkoa. Laiturialueen kivipinnan alla on lumensulatuksen putkisto, joka on vaurioitunut eikä toimi tarkoituksen mukaisella tavalla. Tämän vuoksi laiturialueen liukkaudentorjuntaa on hoidettu tehostetusti todettujen tarpeiden mukaan.

Lumensulatusjärjestelmän korjaamisen suunnittelutyö on käynnissä ja korjaus on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi kesällä 2025. Samalla on tarkoitus myös uusia esteettömyysopasteet laiturin reunalla. Investoinnin laajuus tarkentuu suunnittelun edetessä.

Metroaseman laajempi peruskorjaaminen edellyttää kokonaisvaltaista suunnittelua, jossa huomioidaan myös aseman muut korjaustarpeet. Kiinteistön kuntoarviot ja HKL:n metroinfran muut tarpeet huomioiden Vuosaaren aseman laajempi peruskorjaus ajoittunee 2020-luvun loppupuolelle.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy tuottaa HKL:lle alihankintasopimuksen perusteella mm. metroasemien huoltoon, kunnossapitoon ja omaisuuden hallintaan liittyviä palveluja. Laiturialueen liukkaudentorjuntaa hoidetaan tehostetusti kunnes sulanapitojärjestelmä on saatu korjattua. HKL:lle ei ole esitetty korvausvaatimuksia Vuosaaren met-

12.08.2024

Asia/23

roasemalla sattuneista liukastumistapaturmista vuosien 2016–2024 aikana.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginhallitus on 29.1.2024 § 62 päättänyt, että se vastaa Vuosaaren metrolaiturin talvista liukkauden torjuntaa koskevaan aloitteeseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 09.04.2024 § 29

HEL 2024-000895 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vuosaaren metroasema on otettu käyttöön elokuussa 1998. Metroasemaa käyttää päivittäin n. 27.900 henkilöä (vuoden 2023 käyttäjämäärä).

Vuosaaren metroasema on rakenteeltaan lasikatteinen ja laituralueen radantakaiset seinät ovat valkoiseksi maalattua teräsverkkoa. Laituralueen kivipinnan alla on lumensulatuksen putkisto.

Laiturin sulanapitoputkisto on vaurioitunut, eikä sen vuoksi toimi tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämän vuoksi laituralueen liukkaudentorjuntaa on hoidettu tehostetusti todettujen tarpeiden mukaan.

Laituritason lumensulatusjärjestelmän laiturin reunan alueen korjaamisen suunnittelutyö on käynnissä ja korjaus on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi kesällä 2025. Samassa yhteydessä on tarkoitus myös uusia esteettömyysopasteet laiturin reunalla. Investoinnin laajuus tarkentuu suunnittelun edetessä. Tarkoituksena on vähintäänkin varmistaa sulanapitojärjestelmän toimivuus laiturin reunan läheisyydessä.

Metroaseman laajempi peruskorjaaminen vaatii kokonaisvaltaista suunnittelua, jossa huomioidaan myös aseman muut korjaustarpeet. Kiinteistön kuntoarviot ja HKL:n metroinfran muut tarpeet huomioiden Vuosaaren aseman laajempi peruskorjaus ajoittunee 2020-luvun loppupuolelle.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy tuottaa HKL:lle alihankintasopimuksen perusteella mm. metroasemien huoltoon, kunnossapitoon ja omaisuuden hallintaan liittyviä palveluja. Laiturialueen liukkaudentorjuntaa hoidetaan tehostetusti kunnes sulanapitojärjestelmä on saatu korjattua. HKL ei ole vastaanottanut korvausvaatimuksia Vuosaaren metroasemalla sattuneista liukastumistapaturmista vuosien 2016-2024 aikana.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

12.08.2024

Asia/24

24

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikoilla 30-32.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

- ympäristö- ja lupajaosto
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto
- liikuntajaosto
- nuorisijaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilö-asioiden jaosto 1.8.2024

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

12.08.2024

Asia/24

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano